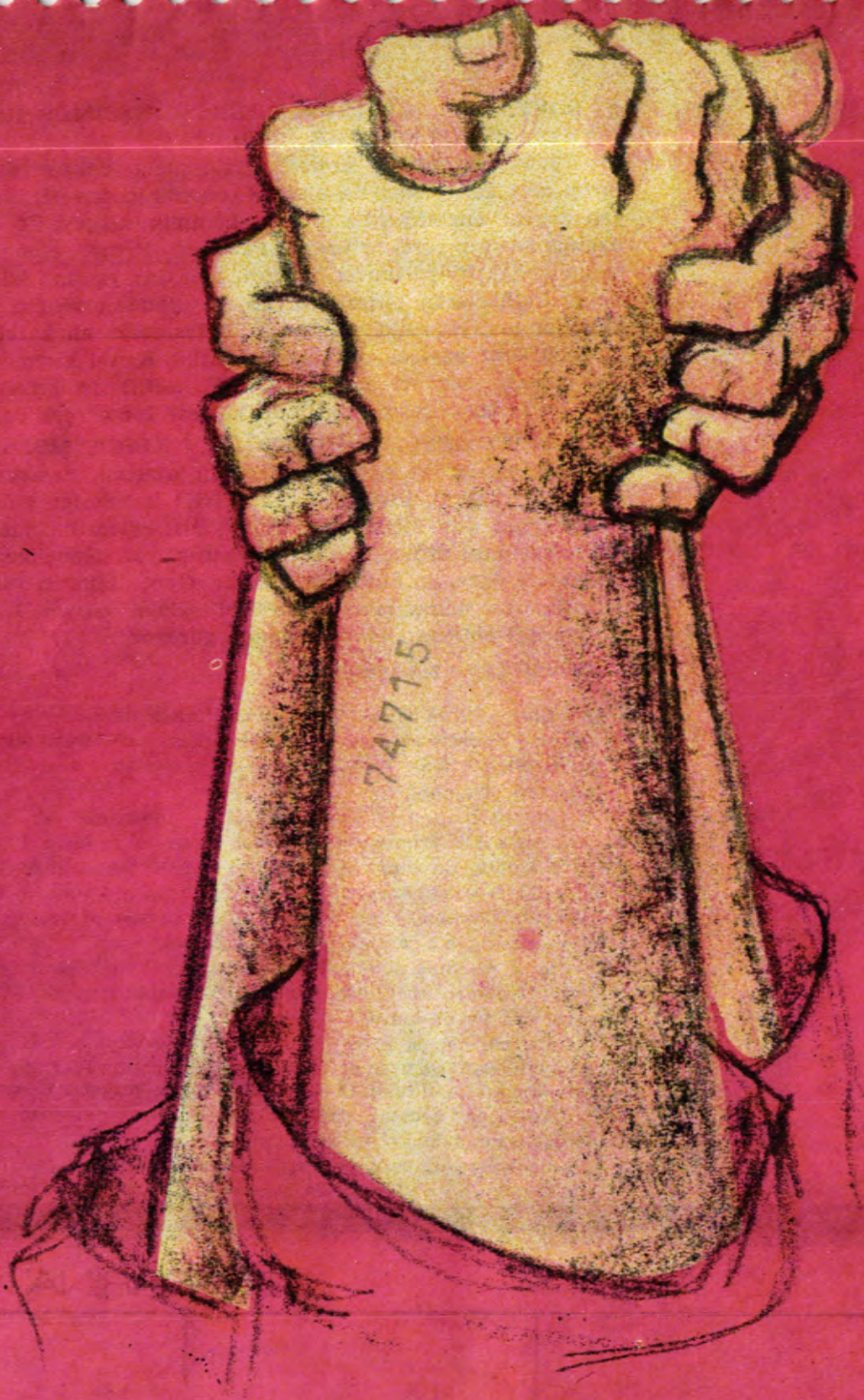

1979 TAKVİMİ

KONUK YAYINLARI

p.k.749 istanbul

İŞÇİ SINIFININ GÜR SESİ

«Burjuva sınıfı zengin. Bu zenginliğini sürdürebilmek için de elinde her tür araçlar var. Radyo-Televizyon istasyonları, gazeteleri var. Bu çarşaf, çarşaf, cıcılı-bicilli gazeteler, halkı boş laflarla avlamak, hayallerle avutmak içindir.»

Ocak 1974: «TKP, eline, yeni, keskin bir silah alıyor. ATILIM. Bu ad gelişigüzel konmamıştır. Merkez Komitesi organının çıkışı, partinin gelişmesindeki aşamayla özdeşleşmiştir.»

Ülkemizin en eski partisinin aylık yayın organının ilk sayısındaki başyazı, şöyle devam ediyor: «Partinin radyoları var, dergileri var. Ama bunlar yeterli değildir. Lenin, yazılı komünist basın için kolektif propagandacı, kolektif örgütçü demiştir. Lenin'in bu tarihsel öğütü kulağımıza küpedir. (...) Atılım yapmak, yığınlara inmek, onların savaşlarını örgütlemek, yığınların savaşlarından dersler almak demektir. Bir de partimizin savaş gelenekleri, töreleri, paslanmaz silahları, deneyleri vardır. M. Suphi'ler hem TKP'yi kurdular, hem Yeni Dünya gazetesini çıkardılar. Onlardan sonra gelen kuşaklar: Komünist, Orak-Çekiç gibi gazeteleri uzun yıllar yaydılar. ATILIM bu savaş yolunda yürüyecektir.»

Aralık 1975'in başyazısı da Marks'ın bir sözüne yer veriyor: «Halkın içinde yaşayan, onun ümitlerini, yürek çırpıntılarını, onun sevgisini, kinini, sevincini, acılarını temiz bir yürekle, içtenlikle paylaşan basın, halkın basınıdır.»

Ocak 1977: «Atılım, partimizin elinde Leninci, vurucu, keskin bir silahtır. (...) TKP'nin sloganlarını, belgilerini, politikasını halka, yığınlara yayan binlerce yeni yeni ajitatörler, propagandacılar politik yaşamın, savaşın içine giriyor. Sözlü yazılı parti yayınları -gazeteleri, radyoları- böylesi bir gelişmeyi karşılamak göreviyle yüzyüzedir.»

Atılım'ın, Radyoların, diğer organların, gitgide artan süre ve miktarları bunların gittikçe yığınsallaştıklarını ortaya koymaktadır.

★ SOVYETLER BİRLİĞİNDE KIRSAL KESİMDE İLK KOLLEKTİFLEŞTİRME (1930)

Büyük Oktobur'dan sonra sanayi hızla geliyordu. Fakat tarım geri kalıyor, bu da ulusal ekonominin dengeli bir şekilde gelişmesini engelliyordu. Yaşam Lenin'in kooperatif planının uygulanmasını gerektiriyordu. Parti'nin 15'inci Kongresi, tarımın kolektifleştirilmesi kararını aldı. Bir yandan küçük üreticiler kolhozlarda birleştirilirken, öte yandan zengin köylüler, kulaklar tasfiye edildi. Sovyetler ülkesindeki en kalabalık sömürücü sınıf böylece ortadan kaldırıldı. Kırsal kesimde sosyalist üretim ilişkileri egemen kılındı. SSCB'nin kırsal alanda elde ettiği başarıların temelinde böylesi bir gerçek vardır.

★ İLERİCİ GENÇLER DERNEĞİ'NİN KURULMASI (1976)

İşçi, emekçi ve öğrenci gençliğin yığınsal, demokratik örgütü İGD 1 Ocak 1976'da kuruldu. İGD kurulduğu günden beri gençliğin anti-faşist, anti-emperyalist eylem birliğini sağlama savaşımını ardıcıl bir şekilde yürütüyor. Gençliğe can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü istiyor. Genç işçilerin vahşice sömürülmesine karşı çıkıyor, mesleki eğitim istiyor. Bu savaşımında işçi sınıfının savaş yolunda yürüyor.

DENGÉ ÇİNA KARKİRE BİLİND

Çina bürjiwa dewleti ye. Bo dümkirina vê dewlemendiye çî tezgah pêwîst e di destê xwe da digire. Radyo istasyonên wêye televizyonê û rojnamên wê hene. Ev rojnamên wek çarşewan û xemilî hewî didin mirovan bixapîn.

Berfbarinapaşî 1974: «PKT (TKP) sîlaheke nû, yeke tûj hildide destê xwe ATILIM. Ev nava bêhesab lê ne hatiye kirin. Çapbûna organa komîta Birêbire Gîştî, geşbûna partiye eşkere dîke. Mena Atilimê, kirin, bikomarabûn, organizekirina xebata wan, û ders girtin ji xebata koman e. Xencî wê, orfê xebata partiya me, torên we, çekên weye nezengar û ceribanên wê hene. M. Suphiyan him PKT saz kirin û him ji rojname cihana Nû (Yeni Dünya) derdikirin. Neslên pey wan: rojnamên komunist, Das-Çakûş bi salan derkirin. ATILIM, yê divê rêya şêr da bimeşe.»

Berfbarinapaşî 1977: «Atilim di destê partiya me da çekeke Lenîniye îllêdanê ye û tûj e. (...) Gelek gotar, politia PKT digîne gel û di nav koman da çî dîke. Bi vê gelek ajitekar, propoxandekar digihîjin û dikevin nav xebata partiye. Bi pîrs û pîvisar —rojnamen radyc— vê geşa han hildidin ser şanê xwe.»

Zêdebûna jimar û dirêjbûna derketina, Atilimê, radyoyan û organên din, di nav koman da belavbûn û bingehgirtina wan dixuyîne.

1979 OCAK

BERFBARİNA PAŞİ

YENİ YILINIZI
kutlarınız...

SSK'nın kuruluşu (1946) • Sudan'ın bağımsızlığı (1956) • Küba Devrimi'nin zafere (1959) • Atılım'ın yayınlanmaya başlaması (1974) • İlerici Gençler Derneği (İGD)'nin kuruluşu (1975).

1
PAZARTESİ

SSK'nın kuruluşu (1946) • Sudan'ın bağımsızlığı (1956) • Küba Devrimi'nin zafere (1959) • Atılım'ın yayınlanmaya başlaması (1974) • İlerici Gençler Derneği (İGD)'nin kuruluşu (1975).

2
SALI

SSK'nın kuruluşu (1946) • Sudan'ın bağımsızlığı (1956) • Küba Devrimi'nin zafere (1959) • Atılım'ın yayınlanmaya başlaması (1974) • İlerici Gençler Derneği (İGD)'nin kuruluşu (1975).

3
ÇARŞAMBA

SSK'nın kuruluşu (1946) • Sudan'ın bağımsızlığı (1956) • Küba Devrimi'nin zafere (1959) • Atılım'ın yayınlanmaya başlaması (1974) • İlerici Gençler Derneği (İGD)'nin kuruluşu (1975).

4
PERŞEMBE

SSK'nın kuruluşu (1946) • Sudan'ın bağımsızlığı (1956) • Küba Devrimi'nin zafere (1959) • Atılım'ın yayınlanmaya başlaması (1974) • İlerici Gençler Derneği (İGD)'nin kuruluşu (1975).

5
CUMA

SSK'nın kuruluşu (1946) • Sudan'ın bağımsızlığı (1956) • Küba Devrimi'nin zafere (1959) • Atılım'ın yayınlanmaya başlaması (1974) • İlerici Gençler Derneği (İGD)'nin kuruluşu (1975).

6
CUMARTESİ

...yurdumuzdan sökülüp atılması, halkımızın savaş azmini besleyen gür bir kaynağa, sağlam bir kaleye dayanıyordu. Sovyet askeri ve mali yardımının Anadolu'ya akması, 1920 yılında imzalanan Karakol Cemiyeti Anlaşmasıyla başladı.

«23 Nisan 1920. Ankara'da Millet Meclisi açılıyor. Yeni bir devletin temelleri atılıyor. Ve kurulan Ankara hükümeti, özel bir mektupla Lenin'e başvuruyor. Moskova, Ankara'yı biricik Türk hükümeti olarak hemen tanıyor. Lenin'in bu mektubu memlekette geniş yankılar, halk arasında büyük bir sevinç uyandırıyor.»

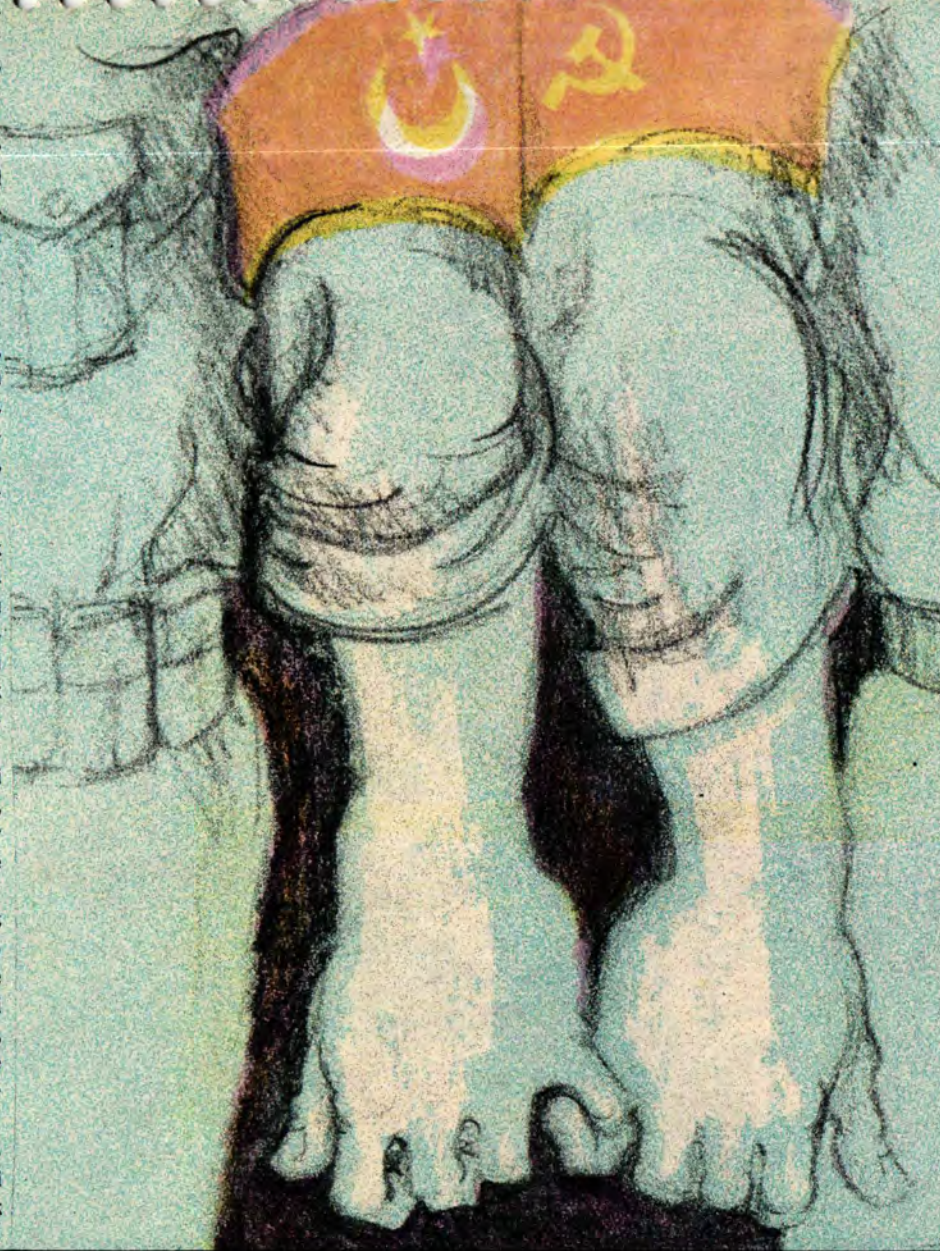
«Dilimizde, Türkçemizde de Lenin diyoruz. Sovyet diyoruz. Bir de Bolşevik diyoruz. Bunlar dilimize öylesine yakın, belleğimizde öylesine canlı ki... Ulusal Kurtuluş Savaşımız bu deyimlerin içinde yaşıyor. Sovyetler Birliği Türkiye halkına uzattığı yardım elini hiçbir zaman geri çekmedi. Ulusal bağımsızlığımıza yan gözle bakmadı. Barış dedi, iyi komşuluk dedi, karşılıklı yarara dayanan iyi komşuluk dedi. 60 yıldır bu Leninci yoldan yürüyor, bu politikasını ardıcıl sürdürüyor...»

«İşte o günlerde, Sovyetlerde yiyecek sıkıntısı var, açlık var. Öyleyken, Sovyet halkı boğazından kesiyor Anadolu'ya gönderiyor silah, cephane, para, ilaç. Türk halkının durumu daha da kötü. Öyleyken «iyi dost kara günde belli olur» derler. Samsunlular ekmeklerini Sovyetlerle paylaşmak kararını veriyorlar. 800 ton buğday Lenin'e gönderiliyor. Bunu Büyük Millet Meclisi yoluyla bildiriyorlar. Ve: Çam sakızı, çoban armağanı...»

«Kimden neyi saklıyor düşmanlarımız? Sovyetler Birliği olmasaydı, İngiliz ve Amerikan emperyalistleri, daha o zaman, bir devlet ve ulus olarak haritadan silceklerdi. Bunu inkâr edecek olanın alnını karışlarız! Ne savaş geleneklerimizi, ne de 'karagün dostumuzu' unutmayacağız!»

Böylesine kopmaz, böylesine canalıdır halkımızla Sovyet halkının, Sovyet devletinin arasındaki bağ. 1978 yılında Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında imzalanan Siyasal Belge ve bir sıra anlaşma, çıkarılan Ortak Bildiri, iki ülke arasındaki ilişkilerde yeni bir dönemin açıldığını göstermiştir. Halkımız, NATO ve Amerikan köleliğinden kurtulmanın emperyalizme karşı ulusal bağımsızlık, gericiğe, faşizme karşı demokrasi ve özgürlük için savaşımın baş koşulunun, karagün dostumuzla: Sovyetler Birliği'yle dostluğun geliştirilmesi olduğunu biliyor.

Türkiye ile Sovyetler Birliği arasındaki dostluk, temelleri Mustafa Kemal ve Lenin tarafından atılmış olan bu dostluk gün be gün gelişmektedir, gelişecektir.

★ BEYRUT'TA HIRİSTİYAN FALANJİSTLERİN, FİLİSTİN GÖÇMEN KAMPLARINA SALDIRISI

Lübnan'da emperyalizmin ve yerli işbirlikçi burjuvazinin maşası hristiyan falanjistler, Lübnan'ın çeşitli bölgelerindeki kamplarda yerleşmiş bulunan Filistinli göçmenlere saldırdılar. Amaçları Filistinli gerillaları kuşatmak ve emperyalistlerin ülkeye doğrudan müdahalesini sağlamaktı. Dibaye göçmen kampını basan falanjistler 100 kişiyi öldürdü. Filistinli gerillaların karşı koymaları üzerine, Lübnan ordusu gerillalara karşı saldırıya geçti ve Filistin göçmen kamplarını uçaklarla bombaladı. Böylece Lübnan'da hristiyan falanjistler ile solcu müslümanlar arasındaki iç-savaşa Filistinliler de çekilmiş oldu.

★ KARTAL SİNGER FABRİKASININ İŞGALİ (1969)

Kartal'da kurulu Singer Fabrikası işçileri Maden-İş'e üye oldular. Patron bu savaşıma öncülük eden işçileri, işten attı. İşçiler, atılan arkadaşlarının geri alınması için 11 Ocak 1969'da fabrikayı işgal etti. Polisin müdahalesi sonucu 14 işçi ve 8 polis yaralandı. İşçiler arasında tutuklamalar yapıldı. Ama Maden-İş Singer'den sökülmedi. Singer işçileri bugün de Maden-İş'in bayrağını dalgalandırıyor.

DOSTE ROJA TENG

Di dawiya şerê Rizgarbûna Netewame, emperyalizm ji welatê me hat qewirandin. Di vi şeri da gelê me hevî û heza xwe ji kelake qehim verdigirt. Yalîkariya Sovyete leşkerî û dirawî piştî «Pêkhata Cemiyeta Karakol» kişî nav Anadolêye. «23 Gulan 1920. Li Enqerê Meclisa Netewî vedibe. Hime dewleteke nû tê danîn. Hikumeta Enqerê, bi namekê teybîti bi Lenin dişewire. Moskova, destra Enqerê bi navê hikumeta Tirke yekani dinase. Ev nama Lenin li welêt tesîreke baş dîke û li nav gel pir dilxweşîyê çêdike.»

«Dijminên me ji kê çî vedîşêrî? Ger Yeketiya Sovyet ne bûya, hê wê hingê emperyalizma İngiliz û Emerikayî yê dewletek û netewek ji rûyê dinê hildana. Tu kes ni karê ve înkâr bike. Em ne dikarin orfên xweyên şer û ne ji dostê xweyî roja teng bira bikin!»

A bi vi awayî mihkem û giring ya bendê giredana gelê me bi gelê Sovyet û dewleta wî raye. Belga politik û hin pêkhatinên din, ên li nav Yeketiya Sovyet û Tirkîyê sala 1978 da imza bû, diyar dikin ku di pêwendiyên herd welatan da demeke hû destpêkiriye.

Dostayanav Tirkîyê û Yeketiya Sovyet da, ya ku hime wê Mustafa Kemal û Lenin danîn, roj bir roj pêşya diçe û yê her here ji.

1979		OCAK		74713		BERFBARINA PAŞI	
Demokrat Parti'nin kuruluşu (1946) • Karayolları işçilerinin 10 işyerindeki grevine, on gün sonra mühendislerin de katılması (1969).		Bilgin G. Galile'nin ölümü (1492) • CIA'nın İtalya'da komünist olmayan partilere para yardımı yaptığının açıklanması (1976).		5 bin delegenin katıldığı 1'inci Üreticiler Kurultayında köylülerin yurt çapında eyleme geçmesinin kararlaştırılması (1971) • Kanlı olayları protesto eden öğrenci üyelerinin yürüyüşü (1976).		Aleksey Tolstoy'un doğumu (1883) • Küba KP kurucularından J. A. Melyo'nun ölümü (1929) • Beyrut'ta Hristiyanların Filistin göçmen kamplarına saldırısı: 75 ölü, 100 yaralı (1976).	
Arnavutluk Halk Cumhuriyeti'nin ilanı (1946) • Kartal'da Singer işçilerinin fabrika işgali (1969).		Trabzon'daki Amerikan Radar Üssünde çalışanların grevi (1966) • Spinoza'nın Madrid'ten ayırmak zorunda kalıp, Paris'e gidişi (1876).		ABD KP'nin yayın organı «Daily Worker»'ın yayına başlaması (1924) • İstanbul Ottoyol Fabrikasında 5000 işçinin işi durdurması (1971).			
7		8		9		10	
PAZAR		PAZARTESİ		SALI		ÇARŞAMBA	
11		12		13			
PERŞEMBE		CUMA		CUMARTESİ			

OTOBİYOGRAFI

1902 de doğdum
doğduğum şehre dönmedim bir daha
geriye dönmeği sevmem
üç yaşında Halepte paşa torunluğu ettim
on dokuzumda Moskova komünist Üniversite öğrenciliği
kırk dokuzumda yine Moskovada Tseka-Parti konukluğu
ve on dördümden beri şairlik ederim
kimi insan otların kimi insan balıkların cesidini bilir
ben ayrılıkların
kimi insan ezbere sayar yıldızların adını
ben hasretlerin
hapislerde de yattım büyük otellerde de
açlık çektim açlık grevi de içinde ve tatmadığım yemek yok
gibidir
otuzumda asılmamı istediler
kırk sekizimde Barış madalyasının bana verilmesini
verdiler de
otuz altımda yarım yılda geçtim dört metre kare betonu
elli dokuzumda on sekiz saatta uçtum Pırağdan Havanaya
Lenini görmedim nöbet tuttum tabutunun başında 924 de
961 de ziyaret ettiğim anıt kabri kitaplarıdır
partimden koparmağa yeltendiler beni
sökmeydi
yıkılan putların altında da ezilmedim
951 de bir denizde genç bir arkadaşla yürüdüm üstüne ölümün
52 de çatlak bir yürekle dört ay sırt üstü bekledim ölümü
.....
sözün kıyası yoldaşlar
bugün Berlinde kederden gebermekte olsam da
insanca yaşadım diyebilirim
ve daha ne kadar yaşarım
başından neler geçer daha
kim bilir.

Bu Otopiyografi 1961 yılı 11 Eylülünde
Doğu Berlin'de yazıldı.

★ ROSA LÜKSEMBURG VE KARL LIEBKNECHT KATLEDİLİ (1919)

Almanya'da 8 Kasım 1918 devrimini bastırmak üzere sağ sosyal-demokrat liderler ile eski Kayzer ordusunun generalleri güçlerini birleştirdi. İşçi sınıfına saldırdılar. Binlerce işçi katledildi. 15 Ocak 1919'da uluslararası işçi sınıfı ve gençlik hareketinin iki seçkin savaşçısı R. Lüksemburg ve K. Liebknecht bu azgın gerici güçler tarafından katledildi.

★ BEKO İŞÇİLERİNİN SENDİKA SEÇME ÖZGÜRLÜĞÜ SAVAŞIMI

Beko Teknik Ticaret işyerinde çalışan Maden-İş üyesi 600 işçi sendika seçme özgürlüklerini kullanmak ve İş Mahkemesi'nde Maden-İş üyesi olduklarını bildirmek amacıyla İstanbul Adliyesi'ne gittiler. Panzerlerin desteğinde bazı toplum polisleri işçilere saldırdı. 14 işçi çopla, tabanca kabzasıyla yaralandı, 18 işçi gözaltına alındı. Ama işçiler tüm çabaları boşa çıkarttılar. Maden-İş üyesi olduklarını kanıtladılar. Bu olay, diğer yüzlerce gibi, sınıf sendikacılığının hangi koşullar altında gelişme gösterdiğine ışık tutuyor.

NAZIM HİKMET 77 SALI

Helbestvané enternasyonaliste çına karkire Tirkîye, kedkir û hemû gelên cihanî, Nazim Hikmet, di 20 ê şıvati (reşemê) sala 1902 da hate dinê. Nazim Hikmet, endamê Komîta Birêbirê Giştî a Partiya pêşengî û têkoşerî politike çına karkire Tirkîye, anga Partiya Komunîste Tirkîye bû. Ew, di hengama têkoşîna çına meye karkire sazibendî da pijîya û gihîştî bû. Bir-baweriya wiye cihanî, têkoşerbûna wî, bi vî awayî geş bû. Nazim Hikmet, li der-an jî ji dîr sazibendiya çına meye karkir tucar nayê fikirandin. Ew, bi hemû hebûn û jiyana xwe, bi hemû rişên pojîna xwe bi partiya xwe va girêdayî bû û ew wek ronahiya çavên xwe diparêzt, jî rêya wê der ne çû.

1979 OCAK

BERFBARINA PAŞI

MHP Genel Sekreter Yardımcısı: «Devlet güçleri yanında solcularla çatışıyor.» (1976).

Paul Lafargue'in doğumu (1842) • Rosa Lüksemburg'un ve Karl Liebknecht'in öldürülmesi (1919).

Türk-Persen'in düzenlediği büyük memur mitingi ve yürüyüşü (1970) • Ege'de 70 bin dönüm hazine topraklarının büyük toprak sahiplerince işgali (1971).

Varşova'nın kurtarılması (1945) • Petrice Lumumba'nın öldürülmesi (1961) • Beko işçilerinin Maden-İş üyesi olduklarını kanıtlama savaşımı (1975).

Japon gençliği Komünist Birliği'nin kurulması (1923) • Yabancı Sermayeyi Tesvik Kanununun kabulü (1954).

Marks'ın Rheinische Zeitung gazetesinin Alman Hükümetince yasaklanması (1843) • Dünya Barış Konseyi'nin atom savaşına karşı imza kampanyasını başlatması (1955).

Nazim Hikmet'in doğumu (1902) • TBMM'nin ilk neyseyi kabulü (1921) • Birinci Kuomintang Kongresi (1924) • Amıcar Cabral'in öldürülmesi (1973).

14

PAZAR

15

PAZARTESİ

16

SALI

17

ÇARŞAMBA

18

PERŞEMBE

19

CUMA

20

CUMARTESİ

★ LENİN ÖLDÜ

Kimse cüret edip demesin ki

LENİN YOK:

Ölümü yıkmadı bizi,

Eskisinden daha da çetin ve kararlı,

Bütünleyeceğiz eserini... eserimizi.

S. Yesein

★ PETERSBURG'TA KANLI PAZAR (1905)

Çar'ın, gelişen işçi hareketini denetimi altına alabilmek için papaz Gapon'a kurdurduğu «Rus Fabrika İşçileri» adlı örgüt, 22 (9) Ocak 1905'te Kışık Saray'a bir yürüyüş düzenledi. Gösteriye 150 bin işçi katıldı. Amaç, «Rus halkının babası» denen Çar'a «işçi oğullarının» isteklerini içeren bir dilekçe sunmaktı. Ne var ki bu sakin yürüyüşe Çar'ın askerleri ateş açtı ve yüzlerce işçiyi katlettiler. 1905 Devrimi'nin kıvılcımı olan bu olay, tarihe 1905 Kanlı Pazarı olarak geçti.

★ MEHABAD KÜRT CUMHURİYETİ (1946)

İran Kürdistan'ında 22 Ocak 1946'da Mehabad Kürt Cumhuriyeti ilan edildi. Cumhurbaşkanlığına getirilen Kadı Muhammed, Kürtlerin artık uykularından uyandıklarını ve Kürt halkının güçlü dostları bulunduğunu söyledikten sonra şöyle dedi: «Şu anda özerk Kürt Cumhuriyeti kurulmuştur.» Kadı Muhammed, Cumhuriyetin ilanı sırasında Sovyetler Birliği'nin sağladığı maddi ve manevi desteğe büyük değer biçtiklerini de özel olarak belirtti.

ORFA TÊKOŞERİ

106 sal pêş da, 23 Çileyay Navîn sala 1872, cara pêşin di diroka çîna karkire Tirkiyê da girev bû. 500-600 karkiran, yê li karxana vapurayê Kasimpaşê kardikirin yanêde meh bû rojawayên xwe bi giştî wernegirtibûn. Li ser wê, dest ji xebatê berdan, xebat dan rawestîn. Karkirên karxana vapurî (tersxane) daxwezên xwe derpêşî dengbarê (wezîrê) hêzên berî û sedirezem kirin. Bi jin û zaroyên xwe va derketin kuçan û meşîyan. Van kirinan du heftan dîmandin û serdest bûn. Xwestinên karkiran serê xwe girtin.

Vê orfa têkoşerî bi gireva karkirên tersxanê, berî 106 salan dest-pêkirî iro ji her didûmine. Çîna meye karkir, xebata xweye ekonomî, bi şerê politîk û îdyolojîk va girêdide. Grevên xwe, bi kirinên komekiye sazibendî tewaw dike. Wek ku her dema diroka wêye birûmetêşkere dike, her mafeyên xwe, bi rêya micadeleke bi bihayê xwîna xwe jî her wêdigire. Di vê rê da netewandina wiye Polayî, jî baweriya wiye şorîşvanî ye, bona sazkirina sazumanêke civakî, a ku mirov tê da azadbin û kedxwerin têda tune be.

SAVAŞKAN GELENEK

106 yıl önce, 23 Ocak 1872'de, Türkiye işçi sınıfı tarihinin ilk grevi yapıldı. İstanbul Kasımpaşa Tersanesi'nde çalışan 500-600 işçi, onbir aydır ücretlerinin tam olarak ödenmemesi karşısında işi durdurdu. Donanma Bakanlığı'na bağlı olan işyerinde dülgelik, marangozluk, bıçkıcılık, baltacılık, vb. işleri gören işçiler, ücretlerinin düzenli olarak ödenmesini istiyorlardı.

Bu yıllar, Alman, İngiliz, Fransız kapitalist şirketlerinin, aşırı kâr çıkarları uğruna, yarı-sömürge Osmanlı ülkesinde işçileri öldüresiye ve boğaz tokluğuna sömürmeye giriştikleri yıllardı. Öbür yandan devlet de, ordunun gereksinimlerini karşılamak için bir takım işyerleri kurmuştu. Buralarda da durum farklı değildi. Kasımpaşa Tersanesi de bu devlet işyerlerinden biriydi.

Tersane işçileri isteklerini önce Donanma Bakanlığı'na ilettiler. Sonra Sadrazama bir dilekçe sundular. Zamanın hükümet merkezi olan Babıâli'ye karıları ve çocuklarıyla birlikte yürüdüler. Devlet güçleriyle karşı karşıya geldiler. İki hafta süren eylem başarıyla sonuçlandı. İşçilerin istekleri kabul edildi. İşbaşı yaptılar.

Bu çıkış ve kazandığı başarılı sonuç, işçi sınıfımızın daha sonraki grev savaşmaları üzerinde olumlu etkiler yapmıştır. İşçi sınıfımızın bugün sömürü ve gericilik güçlerine ve onların sömürü düzenine karşı, savaşı ve sömürsüz bir dünya için verdiği soylu savaşım, işte böylesi geleneklere dayanıyor.

Tersane işçilerinin belgelere dayanan bu grevleriyle başlattıkları savaşkan gelenek, 106 yıl sonra bugün de sürdürülüyor. İşçi sınıfımız, ekonomik savaşımını politik ve ideolojik savaşımıyla örüyor. Grevlerini, örgütlü yığın eylemleriyle bütünleştiriyor. Onurlu tarihinin her bir evresinin kanıtladığı gibi, en sıradan haklarını bile ancak kanı ve canı pahasına yürüttüğü çetin savaşımlarla elde edebiliyor. O'nun çeliğine su veren şey; insanın ve emeğinin özgür olacağı bir toplumsal düzen için yürüttüğü savaşımlardır.

1979

OCAK

74711

BERFBARİNA PAŞİ

Petersburg'ta kanlı pazar: 1'nci Rus devriminin başlangıcı (1905) • Mustafa Suphi'nin «Müslüman Komünist Ülkeler Büro»sunu Kurim'da açması (1919) • Mehabad Bağımsız Kürt Cumhuriyeti'nin kuruluşu (1946)

Kasımpaşa Tersanesi işçilerinin grevi (1873) • «Firtina-1» Harekâtı (1972) • Kerim Yaman'ın öldürülmesi (1975) • Paul Robeson'un ölümü (1976)

EMPERYALİZME VE SİYONİZME KARŞI ARAP HALKLARIYLA DAYANIŞMA GÜNÜ • Bursa Karsan Oto montaj fabrikası işçilerinin grevi (1964).

Lenin'in Rusya'da silahlı a. yaklaşma çağrısı (1905) • Sosyalist Ülkelerarası Ekonomik Yardımlaşma Konseyi'nin (EYK) kuruluşu (1949). • CHP-MSP koalisyon hükümetinin kuruluşu (1974).

İstanbul Tramvay işçilerinin grevi (1922) • İstanbul Tramvay işçilerinin grevi (1932) • Hindistan'ın bağımsızlığı (1950).

Çalışma Bakanlığınca 1972 yılında 15 grev, 120 lokavt olduğunun açıklanması (1973) • KÖGEF'li Özer Elmas'ın İstanbul'da öldürülmesi (1976).

21

PAZAR

22

PAZARTESİ

23

SALI

24

ÇARŞAMBA

25

PERŞEMBE

26

CUMA

27

CUMARTESİ

28-29 KÂNUNİSANİYYİ UNUTMA

Ocak ayının 28'ini 29'una bağlayan gece, Türkiye işçi sınıfını ve emekçi halkı, yurtseverler, başta komünistler, sosyalistler en iyi oğullarını yitirdikleri 1921 yılının o acılı günlerini anarlar. Bu günleme burjuvazinin Türkiye Komünist Partisi'ni yok etmek için başkanı Mustafa Suphi ve 14 yoldaşını Karadeniz'de barbarca katlettiği gündür.

Mustafa Suphi ve yoldaşları, emperyalizme karşı yürütülen savaşı, kurtuluş uğruna kanını döken emekçilere özgürlük, demokrasi, sosyalizme açılan bir düzen için savaşa dönüştürmek istiyordu. Düşman kovulduktan sonra Mehmetçik toprağa, özgürlüğe, kalkınmaya, insan gibi bir yaşama kavuşmalıydı. Ağalığın, toprak beyliğinin, derebeylik kalıntılarının kökü kazınmalıydı. Emperyalizme karşı savaş, ulusal kurtuluş savaşı Anadolu'dan düşmanın kovulmasıyla bitmiyordu. Emperyalizme yeniden ve arka kapıdan içeri girme olanakları tanınmamalıydı. Bunun için de sosyalizme doğru köklü sosyal dönüşümler gerekliydi. Burjuvazi, böylesi bir dönemde, devrimci gelişmeye, toplumun en devrimci sınıfı olan işçi sınıfına, onun savaşkan öncü örgütüne karşı içyüzünü, gericiliğini, sınıfsal niteliğini bütün çıplaklığıyla ortaya koydu. Önce, «plan» gereğince, ateş boylarında çarpışan halk gerillalarının-çetelerinin üzerine ordu birliklerini saldırttı. Kırdırttı. Sonra, açık çalışan TKP'ye saldırdı. Yöneticilerini tutukladı. Anadolu zindanlarına sürdü. Ve arkasından «plan»ın Karadeniz safhası uygulandı. O, böylelikle, halkımızın ulusal kurtuluş savaşına, demokratik dönüşüm, sosyal-politik devrim sürecine karşı giriştiği kanlı saldırının izlerini «silmek» istedi. Bu kanlı olay, Karadeniz'in derinliklerinde, halkımızın kurtuluş savaşı boyunca, hâlâ kıvıllık kıvıllık yanıyor. 15'lerin uğrunda canlarını verdikleri dava, bugün önemli boyutlara ulaşmıştır.

★ STALINGRAD UTKUSU (1943)

Kızıldordu 10 Ocak 1943 günü, Stalingrad'a sokulan faşist Alman birliklerini söküp atmak üzere büyük bir karşı-taarruza geçti.

Şubat ayının başlarında Stalingrad savaşı Kızıldordunun kesin utkusuyla sonuçlandı. Alman ordularının Stalingrad'daki bu ilk bozgunu, Alman ordularının yenilmezliği iddiasının koflugunu da ortaya koydu. Böylece işgal altındaki tüm ülkelerin halklarına savaş azmi verdi. Kızıldordunun savaş gücünü yükseletti. Özcesi Stalingrad utku 1. Dünya Savaşı'nın akışını demokrasi ve ilerlemeden yana güçler lehine çevirdi.

★ KAVEL'DE GREV (1963)

1961 Anayasasında yer alan grev hakkının henüz yasalaşmadığı olduğu 1963 Ocagında Kavel işçileri 9 arkadaşlarının temsilinde yere işten çıkarılmasını protesto etmek için greve çıktılar. İşçi sınıfımız Kavel'deki kardeşlerini yalnız bırakmadı. Dayanışmanın güzel bir örneğini verdi. Kavel grevi, grev yasasının çıkarılması yönündeki girişimleri hızlandırdı. Çıkarılan yasada Kavel grevi nedeniyle haklarında dava açılmış işçiler için özel bir af maddesi yer aldı. Bu da Kavel grevinin, yasanın çıkmasında oynadığı rolün önemini somutlamaktadır. Görüldüğü gibi, işçi sınıfımız diğer tüm hakları gibi grev hakkını da çetin savaşlarla, söke söke almıştır.

28-29 Ê KÂNUNA SANÎ BİR NE KE!

Bürjiwaziye, şeva ku 28 ê çirya paşin bi 29 ê wê va girê dide, bi armanca hurşandina Partiya Komuniste Tirkiiyê, Mustafa Suphi, serekê partiye, û 14 hevelên wî bi hovitî di Bera Reş da kujtin.

Mustafa Suphi û hevalên wî, dixwestin ku şerê dijemperyalizmiyê bi pêkanîna azadiyê bona kedkirên têkoşer, «ên ji dema şerê Rizgarbûnê, bona demokratiye va girêdin û wê vegerîninê şerê bona sazumana sosyalîst. Di vê demê da bürjiwaziye rûçike xweyî rastî, paşverûtiya xweyê çini êskere xuya kir. Berê ordî şande ser pêşmergeî gelî, ên ku gori «planan» li pêş şer dikirin. Paşê êriş bir ser PKT, a ku êskere kar dikir. Birebirên wê girtin, şandnê zindanên Anadolîyê. Piştî wê dor hatibû «planan» wanê Bera Reş. Bi vî awayî bürjiwaziye dixwest rêça êrişê xweyê xwinrêj, a ku wê di dema şerê rizgarbûnê da dijî hewlên gelê meye bona pêkanîna sazumana sosyalîzm li pêş xwe hiştibû, serpeneweke. Ev bûyera hovitî û xwinrêj her dem çirûskgirtî ye. Doza ku rêya wê da 15 an canê xwe fida kirin îro gelekî rêh û beyin daye.

1979 OCAK ŞUBAT

BERFBARİNA PAŞİ REŞEME

TBMM'nin SSCB'den yardım isteği (1920) • M.İ.İ. Misak'ın açıklanması (1920) • Mustafa Suphi ve arkadaşlarının öldürülmesi (1921)

Kavel'de grev (1963).

28
PAZAR

Anton Çehov'un doğumu (1860) • İşçilerin ücret artışı için düzenledikleri miting'in sıkıyönetimce yasaklanması (1961) • TİP Anayasası'nın kabulü • Atatürk'ün öldürülmesi (1971)

29
PAZARTESİ

Almanya'da Nazi diktatörlüğünün kuruluşu (1933) • Mahatma Gandhi'nin öldürülmesi (1948).

30
SALI

ABD'de köleliğin kaldırılması (1865) • Ankara Tandoğan'da Evlat Acısına Son Mitingi (1976) • S. Demirsoy'un ölümüyle boşalan TÜRK-İS Genel Başkanlığına H. Tunç'un seçilmesi (1974)

31
ÇARŞAMBA

Elektrik şirketi işçilerinin grevi (1921) • Macaristan Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşu (1946) • İstanbul'da sabahçı Sise ve Cam Fabrikası işçilerinin grevi (1966)

1
PERŞEMBE

Halk İştirakiyun Fırkası'nın kapatılması (1920) • Stalingrad'da Alman faşizm karşısında Sovyet halkının zaferi (1943) • MAN Fabrikasında grev (1971).

2
CUMA

Marks'ın Paris'ten Brüksel'e gidişi (1845) • Çin Halkı KP'nin kuruluşu (1951'den sonra Emek Partisi (1930).

3
CUMARTESİ

«KOMÜNİST PARTİSİ MANİFESTİ»

Bundan 131 yıl önce Karl Marks-Fredrich Engels Komünist Partisi Manifesti'ni yazdılar ve tarihi ilk kez maddeci bir anlayışla analiz edip toplumsal gelişmenin yönünü ortaya koyarak, bu gelişmede komünistlerin ödevlerini, strateji ve taktiğini saptadılar.

Eylül 1844'te ilk kez Paris'te karşılaşan Marks ve Engels, bu tarihten itibaren birbirlerinden koparılamaz tek bir beyin, tek bir yürek haline geldiler. Bu nedenle Marks-Engels'i ilk ortak yapıtları olan Komünist Partisi Manifesti'ni münasebetiyle anmak boşuna değildir.

Marks-Engels, 19'uncu yüzyılın belli başlı 3 fikir akımını, yani Alman felsefesini, İngiliz ekonomi-politiğini ve Fransız sosyalizmini eleştirici bir anlayışla tek bir potada eriterek, bilimsel komünizmi kurmuşlardır.

Marks-Engels, yarım yüzyıllık sürede işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin savaş deneyimini teorik düzeyde genelleştirmişler, devrimci savaşın pratiğinin ortaya çıkardığı sorunlara yanıt getirmişler, işçi hareketinin yönetici gücü olarak Marksçı partinin gerekliliğini kanıtlamışlar, işçi sınıfının ve tüm emekçi kitlelerin kurtuluş yolunu aydınlatmışlardır.

Ne var ki, Marks-Engels ömürlerini yalnızca kitap yazmakla geçirmediler. Devrimci teori ile devrimci pratiği kendi yaşamlarında da kopmaz bir şekilde birbirine bağladılar. Komünistler Ligi'nde olsun, işçi sınıfının ilk uluslararası örgütü olan 1'inci Enternasyonal'de olsun pratik savaşım yürüttüler, bu örgütlere yön verdiler.

Marks-Engels'in ortaya koyduğu fikirler 131 yıldır dünya işçilerine kılavuzluk etmekte, kapitalist sömürden, ezgiden kurtuluş yollarını göstermektedir. Bilimsel komünizmin kurucuları, proletaryanın yüce savaşçı ve öğretmenleri olan Marks ve Engels'in anıları ve fikirleri çağlar boyu yaşayacaktır.

★ BERTOLD BRECHT'İN DOĞUMU

Önce epik, daha sonraları diyalektik bir tiyatro anlayışıyla, tiyatro alanında köklü bir değişiklik yapmış olan Brecht, bir yandan da faşizme karşı aktif bir savaşım yürütmüştür. Almanya'da Hitler'in iktidara gelmesinden sonra yurtdışına çıkmış, Danimarka, Finlandiya ve ABD'de kalmıştır. 1948'de Demokratik Almanya Cumhuriyeti'ne dönmüş, ölümüne kadar (1956) «Berliner Ensemble» tiyatrosunu yönetmiştir. Tiyatro kuramcılığının ve uygulayıcılığının yanısıra, Brecht büyük bir şair ve Marksçı bir sanat kuramcısıdır.

★ LOCKHEED ŞİRKETİ DÜNYA ÇAPINDA RÜŞVET DAĞITTIĞINI AÇIKLADI

ABD'nin çok-uluslu uçak yapım şirketi Lockheed, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu bir çok ülkede rüşvet dağıttığını açıklamak zorunda kaldı. Dünya çapında büyük yankılar uyandıran bu olay, kapitalizmin kokuşmuşluğunun bir başka somut örneğiydi. Ülkemizde Lockheed'den kimlerin rüşvet aldığı hâlâ açığa çıkarılmamış. Şirketin Türkiye temsilcisi Nezir Dural yurtdışına kaçmıştır. Bu olay, aydınlığa kavuşturulmayan pek çok rüşvet olayından yalnızca biridir.

MANİFESTOYA PARTİYA KOMÜNİST

131 sal pêşda Karl Marks û Fridrih Engels, Manifestoya Partiya Komünist nivîsin. Wan, cara pêşin dirok li ser bingeha madetiye lédikolîn, rêya geşa civakî xuya dikirin, di nav vê geşê da pêwîstî, strateji û taktikên komunîstan dihesibandin. Marks û Engels, ên ku cara pêşin li Parisê sala 1844 an da hatibûn cem hev, rexne li hersên rêçên fikrîye himî a sedsala 19' ango politika ekonomîye Îngilîz, Felsefa Almanî û sosyalîzma Fransîzî kirin, ew hev va girêdan û sosyalîzma zaniyarî çekirin. Di rex amadekirina zaniyariya çîna karkir da, di Lîga komunîstan da û di sazibendiya çîna karkire navnetewaniye yekan da ango Enternasyonala yekan, xebateke pratîkî kirine û rê xuyayî wan pê nişandane. Fikrên Marks-Engels, 131 sal e rêberîye ji karkirên cihanê ra dike û rêyên rizgarbûnê ji kedxwerina kapitalîst û ji bindestîye nişan dide. Ramanên Marks û Engels yê her bîjin.

1979 ŞUBAT

74709

REŞEME

ANGOLA HALKI İLE DAYANISMA GÜNÜ • İstanbul'da gemiciler grevi (1880) • Maresal Voroslov'un doğumu (1881) • Paris'te Jön Türkler kongresi (1902) • Yalta Konferansı (1945)

İstanbul'da Öncü Kitabevi'nin kuruluşu (1978) • TOBİDER, TÜM-DER, TÜTE'D'in Ankara Valiliğinde kapatılması (1976)

Türkiye Ticaret Odaları, Sınayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği'nin kurulması (1952) • Ereğli Kömür İşletmelerinde 25 bin işçinin grevi (1968)

Thomas Moore'un doğumu (1478) • Akhisar'da bütün üreticileri mitingi (1970) • Lockheed Firması'nın Türkiye'de rüşvet verdiğinin açıklanması (1976)

August Blanqui'nin doğumu (1805) • Guatemala'da 14 bin kişinin öldüğü deprem (1976)

Fransız Komünist Lideri Péri'nin doğumu (1902) • Dünya Barış Konseyi'nin Sofya toplantısına DISK'in katılması (1976)

Bertold Brecht'in doğumu (1898) • ABD'nin 6. Filosunun İstanbul'a gelişinin protesto edilmesi (1969)

4 PAZAR

5 PAZARTESİ

6 SALI

7 ÇARŞAMBA

8 PERŞEMBE

9 CUMA

10 CUMARTESİ

DİSK 12 YAŞINDA

Türkiye işçi sınıfının, ülkemizin, ulusal, demokratik, sınıf ve kitle sendikal üst örgütü DİSK 13 Şubat 1967 günü, 30 bin üyeyi temsil eden 5 sendika (T. Maden-İş, Lastik-İş, Basın-İş, Gıda-İş ve Türk Maden-İş) tarafından kuruldu. DİSK'i kuran sendikaların kendi genel kurullarına sundukları ve oybirliğiyle kabul edilen raporlarda, Türk-İş'ten ayrılma nedenleri özet olarak 24 ana konuda toplanmıştı.

Sınıf uzlaşmacısı, Amerikan tipi sarı sendikacılığın en açık örneklerini veren Türk-İş'e karşı kurulan DİSK, 1872'lerde ilk kez grev yapan, 1920'lerde Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın en ön saflarında dövüşen, işgal altındaki İstanbul'da kelle koltukta 1 Mayıs bayrağını yükselten, yasalarla, baskı, cinayet ve aldatmacalarla örgütlenmesine ve düşüncesine yasaklar konan Türkiye işçi sınıfının tarihsel savaşımının doğal bir ürünüydü. İşbirlikçi-tekelci sermaye, onun hükümetleri, gerici-faşist gruplar ve kimi sözde sol akımlar, işçi sınıfımızın DİSK çatısı altında yürüttüğü sınıf sendikacılığı ilkelerini, bu örgütlü savaşımı kırmak için çok çabaladılar. Ancak Türkiye işçi sınıfının şanlı tarihsel kavgasının bilincinde ve onun içinde olan DİSK'in gelişip güçlenmesini engelleyemediler. DİSK'i, sendikal birlik uğrunda, tüm ilerici güçlerin eylem ve cephe birliğinin sağlanması yolundaki savaşından kopartamadılar. Barış, ulusal bağımsızlık, demokrasi, toplumsal ilerleme, ileri demokratik düzen ve sosyalizm yolunda yüzlerce grev ve direnişten, 15-16 Haziran'lardan, 1 Mayıs'lardan, 16 Eylül'lerden, 20 Mart'lardan geçen ve böylesi ateşler içinde çelikleşen DİSK tabanı, örgütünün bundan sonraki başarılarının da güvencesidir.

★ İZMİR İKTİSAT KONGRESİ

İzmir İktisat Kongresi, Türkiye tarihinde dönüm noktalarından biridir. Bu kongre'de burjuvazi, Osmanlılardan kalma asker ve sivil bürokrasi, kesin olarak kapitalist gelişme yoluna girmeyi kararlaştırdı. TKP, İzmir İktisat Kongresinde alınıp kararların halkımız için çok acı sonuçlar getireceğini daha o zaman belirtmişti. Nitekim Türkiye'nin kapitalist yola girmesi bugün içinde bulunduğumuz yıkım durumunu yaratmıştır.

★ TAKSİM'DE KANLI PAZAR

Katil 6. Filo'nun İstanbul'a gelişini protesto etmek amacıyla yüz bin işçi, emekçi, öğrenci ve aydın Beyazıt'tan Taksim Alanına yürüdü. Taksim'de «cihad» çağırılmış gerici, polis kendilerine hoşgörülü davranışından da yararlanarak, silahsız durumdaki yürüyüş koluna saldırdılar. Saldırıda 3 yurtsever öldürüldü, 200 kişi yaralandı. «Emperyalizme karşı İşçi Yürüyüşü», halkımızın anti-emperyalist savaşım tarihine Kanlı Pazar olarak geçti.

KSKŞ (DİSK) DANZDE SALİ

Di 13ê Şubatê (reşeme) 1967 da KSKŞ (DİSK) bi 30 hezar endamên xwe, ji 5 sendikan pêkhat. Ew, saziya jor ya çîna karkirê Tirkîyeye ne, tewî, demokrat û sendikayîya komekî ye. Ew li pêşberî sendikaya Cûrê Emerikayî, angû «sendika zer» Türk-İş hatiye çekirin. KSKŞ afirandina çîna karkirê Tirkîyê ye. Wê, 1872 da gireva xweye yeka kir, di şerê 1920 da, bo rizgarbûna netewî, di cêrgên pêşin da şerdikir. Bi kujtîn, xapandin û zora zagûnên paşverû bend didan pêş xebata çîna karkirê Tirkîyê, an ku KSKŞ ji hemêza xwe afirand. Sermeya yekdestiye hevkar, gurûbên paşverû-faşist û hin tevgerên qaşo çep pir hewl dan, ku geşbûna KSKŞ yê bend bikin. Lê ew, xebata xwe di rêya yekbûna sendikayî da û di pêkanîna Yeketî û tevayîbûna di cebhe da roj bi roj pêşwa dibe, hêz digire. Bingeha KSKŞ di xebata xwe da, ya bo aşitiyê, biserêwebûna netewî, demokrasi, pêşwaçûna civakî, sazîmaneke demokrate pêşwa û di rêya sosyalîzmê da bi sedan girev kir û bi vi awayî bû wek pola. Ev geş û rewşa bingeha KSKŞ yê, vir ha ji pêşpêvagirêdaneke giring e, bo serfiraziyên sendikayêye diwaroj.

1979 ŞUBAT

8074708

REŞEME

Descartes'in ölümü (1650)
● Şeyh Salt İsyanı (1925)
● Einstein'in ölümü (1948)

Sabahattin Ali'nin doğumu, (1906) ● Korutürk'ün Danıştay'dan kendi yetkileri için görüş istemesi (1972) ● Sili'de 3000'den çok siyasi tutuklu öldürülmesi (1976).

İP'in kurulması (1961) [Yeniden kuruluşu: 1.5.1975]
● DİSK'in kurulması (1967)

SSCB ile Çin Halk Cumhuriyeti arasında dostluk anlaşması imzalanması (1950) ● SBKP 20. Kongresi (1956)

İÖB-DER tüm yurttaki «Faşizm ve hayat pahalılığına protesto» mitingini yapması, oylar sonucu bir kişinin ölümü (1975).

İstanbul'da ulaşım işçilerinin işverenle çatışmalı grevi (1876) ● Hasköy Tersanesi'nde Türk ve İngiliz işçilerinin grevi (1876) ● İstanbul'da «Kanlı Pazar» (1969).

Fransız madencileri genel grevi (1840) ● Beyoğlu telefoncu işçileri grevi (1872) ● İzmir İktisat Kongresi (1923) ● Aşar'ın kaldırılması (1925) ● Medeni Kanun'un çıkarılması (1926).

11 PAZAR

12 PAZARTESİ

13 SALI

14 ÇARŞAMBA

15 PERŞEMBE

16 CUMA

17 CUMARTESİ

★ SÖMÜRGEÇİLİKLE SAVAŞ GÜNÜ

Her yıl, tüm dünyada Sömürgecilikle Savaş Günü olarak kutlanan 21 Şubat, Asya'da, Afrika'da ve Latin Amerika'da emperyalizme, sömürgeçliğe, yeni-sömürgeçliğe karşı ulusal ve toplumsal kurtuluş savaşını veren halkların, kendilerinin en büyük desteği olan dünya sosyalist sistemi ve tüm dünya ile ricî kamuoyuyla dayanışma günüdür.

★ TÜRKİYE'NİN NATO'YA GİRİŞİ (1952)

18 Şubat 1952'de Türkiye NATO'ya girdi. İkinci Dünya Savaşından sonra sosyalist sisteme ve halkların gelişen ulusal ve toplumsal kurtuluş savaşlarına karşı kurulan saldırgan NATO örgütüne girmek ülkemize pahalıya mal olmuştur. NATO'ya girdikten hemen sonra, gerici DP iktidarı Mehmetçigi Kore'lere sürüp kırdırmış, ordumuzu emperyalistlerin emrine vermiş, ekonomimizi ağır silahlanma harcamaları yükü altına sokmuştur. Barıştan, ulusal bağımsızlıktan ve demokrasiden yana tüm güçler, günümüzde NATO'dan derhal çıkılmasını, ikili anlaşmaların yırtılmasını, NATO ve Amerikan üslerinin ülkemiz topraklarından sokulup atılmasını talep etmektedirler.

YKSS: BERBE CIVAKA BÊÇÎN

Kongra 25 a ya PKYS (SBKP) iro buyereke dirokive sedsaleta meye gring e. Kongra PKYS ya 25 a, li ser bingeha Zaguna Bingehiye nu kar kir, an ku hengameke nu bona mesa gele Sovyeti di reya berbe komunizme da vekiriyê. Di Zaguna Bingehi da, ve carê, di deqeki teybeti da gotin li ser PKYS, ya bi rûmet, pêşengî û ku hinavê dewletê ye, te kirin. Lenîherandina siheta gelî dikeve rewşeke giştî, xwendina navîn dibe mecbûrî. Di cihanê da cara pêşîn mafeyê li ser xwedîbûna malekê di zaguna Bingehi da te kivrîkirin. Tekîlbûna welatiya, di birêbirina welêt da bi beşdarîke fireh pêk te. Emrê gibartwera bi 18 salî da te tesbît kirin. Beşdariya xortana aktif di çerxên dewletê da serê xwe digire. Politika Lenîne aşitixweziyê, ya 60 salî, di zaguna Bingehi da şûna xwe werdigire.

Di sosyalizme da kar û barê zaguna Bingehi ji hev cuda nin. Encama gavên jibartî xuya dike û armancên nu dide pêş xwe. Ev zaguna bingehi, armancê pêkhatina komunizme dajo. Zaguna Bingehiye nu, beşik eşkere dike, ku kela şorişê cihanî, Yeketî Sovyet her roj pêşdatir diçe. Ev ne ku her tenê li gelê Sovyet, lê bi kuranî, li tim hezêr şorişvane cihanî tesir, dike û wan xweyî ceribandînin giring dike.

SSCB: SINIFSIZ TOPLUMA DOĞRU

SBKP'nin 25. kongresi yüzyılımızın, günümüzün çözümleyici, tarihsel önemde bir olaydır. SBKP'nin 25. Kongresi Sovyet halkının komünist topluma ilerlemesinde yeni bir dönemi açan yeni Sovyet Anayasasıyla çakışmıştır.

1936 Anayasası yürürlüğe girdiğinde Sovyetler Birliği'nde sosyalizm henüz yerleşmişti. Endüstrileşme ve kollektifleşme büyük ölçüde başarılıydı. Aradan 40 yıl geçti. SBKP'nin Leninci önderliğinde Sovyet halkı bu süre içinde Hitler faşizminin belini kırdığı, savaş yaralarını sardığı gibi, sosyalizm yolunda hızla ilerledi. Gelişmiş sosyalizmi kurdu. Bugünkü Anayasa, 1936 Anayasasının özünü işte bu yeni kazanımlarla yoğunluyor, yeni aşamada yeni hedefler koyuyor.

Yeni Anayasada, şanlı SBKP'nin, Sovyet devletinin nüvesi, çekirdeği, önderi olduğu bir kez daha, bu kez ayrı bir maddeyle vurgulanıyor. Halkın sağlık bakımı genelleşiyor, orta öğretim zorunlu kılınıyor. Dünyada ilk kez konut hakkı bir anayasa maddesi oluyor. Öte yandan yurttaşların devlet yönetimine daha geniş katılımları sağlanıyor. Seçmen yaşı 18'e indiriliyor, gençler de devlet yaşamına aktif çekiliyor.

Sovyetler Birliği'nin 60 yıldır kesintisiz olarak izlediği dış politikanın ilkeleri yeni Anayasa'da madde oluyor. Böylece, birincisi, dünyada ilk kez bir devlet dış politika ilkelerini Anayasaya koymuş oluyor. İkincisi, Sovyet dış politikasının ilkeselliği bir kez daha kanıtlanıyor. Ve 60 yıllık Leninci barış politikası Anayasaya giriyor.

Sosyalizmde Anayasanın işi, işlevi başkadır. Geçilen aşamaların sonuçlarını yansıtır, yeni hedefleri gündeme alır. Sovyetler Birliği'nin yeni Anayasası da komünizm kuruculuğu hedefini koyuyor. Sovyet toplumunun ulaştığı düzeyde devletin evrimini ele alıyor; proletarya diktatörlüğünün, işçi sınıfının öncülüğündeki bütün halkın devletine büyüdüğünü saptıyor.

Bu yeni Anayasa, dünya devriminin kalesi Sovyetler Birliği'nin en önde, hızla ilerlediğini belgeliyor. Bu, yalnızca Sovyet halkını değil, tüm dünya devrimci güçlerini, derinden etkileyen parlak bir kazanımdır.

1979 ŞUBAT

REŞEME

Ereğli Kömür işçilerinin grevi (1914) • Türkiye'nin NATO'ya tam üye olarak katılması (1952).

Copernicus doğumu (1473) • Repi işçilerinin grevi (1919) • İlk halkevinin açılması (1932).

Bela Kun'un doğumu (1886) • Bulgaristan İşçi Partisi'nin kurulması (1927).

ULUSLARARASI SÖMÜRGEÇİLİKLE SAVAŞ GÜNÜ • Marks ve Engels'in «Kutsal Aile»yi yayınlaması (1845) • Gogol'un ölümü (1852) • 1977 seçimlerinde DİSK'in CHP'yi destekleme kararı alması (1977).

Albay Talat Aydemir'in darbe girişimi (1962) • Northrop şirketine Türkiye'de rüşvet verildiğinin açıklanması (1976).

Rusya'da Şubat devrimi (1917) • Aleksey Tolstoy'un ölümü (1945) • Kanlı Erzurum olayları ve CHP İİ Merkezinin saldırıya uğraması (1975).

Fransa'da 1848 devrimi (1848) • Türkiye Cumhuriyeti'nce BM anlaşmasının imzalanması (1945) • SBKP 25. Kongresinin ilk günü (1976) • Türkiye ile Irak arasında «Bağdat Paketi» anlaşması (1955).

18 PAZAR

19 PAZARTESİ

20 SALI

21 ÇARŞAMBA

22 PERŞEMBE

23 CUMA

24 CUMARTESİ

YIGINSALLAŞMA YOLUNDA

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, 26 Şubat 1977'de TKP'nin Parti Konferansı'nın toplandığını duyurdu. Merkez Komitesinin bildirisinde, «Bu konferans TKP'nin gelişmesinde tarihsel bir aşama ve dönemeçtir» denmekteydi.

TKP'nin ağır baskı ve terör altında geçen tüm yaşamı boyunca, kongreler, konferanslar önemli dönemeç noktalarını oluşturur. 1'inci kongre, 10 Eylül 1920'de Bakü'de, Büyük Ekim'in dolaysız etkisi altında ve Ulusal Kurtuluş Savaşımızın ateşleri içinde toplandı. TKP'nin kuruluş kongresi olan 1'inci Kongre, Türkiye proletaryasının eline yeni bir araç, Leninci bir örgüt veriyor ve TKP'nin programını onaylıyor, Ulusal Kurtuluş Savaşı'na örgütlü, silahlı katılma ödevini öne koyuyordu.

2'nci Kongre, 15 Ağustos 1922'de Ankara'da toplandı. 12 Eylül 1922'de ise Ankara hükümeti TKP'ye yasak koydu. 3'üncü Kongre parti tüzüğü'ne aykırı olarak, 31 Aralık 1924 - 10 Ocak 1925'de İstanbul'da Şefik Hüsnü'nün evinde toplandı. Bu dönem, oportünistlerin, polis ajanlarının, küçük-burjuva entrikacılarının elele verdiği dönemdir.

TKP'nin İkinci Programı, 1923 - 1933 yıllarının özelliklerini, savaşını içerdi. İlk Programın ana ilkeleri İkinci Programda da kaldı.

1932'de toplanan 4'üncü Kongre, İkinci Program'ın değiştirilmesini kararlaştırdı.

Partiyi, bir süre için düştüğü kör çıkmazdan kurtarmak için çözümleyici kararlar, Merkez Komitesi Politik Bürosu'nun 24 Mayıs 1973 tarihli toplantısında alındı. Parti yönetimi değiştirildi ve hemen ardından, 4'üncü Kongre kararını yaşama geçirerek 27 Haziran 1973'de Üçüncü Program hazırlandı. 1977 yılı başlarında, Konya'da toplanan Parti Konferansı'nda, yeni tüzük ve Program, yönetim organları onaylandı.

1978 yılı Mayıs ayında TKP Merkez Komitesi plenumu toplandı. Politik Büro'nun sunduğu raporu görüştü. Konferans kararları doğrultusunda yürütülen çalışmaları değerlendirdi. Parti çalışmalarına yön verecek yeni kararlar aldı. Politik Büro'nun raporunu ve politikasını oybirliğiyle onayladı.

TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen plenumda okuduğu raporda «...Partimizin ideolojik, politik, örgütsel Leninci birliğini vargücümüzle savunmak, onu daha da berkleştirmek vazgeçilmez görevimizdir» dedi.

★ «NE YAPMALI?»

Ne yapmalı, Marksizmin işçi sınıfının örgütlenmesi konusundaki öğretisini, emperyalizm çağında yaratıcı bir şekilde geliştiren Lenin'in temel yapıtlarından biridir. Lenin, işçi sınıfının iktidar savaşımında en önemli silahının, savaşkan partisi olduğu gerçeğinden hareketle, Ne Yapmalı'da yeni tip partinin örgütlenme ve işleyiş ilkelerini ortaya koymuş, bu konuda her türlü sapık akımı mahkum etmiştir. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de işçi sınıfı partisinin yolunu «Ne Yapmalı»nın ölümsüz ilkeleri aydınlatıyor.

★ FİDEF'İN KURULMASI (1976)

26-27 Şubat 1976'da Düsseldorf'ta, Federal Almanya'da çalışan işçilerimiz tarafından «Büyük İşçi Kurultayı» düzenlendi. Kurultay'a Avrupa'nın çeşitli bölgelerinden 107 işçi, kadın ve öğrenci örgütü, DİSK, CHP, DSF, CGT temsilcileri katıldı. Kurultay, Federal Almanya'da çalışan Türkiyeli işçilerin bütün derneklerini çatısı altında toplayan güçlü örgüt FİDEF'i, Federal Almanya Türkiyeli İşçi Dernekleri Federasyonu'nu oluşturdu.

Dİ RÊYA XWEDİBÛNA KOMAN DA

Komita Birêbire Giştî, ya Parûya Komunîste Tirkîyeyê di 26 ê Şibatê (reşeme) 1977 da agadar kir, ku civîna konferansa partiyê bûye.

Di jiyana PKT da, a di bin zordariyê û terorê dibuhure, konferans, kongre sinorkevîrên geşên giring in. Kongra yeka 10 ê Îlonê 1920 da li Bakûye civî. Ev kongra sazûna PKT bû, programa wê hat biryardanê û pêwistiyên wêyan sazibendî û beşdarbûna wê bi çekan di şerê Rîzgariya Netewî da dihate eşkere kirin.

Kongra dudu li Enqerê 15 ê gelawêjê 1922 da civî. 12 ê Îlonê 1922 da hikumeta Enqerê PKT qedexa kir. Kongra sisiya, li mala Şefik Husnî li Estenbolê ji 31 ê berfbarînapêşî 1924 ta 1 ê berfbarînapêşî 1925 a bi rengêkî dijî destûra Partiyê bû. Di vê demê da oportünîstan, cesûsên polêzan û lafezanên burjiwa piçkole, destdabûne hev.

Programa PKT dudu, reybetiyên salên 1923-1933 û têkoşîna xwê ronak dikir. Prensîben bîngehiye programa pêşîn di vê da ji hebûn. Kongra çara sala 1932 a biryarê guhartina programa dudu wergirt.

Biryardên helkirîna astengiyên ku parti hengamekî ketibûye, di civîna Polit Biroya Komita Birêbire Giştî 24 ê Gulanê 1973 da hatin dayîn. Partiyê, birêbirên xwe guhuri, biryarê kongra çara pekanî û 27 ê Pûşperê 1973 da programa xweye sisiya amade kir. Serê sala 1977 li civîna konferansa partiyê li Konyayê destûr û programa nû û organên birêbirîne biryargirti bûn.

Meha Gulanê sala 1978 civîna Komita Birêbire Giştîye PKT çêbû. Raporta Polit Biroyê hat lêkolandin. Xebatên wê, li ser rêya biryardên konferansê hatin lêkolandin. Biryardên nû bona kifşkirîna rêça xebatê, hatin wergirtin. Bi giştî rapor û politika Polit Biroyê hatin qebûl kirin.

1979

ŞUBAT

MART

74706

REŞEME

AVDAR

Gürcistan Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti'nin kuruluşu (1921) • Ankara'da 1000 kadar kapı ve kalorifer işçisi nin grevi (1970)

Şili'de Halk Cephesi'nin kuruluşu (1936) • Tarsus'ta Makina İmalat Sanayii işçilerinin grevi (1975) • FİDEF'in kuruluşu (26-27 Şubat 1976) • Brejnev'in Dünya barışı İçin 8 maddelik plan önerisi (1976).

Rusya'da ilk işçi gazetesi Raboçaya Zarya'nın yayına başlaması (1880) • Alman faşistlerince Meclis binasının (Raystag) yakılması (1933) • Krupskaya'nın ölümü (1939).

Haydarpaşa Demiryolu işçilerinin grevi (1880) • Rusya'da büyük köylü ayaklanması (1905) • Afganistan'ın bağımsızlığı (1920) • Ereğli Demir-Çelik fabrikasında grev (1971).

Moğolistan DH Partisinin kuruluşu (1921) • TCK'nın yasalaşması (1926).

Haydarpaşa Demiryolu grevi (1876) • Komintern kuruluşu kongresinin açılışı (1919) • «12 Mart»a doğru: Ankara'da Amerikalı 4 askerir kaçırılması (1971).

«Ne Yapmalı?»nın yayınlanması (1902) • Brest-Litovsk Anlaşması'nın imzalanması (1918) • Hilafet'in kaldırılması (1925) • ABD emperyalizminin önerdiği Maden Yasası'nın TBMM'den geçmesi (1954).

25

PAZAR

26

PAZARTESİ

27

SALI

28

ÇARŞAMBA

1

PERŞEMBE

2

CUMA

3

CUMARTESİ

FAŞİZME GEÇİT YOK!

Osmanlı devletinin yıkılmasıyla kurulan yeni Türkiye devletinde, insanın insanı sömürmesine son verecek düzen gerçekleşmedi. Sınıf esasına dayanan bu yeni devlette egemen konumdaki burjuvazi, baştan beri işçi sınıfı ve diğer emekçilerin demokratik haklarını, düşünce ve örgütlenme özgürlüklerini tanımaya yanaşmadı. Başta komünistler olmak üzere, tüm ilerici ve yurtseverlere baskı ve terör uyguladı. Burjuvazi 12 Eylül 1922'de TKP'yi yasakladı. Daha sonra ise «Hiyanet-i Vatanîye» ve 8 Mart 1925'te «Takrir-i Sükun» yasalarını getirdi. Faşist 141 ve 142. maddeler Türk Ceza Yasası'na 1936'da girdi.

Cumhuriyet döneminin çoğu sıkıyönetimlerle, komünist ve ilericilerin tutuklanmaları ve ağır cezalara çarptırılmalarıyla geçmiştir. Emperyalizm ve yerli işbirlikçileri, emekçi kitlelerin üzerine bir yandan hayat pahalılığıyla, ağır vergi yükleriyle, işsizlikle, düşük ücretlerle, öbür yandan sıkıyönetimlerle, tutuklama, yasaklama, ağır cezalar ve işkencelerle gitmiştir. 1940'lı, 50'li yıllarda, DP döneminde yapılan budur! 12 Mart'ta yapılan budur! Bugün egemen güçlerin gündeminde olan da budur! 141-142'lerle işçi sınıfının düşünce ve serbestçe örgütlenme özgürlüğü üzerinde sürdürülen vahşi yasak da bunu amaçlıyor.

Burjuvazinin baskı ve terörü, ta baştan beri, öncelikle işçi sınıfına, onun örgütlü savaşımına yönelmiştir. Ve Türkiye işçi sınıfı gerek kendisini, gerekse tüm emekçileri sömürü ve baskıdan kurtaracak bilinci ve savaşım azmini böylesi çetin koşullarda kazanmıştır. Burjuvazinin baskı ve terörü, onu haklı tarihsel savaşımından alakoyamamıştır. Nitekim 1 Mayıs'lar, 16 Eylül'ler, 20 Mart'lar, onun savaşkan geleneğine, gelişen örgütlü öncülüğüne ve savaş azmine tanıklık etmektedir.

Tüm ilericilerin, demokrasiden yana herkesin, bu savaşkan geleneğin ve örgütlü gücün savaş yolunda birleşmesi, Ulusal Demokratik Cephe'yi oluşturması, gerici baskılara ve faşizm özelemlerine bir daha gün yüzü göstermeyecektir.

★ DÜNYA KADINLAR GÜNÜ (8 MART)

Amerikalı kadınların 8 Mart 1957 yılında ekonomik ve siyasal hakları uğrunda verdikleri yiğit savaşım, kadın hareketinin uluslararası günlerinden birini oluşturmuştur. 1910 yılında Kopenhag'da toplanan sosyalist kadınların 2'nci Uluslararası Konferansı, ünlü Klara Zetkin'in 8 Mart'ın uluslararası Kadınlar Günü olması önerisini oybirliğiyle kabul etmiştir. O tarihten itibaren her 8 Mart, ilerici kadın hareketinin savaşım-larıyla çiğ gibi büyümüştür. Ülkemizde, 8 Mart'ların bayrağı, ilerici Kadınlar Derneği'nin özverili çabalarıyla yükseltiliyor.

★ KOMİNTERN'İN KURULMASI (1919)

«1'inci Enternasyonal, sosyalizm için uluslararası proletarya savaşımının temellerini attı. 2'nci Enternasyonal birçok ülkede hareketin geniş bir şekilde yayılması için, kitlesel bir şekilde yayılması için bir ortam hazırlama dönemi oldu. 3'üncü Enternasyonal, 2'nci Enternasyonal'in emeğinin ürünlerini topladı; onu burjuva ve küçük-burjuva, oportünist ve sosyal şoven pislikten çıkardı ve proletarya diktatörlüğünü gerçekleştirmeye başladı.» (Lenin)

RÊ BO FAŞİZMÊ TUNE!

Bi wêranbûna dewleta, Osmanî, Tirkiyeke nû çê bû. Lê di vê dewletê da ji sazimanêke bê kedxwerin, angû ku mirov keda mirovên din ne xwin, pêk ne hat. Teror û zordariya burjivaziyê di roja roj da, bi teybetî, diji çîna karkir û xebata wêye sazibendiyê tê ajotin. 12 ilon 1922 da burjivaziyê PKT (TKP) qedexê kir. Piştî wê «Xayintiya Welatî» û di 8 Adar 1925 da Zagûna «Dengbirinê» derkirin. Deqên faşist 141 û 142 sala 1936 an da di nava Zagûna Tirke Sizeyî (Cezayî) da cibû. Di 12 ên Adaran da işkence bi komunistan ra û hemû welatparêzan ra bû, ew di zindanan da rizîyan. Çîna karkire Tirkiye, bi vî awayî û di bin vê bargiraniyê da serwestbûn û amedebûna mîcadela dijkedxwerina him pêşberî xwe û him ji pêşberî kedxirên din qezenc kirîye. 15-16 Pûşperê, 1 Gulanê, 16 lîonê û 20 Avdarê Şorîşgîriya wêye diroki û geşbûna pêşengîya wêye sazibendî baş nişan dide. Hemû yaligirên demokrasiyê di vê rêya têkoşerîya diroki û heza sazibendiyê da yek bin! Cebha Netewîye Demokrat (CND) pêk binin! Careke din rê nedin zordariyên paşverû û nehelin xwestinên bu faşîstîye xwin û goşt bigirin!

1979 MART

74705

AVDAR

Komintern'in kuruluşunun 1. lanı (1919) • «Takrir-i Sü-kun» yasasının kabulü (1925) • İstiklâl Mahkemelerinin ikinci kez kuruluşu (1925) • «Takrir-i Sükun» uygulama-sının son bulması (1929).

4 PAZAR

Rosa Lüksemburg'un doğu-mu (1871) • Jozef Stalin'in ölümü (1953) • Türkiye ile ABD arasında karşılıklı sa-vunma antlaşması imzalan-ması (1959) • Şili'de S. Al-lende'nin cumhurbaşkanı se-çilmesi (1973).

5 PAZARTESİ

Gana'nın bağımsızlığı (1957) • ODTÜ'de polis-jandarma baskını: Erdal Şener'in öldü-rülmesi (1971).

6 SALI

Sovyet iç savaş kahramanı, Sergey Lazo'nun doğumu (1894) [Lazo 1920'de Ja-ponlar tarafından yakılarak öldürüldü] • Petrol Yasası'nın kabulü (1954).

7 ÇARŞAMBA

DÜNYA EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ • Erzurum'da Kö-mürcülük işletmesi işçileri-nin grevi (1968) • 10 kuru-luşun faşizmi kınama mi-tingi düzenlemesi (1976).

8 PERŞEMBE

Raystag yangınının uydur-na sanığı olarak Dimitrof'un Almanya'da tutuklanması (1933) • Basın üzerine bas-kı kuran yeni bir yasanın kabulü (1954).

9 CUMA

«Avrupa İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetlerini Koruma Sözleşmesi'nin onaylanması (1954) • İspanya'da 1 mil-yonluk işçi grevi (1976).

10 CUMARTESİ

★ KOZLU OLAYLARI (1965)

Zonguldak'ta yeraltı maden işçileri, prim ödemesinden doğan bir haksızlığı protesto için kömür ocaklarına inmediler. 11 Mart'ta Kozlu yöresinin işçileri de aynı haksızlığı protesto ederek ocaklara inmeyince, direnişe katılanların sayısı birdenbire alabildiğine arttı. Türk-İş'li sendika yöneticileri işçileri yalnız bıraktılar. AP hükümeti polisi, jandarması ve deniz piyadelerini harekete geçirdi. İşçilerin hak istemine kurşunla yanıt verildi. Satılmış Tepe ve Mehmet Çavdar şehit düştü. 11 Mart 1965, Zonguldak maden işçilerinin savaşımalarında önemli, kalıcı bir günlemedir.

★ 16 MART KIRIMI (1978)

İstanbul Üniversitesi Merkez Binasından toplu halde çıkmakta olan öğrencilerin üzerine faşistler bombalarla, otomatik silahlarla saldırdılar. 3'ü İGD üyesi, 7 genç öldü, birçok öğrenci yaralandı. Öğrenciler Merkez Bina'yı işgal ederek, büyük bir forum düzenlediler. 7 gencin cenaze töreni yüzüne yakın işçi, emekçi, ana ve öğrencinin katılımıyla yığinsal bir anti-faşist gösteri oldu. İGD, 16 Mart'ı «Türkiye öğrencilerinin ve gençliğinin Anti-faşist Savaşım Günü» ilân etti.

ORDİYA NETEWİ

Li welatên di nava sazumana emperyalist-kapitalist da ordi pêvagirêdanake giring e bo bûrjiwaziya karbidest. Dema karbidestiya wan dikeve tengasiyan, ordiyê dikişînê yalê xwe, faşizmê ve dijînin û dikine bela sere tevgerên geliye demokrat, pêşverû. Lewra bûrjiwazi, bi her awayî hewl dide ordiyê bi xwe ra bike hevkar. Li Tirkîyê jî emperyalizm û hevkarên we jî hewl dane ordiyê bi sazumana xweye kedxwere, xwînamiyê ra bikin şirik. Ew ne bûyereke kêm-diye ye, ku ordi êrişê dibe ser çîna karkir û komekê. Brêbirên leşkeriye ku nivê dema komerê tijî dikin û bi teybetî dema piştî 12 ê Adarê vêya baş derdike ser rûyê avê.

Lê komaya ordiyê himî, jî nav gel e, jî lawên kedkiran pêk tê. Ordî di dema emperyalist bi zordarî ketibûne welatê me û şerê mirin-mayîne dibû, ango di dema şerê Rizgariya Netewî da saz bû. Pêwîstiya wêye bingehî, ew e ku têkoşîn li dijî emperyalîzmê û hevkarên we, ên ku mafên netewî tîşteki na hesabînin, bikin.

Ev xiloxariya, rûniştandina ordiyê li ser himê xweyî çînî, di rêya mafên gelî da meşa wê, pêkhatina demokratîyê di qîşlan da her di dema karbidestiya hikumeteke gelêrî di pêşengiya çîna karkir da jî nav radibe, diqedin.

ULUSAL ORDU

Emperyalist-kapitalist sistem içinde yer alan ülkelerde, egemen burjuvazinin, egemenliğini-düzenini sürdürmek, faşizme tırmanmak yolundaki en önemli dayanaklarından biri de ordu'dur. Bu nedenle ordunun sömürü düzeniyle bütünleştirilmesi, bir baskı aracı durumuna getirilmesi, egemen burjuvazi açısından hayati önem taşır. Emperyalizm, onun ekonomik-askersel örgütleri, saldırgan NATO, Pantagon çokuluslu şirketler, denetimleri altındaki ülkelerde yürütülen böylesi çabaları, militarist kligi, vargüçleriyle desteklerler, beslerler.

Türkiye'de de, emperyalizm ve işbirlikçileri, orduyu bu kanlı sömürü düzeniyle bütünleştirmek için ellerinden geleni yapmışlardır. Ordu'nun işçi sınıfı ve emekçi yığınlar üzerine sürülmesi ender rastlanan bir olay değildir. Cumhuriyet tarihinin yarısını dolduran sıkıyönetimler, hele 12 Mart dönemi bunun açık kanıtlarıdır.

Oysa ana kitlesi halktan gelen, emekçi çocuklarından oluşan ordu, ülkemize dalan emperyalistlere karşı ölüm kalım savaşı sırasında, Ulusal Kurtuluş Savaşı'nda kurulmuştur. Esas görevi, ulusal çıkarlarımızı hiçe sayan emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı savaşmak, ülkemizin bağımsızlığını ve egemenliğini, halkımızın çıkarlarını savunmaktır.

Bu çarpıklığın ortadan kaldırılması ve ordunun kendi tabanını oluşturan kitlelerin sınıfsal çıkarlarına uygun olarak, emekçi halkın en yaşamsal özelemlerine hizmet etmesi, kışlada demokrasinin sağlanması elbette kısmi ve sonuçsuz kalacak, «reform»larla değil, ancak gerçekten demokratik bir düzenin kurulmasıyla, işçi sınıfının belirleyici bir rol oynadığı halktan yana bir iktidarın işbaşına gelmesiyle sağlanabilir. Bu da, tüm ilerici güçlerin, özellikle yurtsever er ve subayların ulusal demokratik eylem ve cephe birliği içinde yerlerini almasıyla olur.

1979

MART

74704

AVDAR

İstanbul Yapıcılar grevi (1879) • Zonguldak'ta madenciler grevinin «kanla bastırılması» (1965) • Türkiye'nin Dünya Bankası'na (BİRD) ve Uluslararası Para Fonu'na (İMF) üye olması (1947).

11

PAZAR

Rusya'da Burjuva Demokratik Devrimi (1917) • Sun Yat Sen'in ölümü (1925) • Peşinden hükümet değişikliği getiren «12 Mart Muhtırası» (1971).

12

PAZARTESİ

İzvestia gazetesi kuruldu (1917) • Köy Yasasının kabulü (1925) • SSK'nın 10 şubesinde 3000 işçi greve gitti (1975).

13

SALI

Einstaln'in doğumu (1879) • Karl Marks'ın ölümü (1883).

14

ÇARŞAMBA

Macar Devrimi başladı (1848) • Ruhr'da (Almanya) sonradan silahlı ayaklanma halini alacak olan genel grev (1920) • Anayasa'da DGM'ler yönünde ikinci değişiklik (1973).

15

PERŞEMBE

Sverdlov'un ölümü (1919) • Ankara hükümeti ile Sovyet hükümeti arasında Moskova Anlaşması'nın imzalanması (1921) • Faşistlerin İstanbul Üniversitesi'ne kapısına attığı bombayla 7 öğrencinin ölümü (1978)

16

CUMA

Balat'ta Süreyyapaşa Menaceci fabrikası işçilerinin direnişi (1936) • Irene Joliot Curie'nin ölümü (1956) • Tokat'ta Anıtmuan Şirketi işçilerinin grevi (1966).

18 MART
Paris Komünü (1871).

17

CUMARTESİ

NEWROZ

21 Mart, Kürtler, İranlılar, Afganlar, Beluciler gibi Orta-doğu'daki kimi halkların ortaklaşa kutladıkları bir bayramdır. Efsaneye göre, Newroz'da Kürtler; despot bir hükümdar olan Dahak'ın zulmüne son vermişlerdir. Dahak, omuzlarındaki iki yılanı her gün iki genç insan beyni yedirmekteymiş. Cellatlar her gün iki gencin kafasını uçurmaktaymış. Bir gün demirci olan Kawe, önlüğünü bayrak yaparak, halkına öncülük eder ve Dahak'ın başını çekiciyle ezerek, bu zorba saltanata bir son verir.

Newroz bayramı, kış aylarının son bulduğu, doğanın yeniden canlandığı günlere rastlar. Kürt halkı, bu bayramı geleneksel olarak her yıl, türlü eğlenceler düzenleyerek, ateşler yakarak, kırlara çıkarak su başlarında, kutlayagelmışlerdir.

Newroz ateşleri, yukarıdaki efsaneyle de birleştirilerek, Kürtlerin özgürlük ve kurtuluş özleminin bir simgesi, sembolü durumuna gelmiştir.

Ama Kürtlerin bu haklı savaşımını yolundan çıkarmak, bunu ters, çıkmaz sapaklara sürmek isteyenler vardır. Oysa burjuvazinin ırkçı terörüne, bölücülüğüne, «özümseme» politikasına karşı Türkiye işçi sınıfı, yıllardan beri kesin ve tutarlı çizgisini sürdürüyor.

Kürtlerin çifte sömürüden kurtulması, kendi yazgısını belirleme hakkını savunmak. Bu sorunu, Leninci ilkelerden, halkların savaş birliğinden hareketle çözümlmek.

Bunun için Türk ve Kürt emekçilerinin, sosyalizme açılan ileri demokratik bir düzen doğrultusunda, örgütsel birlik içinde omuz omuza savaşmaları zorunludur!

★ SELAM OLSUN «GÖĞÜ FETHE ÇIKANLAR»A

Fransa'da toplumsal huzursuzluğun artması üzerine, halkın dikkatini başka yöne çekmek isteyen Louis Bonaparte, Prusya'ya (bugünkü Almanya'ya) savaş açtı. Bu serüven bozgunla sonuçlandı. Fransa ordusu teslim oldu. Böylesi bir ortamda işçiler ve emekçiler 18 Mart 1871 günü Paris'te iktidarı ele geçirdi. Kısa bir süre sonra yapılan Komün (Belediye seçimlerinde çoğunluğu işçiler ve sosyalistler kazandı. Komün ilk iş olarak düzenli orduyu ve polisi dağıttı, yerine halk milislerini kurdu. Yargıçlar da dahil tüm memurların seçime başına gelmesi, her an seçenlerce görevinden alınabilmesi ve ücretlerinin ortalama işçi ücretinden yüksek olmaması kararını aldı. Ticareti ve kredi mekanizmasını emekçiler lehine düzenledi. Yasama ve yürütme görevlerini birleştirdi. Bütün bu işlerin yanı sıra, bir yandan iç gericiliğe, öte yandan işgalci Prusya birliklerine karşı savaşıyordu. Diğer kentlerle ve özellikle kırsal kesimle bağları yoktu. En önemlisi, örgütlü değildi. Tüm bu nedenlerle ilk işçi iktidarı 73 gün dayanabildi. Komün'ün dersleri daha sonra Marks, Engels ve Lenin tarafından değerlendirildi. Proletaryanın iktidarda kalma ve devlet teorisinin oluşturulup geliştirilmesinde büyük rol oynadı. Komün'ün savaşkan geleneği, işçi sınıfı hareketinin yolunu aydınlatı. Marks'ın dediği gibi: «Komün'ü yaratan işçi Paris, yepyeni bir toplumun hazırlayıcısı olarak anılacaktır.»

NEWROZ

21 é avdarê cêjneke çend gelên Rojhilata Navin wek Kurd, Îrani, Afgani Belûci ûhd e. Ew, vê rojê bi rengê cêjneki pîroz dîkin.

Wek metelokê, di vê rojê da Kurdan, dawîya hukumvanekî zor-dar, xwinmîj Ejdehak anîne.

Newroz, roja destpêka biharê ye, zivistan lê dawî tê û cihan xwe ji xewê zivistanê xelasdike û jiyana xwe bi nû va didûmîne. Gelê Kurd, vê cejnê her sal li ber avan, li serê çîyan bi agirvêxistin û govend û leyistikên netewî pîroz dike.

Bi vê meteloka gotî ji Newroz, bûye sembola xwestina netewa Kurd bo azadiyê û rizgariyê. Lê belê hinek kes hene dixwezî vê xebata netewa Kurd ji rêya wêye rastî dîrxîn, wê tîkîn rê û rêçên dîr û tarî, armanca wê ji ber inda bikin. Lê pêşberî wan, Çîna karkîre Tîrkiyê, ji rêya tewra xwene rast dernaçe û her di vê rêçê da dimeşe: rizgarbûna netewa Kurd ji kedxwerineke duyalî, piştgirtina bi azadî pêkanîna mafê xwe bixwerêbirinê. Bona vê hewce e, ku kedxirên Tîrk û Kurd di rêya berbi sosyalîzmê çûyî da û bo pêkhatina sazumanêke pêşveruye demokrat, bi yeketîke sazibendî mîlên xwe bidin hev û bi vî awayî bixebitin!

1979 MART

Paris Komünü (1871).

Marks'ın Reinische Zeitung'un başından ayrılması (1843)
● Frédéric Joliot-Curie'nin doğumu (1900) ● Lockheed Şirketinin Hollanda Prensi Bernard'a 100 bin dolar verdiği açıklanması (1976).

Tunus'un bağımsızlığı (1956)
● 2 saatlik, faşizme ihtar direnişi (1978).

IRK AYIRIMIYLA SAVAŞIM GÜNÜ ● Macaristan'da Konseyler (Sovyetler) Cumhuriyetinin ilanı (1919).

İzmir Kuvayi Milliye Genel Kurulu'nun toplantısı (1920)
● Buca Belediyesi otobüs işçilerinin grevi (1970).

Kamboçya'da Ulusal Birlik Cephesi'nin kuruluşu (1970)
● İzmir'de Türk-İş'in lo-kavtları protesto mitingi (1975) ● Ülkü Ocakları İstanbul 2. Başkanının, üzerinde silahla yakalanması (1976).

Leh Ulusal Kurtuluş ayaklanması (1794) ● ABD tarafından yasaklatılan haşhaş ekimine 6 bölgede başlanması (1974) ● Adana'da Plastik Sanayii İşçilerinin grevi (1975).

18

PAZAR

19

PAZARTESİ

20

SALI

21

ÇARŞAMBA

22

PERŞEMBE

23

CUMA

24

CUMARTESİ

FİDEF

Ülkemizden kapitalist Avrupa'ya işgücü göçü 1960'larda başladı ve hızlanarak devam etti. Bugün aileleriyle birlikte 1,5 milyondan fazla emekçimiz, kapitalist Avrupa ülkelerinde yaşam savaşımı veriyor. Üstelik onlar, yadellerde, çeşitli sorunlar içindedir. 1960'lardan bu yana geçen 19 yıl içinde, Türkiye'li işçilerin ekonomik, toplumsal ve kültürel sorunları ek-silmemiş, aksine durmadan artmıştır. Eşitsizliğe, ayrımcılığa, ırkçılık ve haksızlıklara karşı daha güçlü ve birlik içinde sa-vas dayatmıştır.

Federal Almanya'da çalışan işçilerin 26/27 Şubat 1977 günü düzenledikleri Büyük İşçi Kurultayında 107 dernek biraraya geldi. Bu muhteşem kurultay sonucunda, işçilerimizin ekono-mik, toplumsal ve politik sorunlarının çözüm yollarını içeren geniş bir program kabul edildi. Bunun da ötesinde, binlerce işçiyi çatısı altında toplayan 60'dan fazla dernek, yeni ve güç-lü bir federasyon kurdu. Adı: Federal Almanya İşçi Dernek-leri Federasyonu (-FİDEF-) oldu.

Yurt dışındaki tüm işçilerin hak ve çıkarlarını savunan, partilerden bağımsız bir yığın örgütü olan Fidef, kurulduğu günden bu yana ödünsüz savaşıyor. 1978 yılında yapılan son genel kurulu, onu daha da güçlendirmiştir. Fidef'in varlığı yurt dışında çalışan Türkiye'li işçiler için bir güvence, ama işçi sınıfı düşmanları, gerici faşist güçler ve maocular için amansız bir korku kaynağıdır.

★ GORKİ'NİN DOĞUMU (1868)

28 Mart 1868'de bir zanaatçı ailenin çocuğu olarak gözle-rini dünyaya açan Maksim Gorki, tüm yaşamı boyunca gerek militan eylemiyle, gerekse yazar olarak, insan emeğinin, insan onurunun savunucusu olmuş; aydınlık, özgür ve eşit bir gele-ceğe olan inancını, umudunu ve bu gelecek için 'savaşım gü-cünü hiçbir zaman yitirmemiştir. Yapıtlarında, 19'uncu yüzyıl sonları ve 20'nci yüzyıl başlarındaki Rus toplumunu, başta iş-çi sınıfı olmak üzere halkın durumunu ve devrimci özlemle-rini, Rus toplumunun çeşitli katmanlarının konumlarını; Sov-yet devrimi öncesinde, devrim sırasında ve devrim sonrasında toplumun çeşitli kültürel, ahlâksal ve toplumsal sorunlarını bü-tüncül bir şekilde yansıtmıştır.

★ 1'İNCİ MC HÜKÜMETİNİN KURULUŞU

AP, MSP ve MHP mebus pazarları kurarak, işçi sınıfımı-za ve emekçi halkımıza karşı bir gerici cephesi olan MC'yi oluşturdular. Emperyalizmin, işbirlikçi tekelci burjuvazinin ve toprak beylerinin bu cephesine karşı, işçi sınıfımız, tüm ulu-sal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğinin zorunluğ-u-yineledi ve bu yoldaki savaşımını yoğunlaştırarak sürdür-dü. 77 seçimleri, böylece, MC'nin yenilgisiyle sonuçlandı.

FEDERASYONA KOMELÊN KARKİRÂN Lİ ALMANYA FEDERAL (FKKAF)

Koçkirina keda milên mirova, ji welatê me û çûyîna wane Ew-rûpaya sermayadar, sala 1960 dest pêkir. Îro bi jin û zarên xwe va, ji 1.5 milyonî pirtir, kedkirên me bo jiyaneke rojawi li Ewrûpaya ka-pitalist micadele dikin. Dozên karkirên Tirkîyê yê ekonomî, civakî û çandî kême ne bûne, lê belê her roj zêdetir û girantir dibin. Roja têkoşereke bi tevayî dijî newekheviyê, ferqkirinê, nijadparêziyê û bédadiyê zûda serî kutaye ser me.

Di civîna karkirên meye li Almanya Federal 26-27 ê (Reşemê 1977) programêke mezin hat wergirtin. Di programê da rêyên helkirina dozên karkirên me, ên ekonomî, civakî û politik bi dîr û dirêjayî tîn eşkere kirin. Federasyoneke bi hezaran karkiran û ji 60 î pirtir ko-melan hildide bin perên xwe, pêk hat, bi navê FKKAF (FİDEF)

FKKAF ji sazûna xwe ta îro, bê paştayî, 'micadela mafên he-mû karkiran li der welêt dike. Komeleke komayî ye û bi tu partîyan va girêdayî nîn e.

1979

MART

74702

AVDAR

İzmir Şirketli Hayrîye Şantiye ve Dökümanelerinde grev (1879) • Türkiye ile SSCB arasında saldırmazlık anlaş-ması (1941)

1'inci Erim Hükümetinin ku-rulması (1971) • İstanbul'da sağlık emekçilerinin gre-vi (1974).

İstanbul Singer Dikis Fab-rikası işçilerinin grevi (1964) • Yeryüzünün ilk kozmono-tu Yuri Gagarin'in ölümü (1968)

Yunanistan'ın bağımsızlığa kavuşması (1821) • Maksim Gorki'nin doğumu (1868) •

İktisadî Devlet Teşekkülle-ri Yasasının kabulü (1938) • ŞBK 23. Kongresi (1966)

Kızıldere: M. Çayan, C. Alp-tekin, O. Ayna H. Arkan, N. Yılmaz, S.K. Özdoğan, A. Atasoy, S. Alp, E. Saru-han, S. Kurt bazuka ateşiy-le öldürüldüler (1972).

Descartes'in doğumu (1596) • Irak KP'nin kuruluşu (1934) • 1'inci MC'nin ku-ruluşu (1975).

25

PAZAR

26

PAZARTESİ

27

SALI

28

ÇARŞAMBA

29

PERŞEMBE

30

CUMA

31

CUMARTESİ

BARIŞ DERNEĞİ

İşçi sınıfımızın sürdürdüğü barış, demokrasi ve toplumsal ilerleme savaşımının her geçen gün daha geniş demokratik yığınları kucaklaması, ülkemiz barış güçlerinin örgütsel birliğe kavuşturulması sorununu da hızla gündeme getirdi. 1 Eylül 1976'da Dünya Barış Günü için İstanbul'da düzenlenen yığışal kutlama, bu yolda atılmış önemli bir adım oldu. Tertip komitesinin bu kutlamaların ardından sürdürdüğü çalışmalar ve İstanbul Barosu'nun yaptığı çağrı üzerine 3 Nisan 1977'de başta İstanbul Belediye Başkanı olmak üzere yüzden fazla yazar, sanatçı, parlamenter, hukukçu, doktor, işçi, memur, mühendis, ev kadını toplumun her kesiminden ve değişik politik görüşlerden barış temsilcileri biraraya gelerek Barış Derneği'nin kurulmasına karar verdiler. Bu toplantıda DİSK, TYS, TÖB-DER, İKD, İGD, Meslek Odaları gibi kuruluşlar da örgüt olarak temsil edilmekteydi. Kuruluş Toplantısı'nın sonunda oybirliğiyle kabul edilen Çağrıda şöyle denmekteydi:

«Kurtuluş Savaşı'nın sonuna kadar sürüp gelen peşpeşe savaşlarda sayısız evladını kaybeden, yıkım gören halkımız barışın değerini bilir. Ne var ki bugün ülkemiz askeri bir blokun üyesidir, topraklarında 101 yabancı askeri üssü barındırmaktadır. Kore, Kuba, Ortadoğu, Kıbrıs savaş bunalımlarında halkımız dünya barışının kurulmasının önünde duran engelleri çok iyi tanımıştır; dünyada barışın kurulması için verilen uluslararası savaşlarda kendine düşen ağır sorumluluk ve görevleri de çok iyi anlamıştır. BARIŞ DERNEĞİ'nin kuruluş kararı, bu bilincin bir sonucudur. Bu çağrı, onun özlemlerini dünya kamuoyuna yükselten sesidir.»

★ NATO'NUN KURULMASI (1949)

İkinci Dünya Savaşının faşizmin yenilgisiyle sonuçlanması, faşist işgalden kurtarılan ülkelerde ilerici iktidarların işbaşına geçmesi emperyalist güçleri telaşa düşürdü. Sosyalizme kara çalmaya, «soğuk savaş»a giriştiler. Bu koşullarda başta ABD olmak üzere emperyalistler, silah tüccarları, tekeller askersel bir saldırganlık örgütü kurmak için biraraya geldiler. 4 Nisan 1949'da, baş amacı sosyalist ülkeleri tehdit etmek, gelişen bağımsızlık hareketlerini ezmek olan NATO kuruldu. 1952'de ülkemiz de NATO'ya koşuldu. NATO'ya karşı savaşım vermek, barıştan, ilerlemekten yana tüm yurtseverlerin, tüm demokratların vazgeçilmez bir görevidir.

★ SABAHATTİN ÂLİ'NİN ÖLDÜRÜLMESİ (1948)

Kendini halkımızın ulusal bağımsızlık ve demokrasi savaşımına adanmış yazarlarımızdan biri olan Sabahattin Âli 25.2.1907'de doğdu. Öykü ve romanlarında orta sınıfların, işçilerin, yoksul köylülerin yaşamlarını büyük bir ustalıkla yansıttı. Birçok kez tutuklandı. Açlığa, yoksulluğa ve baskılara karşın, savaşımını sürdürdü. 1948'de bir provokasyona getirilip öldürüldü. İşçi sınıfının savaş yoluna uyumlu bir yaşamı olan Sabahattin Âli'nin ölümü üzerine Nâzım şöyle diyordu: «Sabahattin elbette ki bütün bu cellatlar ve yamaklarından zekiymi, akıllıydı. Ama onlar sinsî, zalim ve kurnazdı. Ve teşkilatlıydılar. Oysa ki Sabahattin hiçbir teşkilata dahil değildi.»

KOMELA AŞİTİYÉ

Xebata çına karkirên me, a bo pêşdaçûna civatî, demokrasi û aşitî roj bij piştir komên demokrat dike nak xwe û doza yekbûna hêzên aşîparêziyê rêbendî eşkere dike. PirozKirina Roja Aşitiya Cihanîye tevayî di 1 îlon (kewçerîn) 1976 li Estenbolê gaveke pir giring û ya yeka, di vê rêyê da ye. Li ser xebata komita Amadekarî banga Baroya Estenbolê di 3 Gulan 1977 da, aşîxwez ji her tebeqên geli, kesên ji her bir-baweriyên siyasî civîn û biryarê sazkirina KOMELA AŞİTİYÉ dan.

1979

NİSAN

74701

COTAN

Cıballı bütün işçilerinin grevi (1911) • Sabahattin Âli'nin öldürülmesi (1948) • Sağmalcılar'da Deterjan fabrikası işçilerinin fabrika işgali (1970).

Kadınlara yerel seçimlerde seçme ve seçilme hakkı (1930) • SSCB'nin, ayın ilk yapma uydusu Luna-10'u yörüngeye oturtması (1966).

Macaristan'ın Nazi işgalinden kurtarılması (1945) • NATO'nun kuruluşu (1949).

ABD'nin savaş gemisi Missouri'nin İstanbul'a geliş (1946).

Rus devrimci demokrati Aleksandr Hertzen'in doğumu (1812) • Etiyopya'da 1941'de başlayan faşist İtalya işgalinin son bulması (1941)

Fransız sosyalist Fourier'nin doğumu (1772) • TKP eski Genel Sekreterlerinden Ş.H. Değmer'in ölümü (1959) • İstanbul'da İzzet İşçilerinin grevi (1970) • Eczacıbaşı ve Nobel işçilerinin direniş (1975)...

1

PAZAR

2

PAZARTESİ

3

SALI

4

ÇARŞAMBA

5

PERŞEMBE

6

CUMA

7

CUMARTESİ

KIBRIS HALKININ YİĞİT EVLADI KAVAZOĞLU

Kıbrıs emekçi halkının yiğit evladı Derviş Ali Kavazoğlu, Amerikan emperyalizmi ve işbirlikçilerinin kurduğu bir pusuda, dava arkadaşı Kontas Mişauli'yle birlikte şehit edildi. Kavazoğlu, yaşamını Kıbrıs'ın bağımsızlığı savaşına adanmıştı. Bu savaşın öncüsü olan Kıbrıs Emekçi Halkının İlerici Partisi'nin (AKEL) Merkez Komitesi'nde yer alarak, en ön saflarda dövüştü. Daha önceki bütün saldırı ve öldürme girişimleri onu yıldırmadı. Kavazoğlu, emperyalizmin Kıbrıs'ta uyguladığı ayır-buyur politikasına karşı Kıbrıs Rum ve Türk toplumlarının kardeşliğini savundu, toplumların emperyalizme karşı ortak sayışımını örgütlemek için bıkmadan çalıştı. 1958'lerden beri kân ve barut kokan, kin adasına çevrilen Yeşil Ada'da böylesi yüce bir uğraş vermek kolay değildi. Emperyalizm, Rum toplumu içinde örgütlediği faşist EOKA ve Türk toplumu içinde örgütlediği Türk Mukavemet Teşkilatı (TMT) aracılığıyla, bir yandan toplumlar arası savaşı kışkırtıyor, öte yandan bu ayrımlara karşı duran yurtseverlere, komünistlere, ilericilere saldırıyordu. Emperyalizmin amacı, Ortadoğu'da petrol kaynaklarını denetlemek, ilerici hareketleri bastırmak açısından çok önemli bir stratejik konumda bulunan Kıbrıs'ı bir NATO üssü haline getirmektir. 1963'te kışkırtılan toplumlar arası savaştan ve Türklerin planlı bir şekilde belirli kantonlara toplanmasından sonra, ilericilerin, yurtseverlerin, komünistlerin görevleri bir o kadar daha zorlaşmıştı. Kavazoğlu işte bu zor koşullarda AKEL'in çizdiği savaş yolundan yürüdü. Bu yolda öldürüldü. Ama onun içinde yer aldığı toplumsal ilerleme yolu durdurulmadı; emperyalizmin tüm çabalarına rağmen, faşist Sampson'un CIA patentli darbesine, 1974'te Türkiye'nin askeri müdahalesine rağmen... Koşullar bugün de zorlu. Savaş bugün de çetin. Ama «meşe ağacının genç filizleri» boy atıyor. Kıbrıs halkı, AKEL'in öncülüğünde tüm yabancı askerlerden ve üslerden arınmış bağımsız ve hükümlan bir Kıbrıs devleti'nin kurulması yolunda, barış, demokrasi ve toplumsal ilerleme doğrultusunda, dünyanın ilerici kamuoyunun desteğiyle ilerliyor.

★ İLK SUBOTNIK-KOMÜNİST CUMARTESİ

Sosyalist toplumda insanın çalışmasının nedenleri kapitalist toplumdan farklıdır. Nitekim Sovyetler Birliği'nde devrimin hemen ertesinde 10 Kasım 1917'yi 11 Kasım'a bağlayan gece Putilov fabrikasında çalışan işçiler tüm bir gece vardiyesinde «devrimin siparişlerini» yapmışlar, karşılığında hiçbir ücret talep etmemişlerdir. Bu olay 12 Nisan 1919'da başlayan yeni bir geleneğin, Subotnikler-komünist cumartesiler geleneğinin müjdecisiydi.

★ GÜZELCE ÖLDÜ (1976)

Türkiye işçi sınıfının yiğit savaşçısı, DİSK Genel Sekreteri İbrahim Güzelce 11 Nisan 1976'da yakalandığı amansız hastalıktan kurtarılamayarak öldü. 7.9.1922'de İstanbul'da doğan Güzelce, yaşamını işçi sınıfına, onun devrimci sendikal birliğine adanmış, bu yolda savaşım vermişti. DİSK'in kurucuları arasında yer alması, ilk Genel Sekreterliğini yapması ve 5'inci Genel Kurulunda yeniden Genel Sekreterliğe getirilmesi onun bu savaşımının somutlanmasıdır. Güzelce, bugün de savaş alanlarında, yığınların bilincindedir.

LAWÊ GELE KİBRİSİYİ MERXAS: KAVAZOĞLU

Lawê gele kibrisiyi kedkir, merxas Derviş Ali Kavazoğlu bi hevalê xwe Kostas Mişau va di pûsiya emperyalizma Amerikayî û hevkarên wan da hatin şehidkirin. Kavazoğlu, serê xwe dabû rêya têkoşîna biserêxwebûna Kibrîsê. Di Komîta Birêbire Giştî, ya Partiya Pêşverûya Gelê Kibrîsiye Kadkir (AKEL) şûna xwe girtibû û li cêrê pêşîn dixebitî. AKEL, pêşenga têkoşîna biserêxwebûna kibrîsê ye. Erişên ser jiyana wî û hewldane bona kujtina wî, ew ne westandibûn. Kavazoğlu li pêşberî politika emperyalizme kerike-fermanke pişgirtina biratiya civakên Rûm û Tirk li Kibrîsê dikir û dixebitî, ku tevkarîya herd civatane saziwerî di rêya şerê dijempereyalîzî da pêk bîne. Di rêya vê xebatê da tucar ne diwestî. Û her di rêça xebatê AKEL da dimeşî û di vê rêya da jî hat kujtin. Lê ew rêya pêşvacûna civakî jî kesî, nî karibû bixitimîne.

Şertên îro pir dijwar in. Şer îro jî giran e. Lê «çiqên dara meşebeyn didin. Gelê Kibrîsê bi pêşengîya AKEL ê yê her jî hemû leşker û bazên leşkerî, ên beyanî bê pakkirinê, bi yalîkariya hêzên cihanîyê pêşverû yê bigihîye rêza dewleta Kibrîsêye biserêxwe, di rêya aşitî, demokratî û civake pêşverû da bimeşe.

1979

NİSAN

0024700

COTAN

İzmit demiryolu işçilerinin grevi (1972) • Hollanda KP'nin kurulması (1919) • Doğu Anadolu'da komando zulmünün yeniden yoğunlaşması (1971) • Pablo Picasso'nun ölümü (1973)

8

PAZAR

Lyon dokumacılarının ikinci ayaklanması (1834) • Sacco ile Vanzetti'nin idama mahkûm edilmeleri (1927) • Eyüp Sungurlar ısı Kazan Fabrikası işçilerinin fabrika işgali (1970).

9

PAZARTESİ

10

SALI

11

ÇARŞAMBA

12

PERŞEMBE

13

CUMA

14

CUMARTESİ

Kıbrıs Türk sendikacısı ve AKEL MK üyesi Derviş Ali Kavazoğlu'nun gerici Türk çevreleri tarafından pusuya düşürülerek öldürülmesi (1965) • DİSK Genel Sekreteri İbrahim Güzelce'nin ölümü (1976).

ULUSLARARASI HAVACILIK VE UZAY BİLİMİ GÜNÜ • SSCB'de ilk «Subotnik» (1919) • Seyrüsefain idaresi Azapkapı fabrikasında grev (1932) • SSCB kozmonotu Gagarin'in gerçekleştirdiği ilk uzay uçuşu (1961).

31 Mart gerici ayaklanması (1909) • Bavyera'da 27 günlük Sovyet Cumhuriyeti'nin ilanı (1 Mayıs dek sürdü) (1919) • Viyana'nın faşizmden kurtarılması (1945).

Sovyet ozanı Mayakovski'nin ölümü (1930) • Kıbrıs'ta AKEL Partisinin kuruluşu (1941) • İzmir'de Buca Kili-masan işçilerinin fabrika işgali (1970) • Profilo'da grev (1971).

DÜNYA SENDİKALAR FEDERASYONU: DSF

İşçi sınıfının uluslararası birliğinin sendikal planda da sağlanması yüksek önem taşır. İkinci Dünya Savaşı sırasında çeşitli ülkelerin sendikaları arasında başlamış olan yakınlaşma ve birleşme çabaları, bu süreç, 1945 Ekim'inde DSF'nin kurulmasıyla sonuçlandı. Paris'te yapılan kuruluş kongresine, 56 ülkenin 64 milyon işçi ve ücretlisi adına 272 delege katıldı.

DSF, varlığının ilk gününden itibaren, birleştirici bir sendika merkezi oldu. Bu merkez, üyelerinin ideolojik veya dinsel kanılarına, şu veya bu ülkenin toplumsal ve ekonomik düzeninin karakterine bakmaksızın, ulusal sendikal örgütleri, gönüllülük temeli üzerinde birleştirdi. Bu yoldan ayrılmadı. Soğuk savaş döneminde, çok yönlü, yoğun saldırılara hedef olmasına rağmen gelişmesini sürdürdü. DSF, bugün, sosyalist, gelişmiş kapitalist ve gelişmekte olan ülkelerde örgütlü 190 milyon işçiyi ve ücretliyi çatısı altında toplamış bulunuyor. Tam egemenliğe sahip demokratik bir örgüt olan DSF'nin politikasını, kolektif ve demokratik bir işlerliğe sahip kongreleri belirliyor. Değişen uluslararası koşullara göre programını sürekli yenileyen DSF, günümüzde, sömürüye ve savaşa karşı, tüm işçi ve emekçilerin ortak ekonomik istemleri, barış, toplumsal ilerleme için elden gelen çabayı harcamayı ana ödevi sayıyor. Son amacını insanın insanı sömürmeyeceği bir dünya düzeninin kurulması olarak belirleyen DSF, bugün, sendikal hareketin birliği uğrunda sürekli ve dirençli savaşımının meyvalarını toplamakta, dünyanın en büyük uluslararası sendikal örgütü olarak saygınlığını ve etkinliğini sürekli artırmaktadır.

Türkiye'de de, özellikle DİSK'in 5'inci Genel Kurulu'ndan bu yana sınıf ve kitle sendikal anlayışının gelişimine paralel olarak, bu anlayışı benimsemiş sendikal hareketin DSF'yle ilişkileri ve bağları giderek güçlenmektedir.

★ 19 NİSAN 1961 DOMUZLAR KÖRFEZİ ÇIKARTMASI

Amerikan hava ve deniz kuvvetlerinin desteğinde 2 bin kişilik bir paralı asker ordusu, Kuba sahillerindeki Domuzlar Körfezi'nden Kuba'ya bir çıkartma hareketine girişti. Amaç, Kuba devrimini bastırmaktı. Üç gün süren çatışmalar sonucunda çıkartma birlikleri bozguna uğratıldı.

FEDERASYONA SENDİKAYEN CİHANÊ (FSC)

Pêkhatina Yeketiya çina karkire navnetewî, di warê sendikatiyê da jî, pir giring e. Hewlêdanê sendikayên hin welatan, di dema şerê cihaniyî dudan da, bo hevdunê zikbûnê û yekbûnê sala 1945 di meha Çira Pêşin da serêxwe girt, FSC (DSF) pêkhat. Ji roja pêkhatina xwe virda, FSC bû merkeza yekbûna sendikayî. Îro ji welatên sosyalist, ji welatên kapitaliste geşbûyî û ji welatên paramayî, 190 milyon karkir û kedkarên bi sazibendî di bin baskên xwe da civandiye. Programa xwe, goreyî guhurandina şertên navnetewanî her dem nû dike, geş dike. FSC, iro micadele dide bo daxwezên hemû karkir û kedkirane ekonomî, micadele dide dijî kedxwerinê û şer. Xebatkirinê, bo aşitiyê û pêşda çûyîneke civakî pêwistîke xweye bingehi dizane.

Li Tirkîyê jî, nemaze ji kongra 5 a ya KSKŞ (DİSK), Konfederasyona Sendika Karkirane Şorişgêr, virda hişyarbûna sendikayîyê çînî û komekî pêşda diçe. Tevera sendikayî, roj bi roj dan-standinê xwe bi FSC ra zêdetir dike û hêz digire.

1979 NİSAN

74699

COTAN

İspanya'da KP'nin kuruluşu (1920) • Türk Tarih Kurumu'nun kuruluşu (1931) • İstanbul Şehir Tiyatroları mensuplarının grevi (1969) • Uşak Yün İplik Fabrikası işçilerinin grevi (1970).

Alman komünist lideri Ernest Thaelman'ın doğumu (1886) • Karadeniz'de Fransız denizcilerinin ayaklanması (1919) • DSF'nin Prag'da 9. Kongresi (1978).

Lemin'in Nisan Tezleri'nin açıklanması (1917) • Köy Enstitüleri Yasası'nın kabulü (1940) • Suriye'nin bağımsızlığının ilanı (1946) • Giresun'da Tuğla fabrikası işçileri grevi (1970).

Özgür İrlanda Cumhuriyeti'nin kuruluşu (1949) • Bandung Konferansı (1955) • Demokrat Parti'nin Olağanüstü Yetkili Tahkikat Komisyonunu kurması (1960)

Fişekhane işçilerinin iş bırakarak Babıali üzerine yürümesi (1876) • Kuba'da Domuzlar Körfezi zaferi (1961) • Didyat'ta 5 bin işçi ve gencin işsizliği protesto için yürüyüşü (1969)

Cumhuriyetin ilk Anayasası'nın kabulü (1924) • Demokratik Alman Cumhuriyetinde KP ile Sosyal Demokrat Parti'nin ASBP olarak birleşmesi (1946).

Yunanistan'da faşist Albaylar darbesi (1967) • İzmir Yağsan işçilerinin grevi (1975).

15

PAZAR

16

PAZARTESİ

17

SALI

18

ÇARŞAMBA

19

PERŞEMBE

20

CUMA

21

CUMARTESİ

«ÇOCUKLAR ÖLMESİN, ŞEKER DE YİYEYİLSİN DİYE...

Çocukların mutlu olması... Bunu hangi ana ve baba istemez!

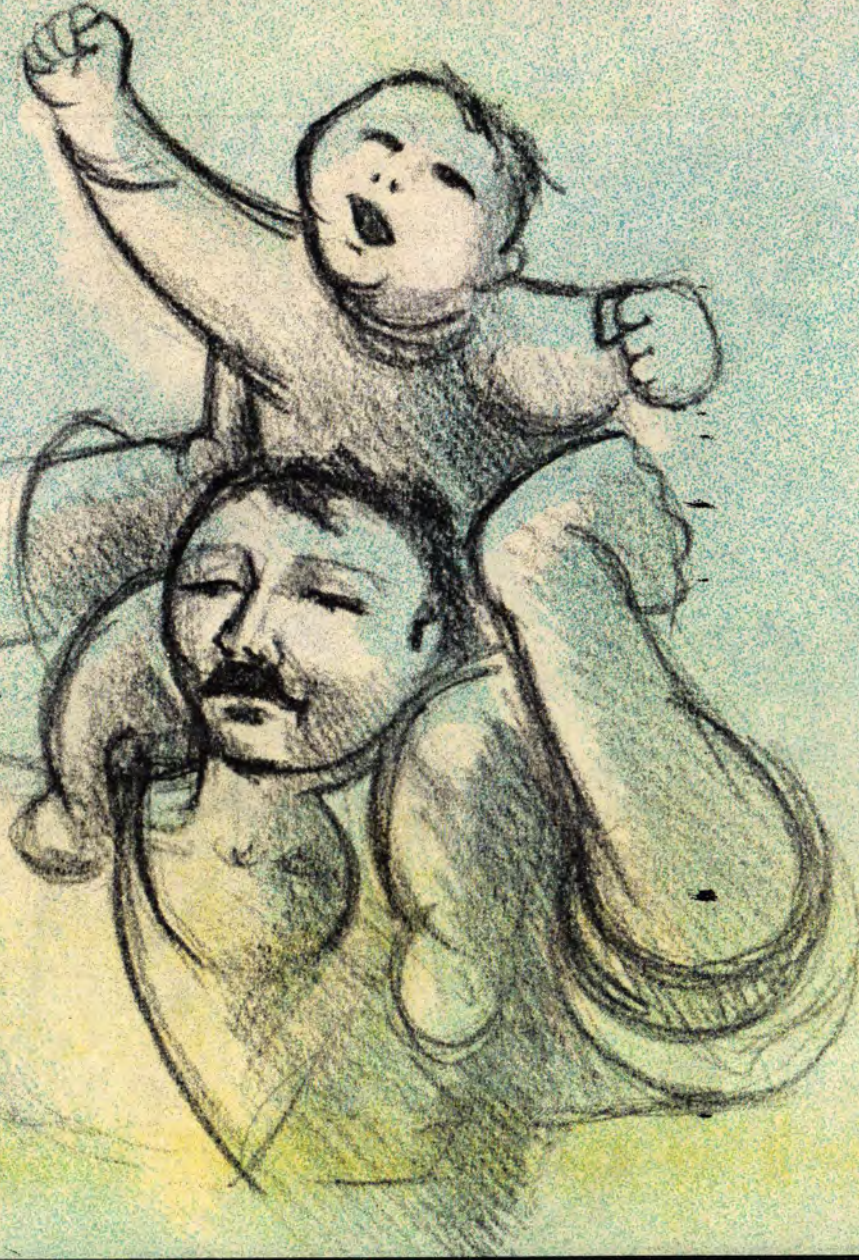
Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 1979 yılını, Uluslararası Çocuk Yılı ilan etti. Bunun, çocukların mutluluğu, haklarının savunulması için yürütülen savaşa çok önemli katkılarda bulunması beklenmektedir.

Uluslararası Çocuk Yılı için yapılan hazırlıklar bir bütün çö yapmamıza olanak sağlıyor. Her şeyden önce sosyalist ülkelerde çocuklar gerçekten son derece geniş haklardan yararlanıyorlar. Sosyalist ülkelerde çocukların biricik ayrıcalıklı sınıfı oluşturdıkları söylenmektedir. Sosyalist ülkelerde, çocuk henüz dünyaya gelmeden önce sosyal sigorta kapsamına alınmaktadır.

Ne yazık ki, bütün ülkelerde hükümetler ve toplum çocuklara karşı böyle davranmıyor. Çocukların dengeli bir gelişme ve eğitim görme hakları sistemli olarak engellenmektedir.

Günümüzde sayısı milyonlara varan aç, hasta, eğitimsiz, anasız, babasız çocuk var. Bunların sayısının en fazla kabarmış olduğu bölgeler Asya Afrika ve Latin Amerika ülkeleri. Ülkemizde de çocuklarımız sefaletle yuvarlanıyor. Gün geçtikçe çocuk hastalıkları, ölümleri artıyor. Bin çocukta 150'si daha büyümeden ölüyor. Silahlanmaya milyarlarca lira harcanırken okul, yuva, kreş olmayışı çocukların kültürel gelişmelerinde de olumsuz etkiler, bozukluklar doğuruyor.

Ülkemizde de ilerici güç ve örgütler, UÇY Demokratik Örgütler Çalışma Grubu'nda güçlerini birleştirmiş, çocuk hakları için savaşımı yoğunlaştırmışlardır.

★ LENİN 109 YAŞINDA

22 Nisan dünya işçi sınıfının büyük önderi ve öğretmeni V. İ. Lenin'in doğum günüdür. Lenin, Marksçılığı emperyalizm koşullarında geliştirmiş, bir yanda Rusya işçi sınıfını ve halklarını kurtuluşa götürürken, bir yandan da dünya işçi sınıfının savaş yolunu aydınlatmıştır. Dünyada ilk sosyalist devletin kurucusu olan yüce Lenin, bugün uluslararası komünist hareketin savaş bayrağıdır.

★ MUSSOLİNİ'NİN İDAMI (1945)

Avrupa'da ve İtalya'da faşizmin dize getirilmesiyle kanlı diktatör Mussolini İtalya'da tutuklanarak idam edildi; bacaklarından asılarak halka teşhir edildi.

«BİLA ZAROK NE MİRİN, BO KU BİKARİBİN ŞEKİR BİXWİN...

Baxtewarbûna zarokan... Kijan dê û bar vê na xweze!

Koma Netewan, di kongra xweyê giştî da, sala 1979 bi navê Sala Zarokane Navnetewani ilan kir. Guman pê heye, ku ev rêya pêkaniya gelek tiştan bona baxtewarbûn û wergirtina mafên zarokan pêk bîne. Tivdirên ku bona Sala Zarokane Navnetewani hatine kirin, gumana çekirina bilançoki didin me. Bi rastî zarok, geleki ji mafên mezin beşdar dibin. Li welatên Sosyalist zarok her tenê ew çin e, a ku mafên wêye teybetî hene. Hê Pêş bûyîne, zarok mafedar dibin ji sigorta civakî û bo wan her tişt tê kirin.

Lê bi daxawe, ne li her welatî hikûmet û civak ji mindalan ra vî tiştî dikin. Îro bi milyon zarokên birçî, nexweş, bêxwendî û êtîm henin. Piraniya wan li welatên Asyayî, Efrikayî û Latînerîkayî nin. Li welatê me ji zarok, di nav tunebûnê û belengaziyê da nin. Her roj nexeşî û mirina wan pirtir dibe. 150 jî hezarî pêş hatina dinê dimirin.

Bo çekdariyê bi milyon lîra tê xerckirinê. Lê belê di warê dabistanan, colên zarokan da pir kêmtirî tenê kirin û ev jî li ser gihîştina mindalan tesîreke nepak dike û kêmaniyan peyda dike.

Li welatê me jî hêz û rêkxirawên pêşverû demokrat di Gurûba Xebatê da bo SZN (UÇY) hêzên xwe gihandine hev.

1979 NISAN

74697

COTAN

Lenin'in Simbirsk'te (şimdi ki Ulyanovsk) doğumu (1870) • Ticaret ve Sanayi Odalarının kuruluşu (1925) • İlk Kadastro Yasası'nın kabulü (1925)

22 PAZAR

ULUSAL EGEMENLİK VE ÇOCUK BAYRAMI • Yugoslav KP'nin kurulması (1919) • TBMM'nin açılışı (1920) • Tünel işçilerinin grevi (1920)

23 PAZARTESİ

ULUSLARARASI GENÇLİK DAYANISMA GÜNÜ

24 SALI

Kuzey İtalya'da Nazilere karşı halk ayaklanması (1945) • Anayasa Mahkemesi'nin kuruluşu (1962) • Portekiz'de gerici dikta rejiminin yıkılması (1974)

25 ÇARŞAMBA

M. Kemal'in Lenin'e ittifak önerisi (1920) • İstanbul, Ankara, İzmir, Diyarbakır ve 11 ilde sıkıyönetim ilan edilmesi (12 Mart sıkıyönetimlerinin başlangıcı) (1971) • Türkiye'de Balyoz Harekati'nin başlaması (1971).

26 PERŞEMBE

Antonio Gramsci'nin ölümü (1937) • Togo'nun bağımsızlığı (1960) • Sierra Leone'nin bağımsızlığı (1960) • Jacques Duclos'un ölümü (1975).

27 CUMA

Maurice Thorez'in doğumu (1900) • Mussoli'nin idamı (1945) • Gerici DP iktidarına karşı öğrencilerin başkaldırısı, Turan Emeksiz'in ölümü (1960) • İstanbul'da sıkıyönetim (1960).

28 CUMARTESİ

TKP'ye Özgür

HAYDİ 1 MAYIS 79'A!

«1 Mayıs 78 günü

Herkesin yüzünde bir gülümseme

Ve ağzında alevden sözler vardı

Uzel, Grundig, Mannesman, Arçelik...

Trabzon, Hatay, İzmir, Van...

Ve yüz binler ve bütün alan

Yağmur sonrası yıkanmış, aydınlık, mavi

Bir gökyüzü gibi gülüyor

Ama mavi değil kıpkırmızı bir sesle

Gürlüyordu:

«Türkiye Komünist Partisi'ne özgürlük!»

1 Mayıs Alanı o gün

77'de düşen otuz dört canın kanı

Gibi kıpkızıldı ve dardı

Ve alanda iki güneş vardı

Biri bildiğimiz, günümüzü aydınlatan güneş

Öbürü TKP güneşi

Geleceğimizi ve gecenin içinden geçen yolumuzu

Aydınlatan güneş

Birinci güneş akşam olunca battı

İkinci güneş batmadı, batmayacak

Çünkü «TKP halkındır»

Yer gök tanık buna, bileğindeki zincire rağmen

Burjuvazinin gözü önünde o gün

Dimdik ayağa kalktı

Ve yüz binlerce elin tuttuğu

Kıpkırmızı bir kalemle

Alana imzasını attı»

★ KARL MARKS 161 YAŞINDA

5 Mayıs 1818, insanlık tarihinin temel işleyiş yasalarını, işçi sınıfının ve halk kitlelerinin tarihteki rolünü, kapitalizmden sosyalizme geçişin bir zorunluk olduğunu bilimsel bir şekilde kanıtlayan Karl Marks'ın doğum günüdür. K. Marks tüm yaşamını işçi sınıfına, onun bilimsel dünya görüşünün biçimlenmesine ve örgütlü savaşımına adamıştır. Adı da, yapıtları da yaşıyor, çağlar boyu yaşayacak da.

★ PRAVDA 69 YAŞINDA

5 Mayıs 1912'de Lenin, Bolşevikler Partisinin merkez yayın organı olarak «Pravda» (Gerçek) gazetesini çıkarmaya başladı. Gazete kısa bir süre içinde, Lenin'in deyimiyle, «Bolşevikler elinde hem kollektif ajitator, hem de örgütçülük görevi yapan güçlü bir silah oldu.» Parti, merkez yayın organıyla Çarlık rejiminin ve burjuvazinin karşısında bir dev gibi dikildi. «Pravda» Leninci ilkelere, Marksizm-Leninizme, proletarya enternasyonalizmine her zaman bağlı kaldı. «Pravda» bugün dünyanın en yüksek tirajlı ve öncü gazetelerinden biridir. «Pravda» uluslararası komünist ve işçi hareketine, ulusal kurtuluş savaşlarına olduğu gibi, halkımız barış, demokrasi, bağımsızlık, toplumsal ilerleme ve sosyalizm savaşımına da ışık tutmaktadır.

1 E GULANÉ: CEJNA ÇİNA KARKİR

Teybetiyên xwepênîşandanên 1 E Gulanê ew e, ku komekî bû, bi sazibendî û bî disiplîn bû. Ev, kâr û kirinên çîna karkir û kedkirane serwexttirin bûn. Çîna karkir, bi vê kirina xwe, gaveke mezin di rêya yekbûna xwênê polîtîk û sendikayî da avit. PKT Partiya yekane çîna karkire Tirkîyeyê Marksî-Lenînî di van kar û kirinan da xurt bû, serdest bû. Kedkir, bi xwestina, aşitiyê, pişpêvagirêlayiyê, çekêrdanê, dostayî û hevkarîya gelan meşin. Ala enternasyonalîzmê proleterî û pişdayîya navnetewanî bilind kirin. Bi sedhezaran karkir û kedkiran bi yekdengî «Azadî bo Partiya Çîna karkire Tirkîyeyê», «Azadî bo PKT» digotin û bi vî awayî «cejna 1 E Gulanê pîroz dikirin... Hêztirkirina çîna karkir, yeketiya xebata kedkiran Tirk-Kurd. Bi hevragiradana xebata dijfaşistiyê bi dijmaotiyê ra. Bi vî awayî pêkanîna hursandina hevkarîya bûrjiwayê Kurd û Tirk... Ev hemû, her bi partîke gorî prensîbên Lenînî pêk tên. Koman ev di 1 E Gulanê 1978 da bi dengê bilind digotin. Gotin «Bijî PKT». Êdî mil bidin hev û bimeşin berte 1 E Gulanê 1979

1979 NISAN MAYIS

74697

COTAN GULAN

Ankara'da öğrenci eylemi, askeri birliklerin SBF'ye ateş açması (1960) • «Açlık Savaşı» belgisi altında Ankara'da binlerce işçinin yürüyüşü (1965).

29

PAZAR

İzmir Orman Fidanlığı işçilerinin grevi (1967) • Vietnamın başkenti Saygon'un Ulusal Kurtuluş Cephesi birliklerinin eline geçişi ve işbirlikçi hükümetin sonu (1975).

30

PAZARTESİ

İŞÇİ SINIFININ ULUSLARARASI BİRLİK, DAYANIŞMA, SAVASIM GÜNÜ

1

SALI

Sovyet orduları Berlin'de (1945) • Çanakkale'de Merkez Yol Su işçilerinin grevi (1966).

2

ÇARŞAMBA

Fransa'da Halk Cephesinin seçim zaferi (1936) • Afyon'da 500 inşaat işçisinin işsizliği protesto yürüyüşü (1962) • Yargıtay Başkanı İmran Öktem'in cenaze töreninde gericiilerin olay çıkarması (1969).

3

PERŞEMBE

İngiltere'de genel grev (1928) • İstanbul ve İzmir'de TKP tevkifatı (1929) • Etiyopya'nın bağımsızlığı (1941).

4

CUMA

Marks'ın doğumu (1818) • Pravda'nın yayına başlaması (1912) • Yeşil Ordu'nun kapatılması (1921) • Prag'da halk ayaklanması (1945) • Konya Çimento Fabrikası işçilerinin direnişi (1967).

5

CUMARTESİ

FAŞİZMIN YENİLGİSİ

1930'lara gelindiğinde Alman ekonomisi yeni sömürgeler bulmak zorunluğunu hissedecek ölçüde gelişmişti. Alman sosyal-demokratlarının gafleti ve komünistlerle işbirliğine girmemeleri nedeniyle iktidarı ele geçiren Hitler, saldırgan-militarist politikasını izlemeye başladı.

Komünistler, daha 1920'lerin sonlarında, emperyalist ülkeler arasındaki çelişkilerin sertleşmesinin, yakın bir gelecekte ikinci bir dünya savaşına yol açacağını görmüşlerdi. Komitern'in, bu konuda tüm partilere uyarısı vardı.

Nitekim, faşizm savaşı başlattı. Alman Nazi orduları, Avrupa ülkelerini hızla işgal etti. Sonra SSCB topraklarına girdi. Avrupa'nın işgal altındaki ülkelerinde direnme hareketleri vardı. Bunu komünistler örgütliyordu. Nazi orduları Moskova önlerinde durduruldu. Stalingrad önlerinde ise ilk yenilgiyi aldı. Bu, savaşın dönüm noktasıydı. Büyük başarıydı. Sovyet orduları Nazileri önüne kattı. Sadece SSCB'den kovmakla kalmadı, birçok ülkeyi faşist işgalden kurtardı. 5 Mayıs günü Berlin'i geri aldı. 8 Mayıs günü Alman Nazi orduları, kayıtsız şartsız teslim oluyor, faşizm tarihsel yenilgisini alıyordu.

Sosyalizmi ortadan kaldırmak için yola çıkanlar, tarihin çöplüğüne atılmıştı. Dimitrof'un daha 1935'lerde dediği gibi, yarınlara sosyalizme ait olduğu kanıtlanmıştı. Bu zaferi, birçok ülkede halk demokrasilerinin kurulması izledi. Sosyalizm, bir dünya sistemi durumuna geldi.

Bugün, başta dünya sosyalist sistemi olmak üzere, kapitalist ülkeler işçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluşçu güçler, yanı sıra dünya barış hareketi, yeni bir dünya savaşının önünü kesmek, genel ve tam bir silahsızlanmanın sağlanması uğrunda savaşım veriyorlar.

★ SOVYET EKONOMİK YARDIMI (1932)

Ulusal Kurtuluş Savaşımızın askeri utkuyla sonuçlanması Lenin'in, Sovyetler ülkesinin yardımı büyük önem taşıyor. Siyasi bağımsızlığın, ekonomik bağımsızlıkla tamamlanmasının zorunlu olduğu M. Kemal'in «İstiklâl-i tam» ilkesinde de vurgulanmıştı. Bu çerçevede, savaşın yıkımlarını onarmak, sanayimizi kurmak gerekiyordu. Bu noktada da Sovyetler yardım elini uzattı. 1932'de Sovyet uzmanlarının yardımıyla hazırlanan 1'inci beş yıllık planın finansmanının üçte birini Sovyetler Birliği sağladı. Kayseri, Nazilli, Bursa, Merinos, Hereke dokuma fabrikalarını kurdular. Sovyetler Birliği'nin karşılıklı yarara dayalı ekonomik ilişkileri bugün de sürmekte.

★ TÜRKİYE HALK İŞTİRAKİYUN FIRKASI

YÖNETİCİLERİ HAPİS CEZASINA ÇARPTIRILDI.

Ulusal Kurtuluş Savaşının son dönemlerinde, burjuvazik-tarına güvence altına almak üzere, birkaç cephede birden halka, onun örgütlerine saldırdı. Bir yandan Yeşilordu iki ateş arasına alındı, bir yandan M. Suphiler Karadeniz'de boğduruldu, bir yandan da THİF yöneticileri yapılan mahkemede 1921'de hüküm edildiler.

BİNDESTBUNA FAŞİZMÊ

Li ser kêmasiye Partiya Sosyal Demokratên Alman û ne xwestina wan bo hevkarîya bi komunistan ra li salên 1930 an, Naziyan rê dit û hatin ser kar. Hitler politika xweye leşkerwerî û dirtî ajot.

Komunistan ta dawîya sala 1920 da, li ser berbirihevîbûna navbera welâten emperyalist û serhişkiya wan bi hevra, bawerdirin ku ewê wê nêzikayê da şereki cihanîyî nû derxin. Bona vê yekê hewl didan. ku pêşîya şer bigirin û faşîzme bend bikin.

Lê bi daxawe faşîzmê şer derxist. Ordîyên Naziyan zûtir welatên Ewropayî îşxal kirin. Paşê ketin erde YKSS (SSCB) yê. Li pêşberî Moskovayê hatin sekinandin. Cara pêşîn li Leningradê poside bûn. Ev deqa vegerandina meşa şer bû. Li dû wê ordîyên Sovyet, Nazi dan pêş xwe, ajotin. Ne ku tenê YKSS lê gelek welatên din yî ji bin destên faşîzmê rizgar kirin. 8ê Gulanê ordîyên Almanya Nazi, bê şert û şûrt teslim bûn.

Yên bo pûçkirin û wêrankirina sosyalîzmê ketibûn rê, poside bûn û wek gemar tev kulikê diroki bûbûn. Bi vê jî eşkere dibû, ku diwaroj ya sosyalîzmê ye. Li pey vê serfirazîyê, li gelek welatên demokratîyên gelêr pêk hatin-sosyalîzmê rengê sazumanekê cihanî wergirt. Îro hemû komunist, sosyalist û hêzên aşitixwez dixebitin bo rêbendkirina şereki cihanî nû û pêkanîna silahjinavhildaneke tewawî.

1979

MAYIS

74696

GULAN

D. Blagoyef'in ölümü (1924)
• İzmir'de fırın işçilerinin grevi (1964) • TİP'in Kayseri İl merkezine sağcılarının saldırısı (1967) • D. Gezmiş'in, Y. Aslan'ın ve H. İnan'ın Ankara'da idamı (1972).

Romanya KP kuruldu (1921)
• Havza'da Linyit işçilerinin grevi (1966) • Yargıcıların, avukatların, profesörlerin ve öğrencilerin ortak protesto yürüyüşü (1969) • DSI'ye bağlı 125 işyerinde çalışanların grevi (1970)

SSCB'den 8 milyon dolarlık kredi anlaşmasının Moskova'da İ. İnönü tarafından imzalanması (1932) • Alman faşizminin teslim olması (1945)

Dran'a bütün işçilerinin grevi (1912) • Türkiye Halk İştirakîyyun Fırkası yöneticilerinin hapis cezasına çarptırılması (1921) • 2'nci Dünya Savaşının Zafer Günü (1945).

Sura-i Devlet adıyla Danıştayın kurulması (1874) • Gazetelere ilk kez sansür uygulanması (1876) • İstanbul'da Tramvay işçilerinin grevi (1920)

Bir TBMM heyetinin Moskova'yı ziyareti (1920) • Protestocu işçilerin, Manisa-Ankara yürüyüşlerini AP Genel Merkezi önünde tamamlanması (1967)

Polonya'da Pilsudski'nin faşist darbesi (1926) • Türkiye'de, kiremit ve beton direk fabrikası işçilerinin grevi (1975).

6

PAZAR

7

PAZARTESİ

8

SALI

9

ÇARŞAMBA

10

PERŞEMBE

11

CUMA

12

CUMARTESİ

19 MAYIS'LAR

Ulusal Kurtuluş Savaşı, 19 Mayıs günü başlamadı. Bunun bir geçmişi vardır. Halkımızın yiğit evlatları, daha Mondros ateşkes anlaşmasının imzalandığı 30 Ekim 1918 gününden itibaren direnişe hazırlandılar. Halk çetelerinin, gerillaların kurulması birbirini izledi. Komünist gruplar, halk güçlerinin örgütlenmesini sağladılar. Emperyalist ordularının işgali başlayınca da başta batı, güney, güneydoğu Anadolu, İstanbul ve Trakya olmak üzere çetelerin savaşı başladı. Silah ve cephaneye depoları basıldı. Silahlar Anadolu'ya kaçırıldı. Batı Cephesi Komutanı Ali Fuat Paşa (Cebesoy), anılarında komünistlerin yiğitliğini, cephelerdeki savaşlarını anlatmadan geçememiştir. Başka bir örnek, tarihçi Uzunçarşılı İsmail'in anılarıdır.

1938 Yılında 3466 sayılı yasa ile «Gençlik Ve Spor Bayramı» olarak ilan edilen, 19 Mayıs, halk güçlerinin yurt dışında sürdürdüğü bu savaşın yeni bir örgütlenmeyi gerekli kıldığı bir döneme rastlar.

Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın başlangıç tarihi olarak simgeleştirilmiş olan 19 Mayıs'ın unutturulamayacak özü, onun anti-emperyalist karakteridir. Oysa Türkiye, «Truman Doktrini»yle, «Marşal Planı»yla, «İkili anlaşmalar»la Amerikan uydusu haline getirildikten, NATO'ya bağlandıktan sonra, bu ulusal günlemin anti-emperyalist içeriğine kapkara bir gölge düşürmüştür.

Oysa işçi sınıfı yolunda yürüyen ilerici-yurtsever gençler, egemen güçlerin tüm çarpıtmalarına karşın, 19 Mayıs'a, onun bu anti-emperyalist özüyle sahip çıkıyorlar. Ana hatları Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın ateş boylarında çizilmiş olan Ulusal Demokratik Cephe uğrunda yürütülen savaş, 19 Mayıs'ların anti-emperyalist geleneğiyle sıkıca bağlıdır.

★ İGD 1. BÜYÜK KONGRESİ (1978)

İGD 1. Büyük Kongresi 15-17 Mayıs 1978'de İstanbul'da yapıldı. «İşçi, emekçi ve öğrenci gençliğin yığinsal örgütü İGD, kurulduğu günden beri gençliğin anti-faşist, anti-emperyalist amaçlar uğrunda eylem birliğini sağlamak için çalışıyor. Gençliğe iş, meslek eğitimi, can güvenliği ve demokratik eğitim için gençlik yığınlarının savaşlarını örgütleyiyor. En başta halkımızın karşısına dikilen faşist tehlikeye, emperyalizme ve işbirlikçi burjuvaziye karşı barış, demokrasi, ulusal bağımsızlık, toplumsal ilerleme ve sosyalizm için işçi sınıfının öncülüğünde özerklikle, yiğitlikle döğüşüyor.»

İGD 1. Büyük Kongresi büyük bir gençlik forumu olarak geçti. Birçok konularda kararlar aldı. Dünya Demokratik Gençlik hareketiyle bağlarını pekiştirme yolunda önemli bir dönemeç oldu. Kongre'nin belgisi: «Daha güçlü, daha yığinsal bir İGD için İleri»ydi. İlerici-yurtsever gençlerimiz bu belgiyi hayata geçireceklerdir.

19 GULANAN

Şerê bo rizgariya netewî, di 19 Gulanê 1919 da dest pê ne kir. Mêjûkî wê heye. Mêrxasên jî gelê me, ta di dema şertemirandina Mondrosê da li 30 yê gelarêzanê 1918 dest bi dijrawastinê kirin. Sazbûna çetan û pêşmergan dest jî hev berneda. Grûbên komünist, sazibendiya hêzên gelêr pêk dianin. Dema işgala emperyalizmi dest pêkir, li rojava, li jêr, li jêra rojhilata Anadolîyê, li Estenbolê û Trakîyê Şerê Çeteyî dest pêkir. Deboyên çek û cebirxanan derevêbûn. Çek revandin, şandin Anadolîyê. 19 ê Gulanê, a ku bi navê «Cejna Xortiyê û Sporê» îlan bûye, rastî dema organize kirineke nû, a şerê hemû hêzên gelêre li welêt belabûyî, tê.

Giringî û birnekirina 19 ê Gulanê, jî esasê wêyî dijemperyalistî tê. Lê piştî ketina boçîka Emerikî, girêdana bi NATO yê ra, ewreki reşe-tarî avite ser rûmeta vê roja netewîye dijemperyalizmi. Lê belê xortên pêşveruye welatparêz, li pêşberî qelpezanîya hêzên karbîdest xwedîtiyê li esasê dijemperyalistîya 19 ê Gulanê dîkin û yê her bikin jî.

1979

MAYIS

74695

GULAN

Sovyet yazarı Fadeyev'in ölümü (1956) • 1402 sayılı yeni sıkıyönetim yasaının kabulü (1971) • Türkiye'nin, tarihinde en büyük döviz darboğazını yaşadığı açıklandı (1977).

13

PAZAR

15'nci Louis'nin idamı (1793) • Aleksandr Herten'in ölümü (1873) • İtalyan KP'nin kuruluşu (1921) • V.I. Lenin'in ölümü (1924) • Ötek-Çekiç'in yayına başlaması (1925).

14

PAZARTESİ

İzmir'in Yunan Ordusunca işgali (1919) • Maras'ta firin işçilerinin grevi (1965) • Tarsus'ta Boya fabrikası işçilerinin grevi (1969) • 1803 sayılı Af yasaının kabulü (1974) • İGD 1. Kongresi (1978)

15

SALI

Portekiz'de ilk Demokratik hükümet (1974) • İsrail uçağlarının Lübnan'daki Filistin kamplarını bombalaması ve 21 kişinin ölümü (1974). • IMF'nin Türkiye'ye borç verme koşulu: %20 devalüasyon (1977)

16

ÇARŞAMBA

Henri Barbusse'nin doğumu (1873) • İsrail İstanbul Başkonsolosu Elrom'un kaçırılması (1971) • Manisa'da firin işçilerinin grevi (1975)

17

PERŞEMBE

AFRİKA ÖZGÜRLÜK HAFTASI (18-25 MAYIS) • İstanbul Tramvay şirketi işçilerinin grevi (1910) • İlericiler ve demokratlar arasında kitlesel tutuklamaların başlaması (1971).

18

CUMA

Saint-Simon'un ölümü (1804) • Ho Şi Min'in doğumu (1890) • Jose Martí'nin ölümü (1895) • Mustafa Kemal Paşa'nın Samsun'a çıkışı (1919).

Gençlik ve Spor Bayramı

19

CUMARTESİ

SAVAŞ DOSTLUĞU

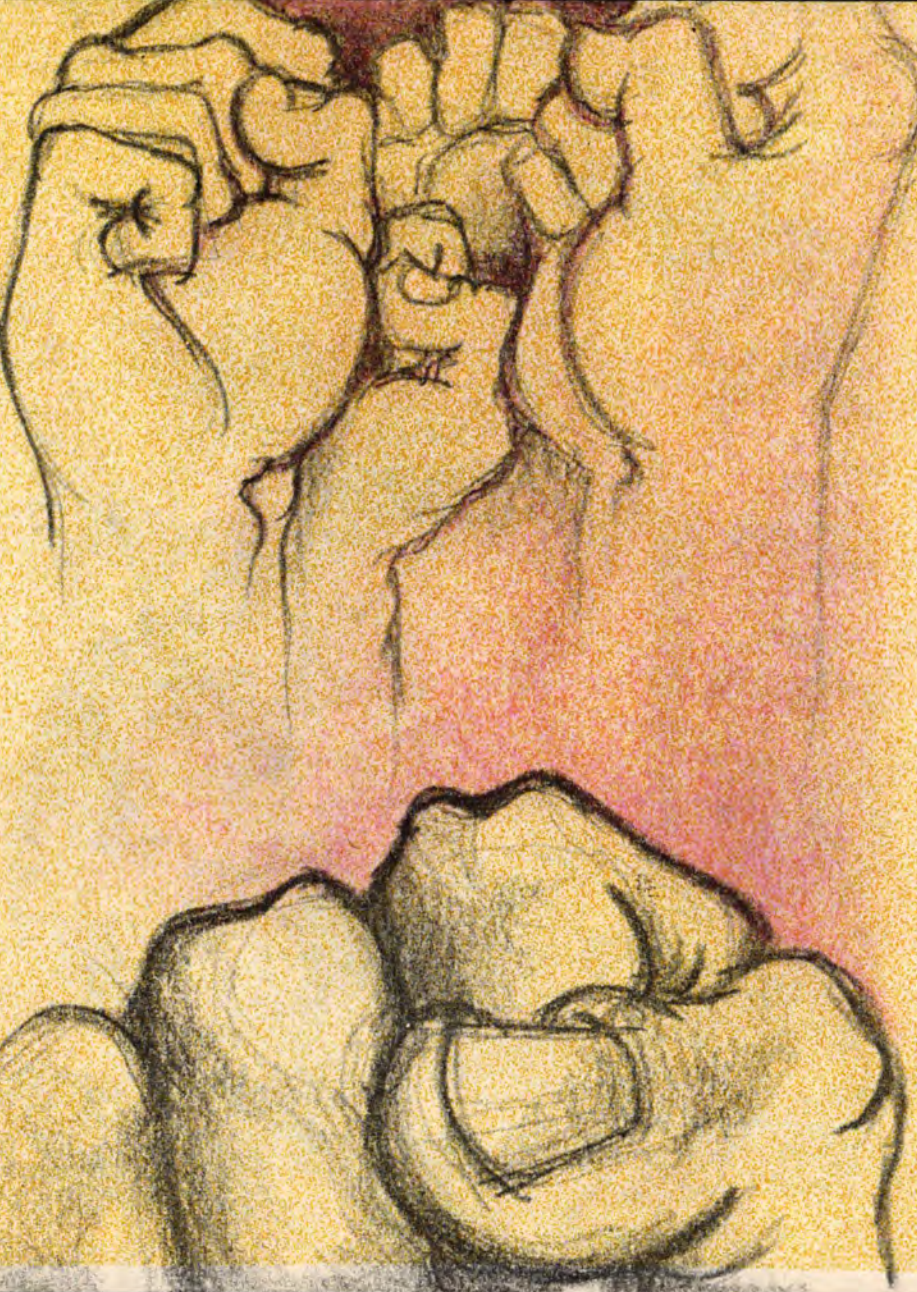
Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin, halkının yönlendiricisi olan Alman Sosyalist Birlik Partisi 21-22 Nisan 1946 yılında kuruldu. İkinci Dünya Savaşı, Alman faşizminin kesin yenilgisiyle sonuçlanmış, Sovyetler Birliği, ABD ve İngiltere Postdam'da biraraya gelmişlerdi. Almanya'nın nazilerden temizlenmesi, görüşülen konular arasındaydı. Postdam kararları, Alman halkının anti-faşist, demokratik devrim sürecine girmesine katkıda bulundu. Alman Komünist Partisi ile Sosyal Demokrat Parti arasında Birlik Kongresi yapıldı. ASBP böyle doğdu. 1948 yılında Çiftçi Partisi'ni ve Ulusal Demokratik Parti'yi de içeren Ulusal Cephe kuruldu. Alman Sosyalist Birlik Partisi, bu süreç içinde en küçük işyerleri ve yerel birimlerden, en büyük kente dek örgütlenmiş ve ülke yönetimini üstlenmişti.

Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkelerle dostluk, ASBP'nin programına girmiştir. Demokratik Alman halkının Marksçı-Leninist bu partisi, ta baştan bu yana, proletarya enternasyonalizmi ilkelerini kılavuz edinmiş, sosyalist toplum sisteminin kuruluşunun her devrinde bu ilkeleri politikasının köşe taşı yapmıştır. Demokratik Almanya'nın, bugün, yeryüzünün sanayi gelişmesi bakımından ilk 10 ülke arasında olması rastgele değildir.

Türkiye işçi sınıfının, onun öncü politik örgütünün, Alman işçi sınıfıyla, onun öncü örgütüyle bağları, savaş arkadaşları eskidir. TKP kurucularından kimileri, 1919'da, Berlin barikatlarında, Spartaküslerle omuzomuz savaşmışlardır. Alman komünistleri ise TKP'nin 2'nci ve 4'üncü Kongrelerine katılmışlardır.

1976 yılında yapılan ve başarıların, zorlukların sayıldığı, sosyalist toplum sistemi ve sınıfsız toplum yolunda ilerleme perspektiflerinin ele alındığı ASBP 9'uncu Kongresi'ne ise, Türkiye de dahil olmak üzere 92 ülkeden 103 delegasyon katılmıştır. Dünya Komünist ve İşçi hareketinin, ulusal kurtuluş akımlarının uluslararası bir forumu niteliğinde olan 9'uncu Kongreye ASBP Genel Sekreteri Erich Honecker'in sunduğu rapor, DAC'ın ne denli hızla geliştiğini, emekçilerin yaşam düzeyinin nasıl hızla yükseldiğini, sosyalist ülkeler topluluğuyla sağlam ilişkilerin ne denli yararlı sonuçlar verdiğini, sağlık, konut, eğitim, kültür sorunlarının nasıl çözüldüğünü açıklıkla ortaya koydu.

Demokratik Alman halkı, ASBP'nin yönlendiriciliği altında, yeni başarılarla doğru emin adımlarla yürümektedir.

★ TÜRK BARİŞSEVERLER CEMİYETİ'NİN KURULUŞU

21 Mayıs 1950'de ülkemiz barışsever güçleri Türk Barışsever Cemiyetini kurdu. Ülkemizin emperyalizmin güdümüne iyiden iyiye sokulduğu, NATO'lara bağlandığı bir dönemde barış güçlerinin savaşımı ayrı bir önem taşımaktaydı. Barış güçleri çıkardıkları dergilerde yayınladıkları bildirilerde Mehmetçiğin Kore'ye gönderilmesine karşı çıkmış, Kore macerasının yalnızca Amerikan emperyalizminin çıkarlarına hizmet ettiğini belirtmiştir. Gerici iktidar Türk Barışsever Cemiyetini «ordu içinde kışkırtma yapmak» ve «Türk-Amerikan ilişkilerini bozmaya çalışmak» iddiasıyla kapatmış, yöneticilerini 18 Eylül 1951'de hapse mahkûm etmiştir.

★ AFRIKA KURTULUŞ GÜNÜ

25 Mayıs her yıl bütün dünyada Afrika Kurtuluş Günü olarak kutlanır. Bu günde barıştan, özgürlükten, demokrasiden, ulusal bağımsızlıktan ve toplumsal ilerlemeden yana olan tüm güçlerin, tüm insanların yürekleri Afrikalıların yürekleriyle bir atar. Başta sosyalist ülkeler olmak üzere ilerlemeden ve savaşı, sömürsüz bir dünyadan yana olan güçler bugünde siyah derili Afrika insanının ulusal bağımsızlık ve özgürlük savaşımına bir kere daha omuz verirler.

DOSTAYA ŞER

Dawiya şerê Cihaniye Dudan da faşizma Almanî bindest bû. Dû wê, Partiyakomuniste Alman û Partiya Sosyal Demokrat kongra Yekatiyê kirin. Bî vî awayî Partiya Yekatiya Sosyaliste Alman, di 21-22 yê Gulan 1946 da saz bû. PYSA (ASBP) ta destpêka sazûna xwe vir da enternasyonalizma proleterî jî xwe ra kiriye rêber.

Hevaltî û bendên dostaya Çîna karkire Tirkîyê, ya rêkxrawa wêye pêşengi bî çîna karkire Alman ra kewn in û hê jî dema şer in. Hin endamên sazkirina PKT (TKP) yê hê sala 1919 da li Berlinê bî spartakusê va mildabûne hev û şer dikirin. Komunistên Alman jî, di kongrên PKT yên 2 an û 4 an da amade bûn.

Di kongra 9 an da, ya tevgera komunist û karkirên cihanê û tevgerên rizgarbûna netewan, di sala 1976 da bû û di rengêki forumê navnetewanî bû. Li wê sekreterê PYSA, Erich Honecker, di raporta xwe da him serketî û di jwari eşkere dikirin û him jî perspektîfên sazûmana sosyalist û meşa di rêya civaka bêcînî da ronak dikirin. Gelê Almanya Demokrat, di reberîya PYSA da di rêya berbe serfirazî û serbilandiyên nû da, bî gavên xweguman dimeşe.

1979

MAYIS

74694

GULAN

Balzac'ın doğumu (1799) • Kuba'nın bağımsızlığı (1902) • Gümrükhane YSE işçilerinin grevi (1968) • Aydın'da 9 fırında çalışan işçilerin grevi (1975).

MAYIS

Türk. Barışseverler Cemiyeti'nin kurulması (1950) • Alb. T. Aydemir yönetiminin başarısız askersel darbe girişimi (1963) • Balıkesir'de Civa Madeni işçilerinin grevi (1971).

MAYIS

Orfi İdare Kanununun kabulü (1940) [Sonra bu yasa yerine 13.5.1971'de 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası geçilmiştir.] • ABD'nin Yunanistan'a ve Türkiye'ye yardım yasasının H. Truman'ca imzalanması (1947).

MAYIS

İrsane İşçilerinin grevi (1976) • Endonezya KP'nin kurulması (1920) • İsrail Baş Konsolosu Elrom'un ölü bulunması (1971) • Kula dokuma işçilerinin grevi (1975) • Töb-Der'in 17 şubesinin valilerce kapatılması (1976).

MAYIS

YUSUF ARSNA

MAYIS

«Millî Bakîye»'i son milletvekili seçim yasasının kabulü (1961).

MAYIS

11 ilde sıkıyönetim ilanı (1971) • Devlet Üretim çiftliklerindeki tarım işçilerinin grevi (1974).

MAYIS

20

PAZAR

21

PAZARTESİ

22

SALI

23

ÇARŞAMBA

24

PERŞEMBE

25

CUMA

26

CUMARTESİ

Korkuyor Adnan Menderes
Hiçbir korkuya benzemez
Halkını satanın korkusu.»

Nazım Hikmet (1959)

27 Mayıs üstüne çok yazıldı. Kimileri Türkiye tarihinde yeni bir dönüm noktasıdır dediler. Kimileri demokratik devrim olarak nitelediler. Türkiye işçi sınıfı, daha o zaman, hareketin amacını, ona katılan güçleri göz önünde bulundurarak, bu eylemin sadece bir hükümet devirmesi olduğunu, erkin el değiştirdiğini belirtti. Bu hareket, işbirlikçi burjuvazinin - toprak beylerinin sultasını temsil eden Bayar-Menderes diktasını alaşağı ettikten ileri bir adımdı. Ama bu, yalnızca, silahlı kuvvetlerin başardığı bir hareket değildir. 27 Mayıs, Türkiye işçi sınıfının, onun öncü politik hareketinin, demokratik güçlerin de büyük katkılarda bulunduğu, uzun yıllar süren bir savaşın sonucuydu. Ama ellerindeki silahla bu savaş sonlandırmak isteyen subayların hepsi de bir soydan, bir boydan değildi. Aralarında sosyalizme açılan ileri demokratik bir devrime gitmek isteyenlerle birlikte, Türkes gibi eli kanlı faşistler de vardı. Faşist Türkes, 27 Mayıs sabahı, Ankara Radyosundan «NATO'ya bağlı kalacaklarını» açıklamakla, 27 Mayıs'ın niteliğini vurgulamış oluyordu. Emperyalizme karşı olmayan, elbet onun yerli işbirlikçilerine de karşı olamazdı. Üç kişinin asılmasıyla sorun çözümlenebilecek gibi değildi.

Zaten 27 Mayıs'ın amacı, devrimci dönüşümler yapmada, işbirlikçi burjuvazinin-toprak beylerinin egemenliğine son vermede düğümlenen sorunları çözmek değildi.

«27 Mayıs» hükümet devirmesi, burjuvazinin katılaşmış yapısında çatlaklar açmakla, daha ileri nitelikli bir Anayasa getirmekle, işçi hareketinin, öbür demokratik akımların gelişmesine sınırlı da olsa katkıda bulundu. Daha sonraki gelişmeler, 27 Mayıs'la elde edilen sınırlı ve yüzeysel de olsa demokratik diyebileceğimiz konumlardan, kazanımlardan adım uzaklaşmaya, geriye, eskiye dönüşle nitelenir. Geride kalan bu dönemde, erke gelen burjuva hükümetlerinin ilk işi hep Anayasa'ya saldırmak, demokratik hak ve özgürlüklere çullanmak, anti-demokratik yasa ve maddeleri şiddetlendirmek oldu.

27 Mayıs'ın 19'uncu yıldönümünde, bu girişimler, başka nüanslarla da olsa, hâlâ sürdürülüyor. Elbet, hâlâ Bayarların Menderes'lerin yolundan yürüyenlerin sonu da, onlardan farklı olmayacaktır.

★ MESS GREVİ (1977)

T. Maden-İş'in örgütlediği ve onbinlerce metalürji işçisinin katıldığı, Türkiye işçi sınıfının tarihindeki en büyük boyutlu grev olan MESS grevi 8 ay sürdü. Uluslararası ve ulusal çaptaki dayanışmanın gücünü arkasında hisseden işçi sınıfımız, önemli haklar kazanarak tarihine onurlu bir sayfa daha ekledi. Maden-İş ve üyelerinin başardığı bu şanlı grev, dünyanın bu yığınsallıkta, bu kadar uzun süren tek greviydi. Çok yönlü saldırılara karşı, başarıya birlik ve dayanışma sayesinde varıldı.

★ ORHAN KEMAL'IN ÖLÜMÜ (1970)

Türkiye Komünist Partisi'nin Adana il sekreterliğini yapmış olan işçi sınıfının yılmaz savaşçısı, roman, öykü ve oyun yazarı Orhan Kemal 2 Haziran 1970'te öldü. Orhan Kemal'in anısı ve yapıtları işçi sınıfımızın ve tüm emekçilerin kalbinde yaşıyor, onların baskısız ve sömürsüz bir dünya için verdikleri savaşıma güç katıyor.

27 É GULANÉ

.....
Ditirse Adnan Menderes
Mina tirsên din nîne
Tirsa gelê xwe firotinê.»
Nazım Hikmet (1959)

27 é Gulané ne ku her tenê tevgera pêkanina hêzên leşkerî ye, 27 é Gulané, ji xebata çîna kirkir, tevgera wêye polîtîke pêşengî, û ji xebata hêzên demokrate bi salan dûmkirî pêk hat.

Armanca 27 é Gulané ne ew bû, ku wan dozan hel bike, yên ku qedandina geşên şorişvanî bi mafên karbidestîya bûrjiwazîya hevkar û axan va girêde.

«27 é Gulané», welgerandina hikumetê, di avayîya bûrjiwazîyê hestigirtî da derz û qelîstek afirandin. Bi vî curî Zagûna Bingehiye pêşya pek hat û wê jî, bi sinor be jî, rêya geşbûna tevgera karkira û hêzên demokrate din vejibart. Hikumetên bûrjiwazîyê ku paşê hatin ser kar, her êrîş anîne ser Zagûna Bingehi, ser mafe û azadiyên demokrati û hewl dan deq û zagûnên di-demokrati vejînin.

Ev hewldanên wiha îro, di sala 19. aya 27 é Gulané da jî, di rengekî din da be jî, tîn dûmandin. Lê êşkera ye, ku ew kesên îro jî di rêya Bayaran, Menderes-an da nin, dawîya wan jî ji ya ên din ferqîr nabe.

1979

MAYIS

HAZİRAN

74693

GULAN PUSPER

ANAYASA VE ÖZGÜRLÜK
BAYRAMI • Paris Komünü'nün düşüşü (1871) • Mustafa Suphi'nin Bakü'ye geçişi (1920)

Ödemiş'te Yunan işgaline karşı ilk örgütlü direniş (1919) • TMGT'nin, işçi ve gençlik kitlelerinin katılımıyla düzenlediği açıkla savaş yürüyüşü (1967).

İstanbul'un Osmanlılarca alınması (1453) • Maraş'ta topraksız köylülerin AP hükümetini protesto yürüyüşü (1967) • İzmir'de personel tasarısını protesto eden asubay eşlerinin polisle çatışması (1970).

Voltaire'nin ölümü (1778) • Plehanov'un ölümü (1918) • Toplum polisinin yeni personel yasasını protesto boykotu (1970) • Maden-İş ile MESS arasındaki zorlu savaşın başlaması (1977).

Antakya'da Ak-İş işçilerinin fabrika işgali (1968) • S. Cemgil'in, K. Manga'nın, A. Özdoğan'ın Nuhak'ta öldürülmesi (1971) • Hamburg'ta Neşet Danış'ın gericilerce öldürülmesi (1974).

DÜNYA ÇOCUKLAR GÜNÜ • Aydınlık dergisinin yayına başlaması (1921) • TMMOB'nin, personel tasarısını protesto amacıyla 2 günlük boykotu (1970) • H. Cevahir'in Maltepe kuşatmasında öldürülmesi (1971)

İtalya'da halkın cumhuriyet lehinde oy vermesi (1946) • Orhan Kemal'in ölümü (1971).

27

PAZAR

28

PAZARTESİ

29

SALI

30

ÇARŞAMBA

31

PERŞEMBE

1

CUMA

2

CUMARTESİ

İLERİCİ KADIN HAREKETİ

Ülkemizin nüfusunun yarısını oluşturan kadınlarımız, iki kat sömürü altında ve hep ikinci sınıf vatandaş durumundadırlar. İlk öğrenim zorunlu olduğu halde hâlâ 8,5 milyon kadın okuma-yazma bilmiyor. Çalışma dünyasında da kadınlarımız epey elverişsiz koşullardadır. Sigortalı işçiler arasında oranları yüzde 7,9, sendikali işçiler arasında ise yüzde 11,3'tür. Ücretler düşüktür.

Kadınlarımızın eğitimsiz, eşit olmayan bu durumları, sömürü düzeninden kaynaklanan ve emperyalizmin dayattığı ağır ekonomik ve politik bunalımlarla gitgide daha da ağırlaşıyor.

Daha 4 yıl öncesine kadar, Türkiye'de kadın hareketi, örgütsüzdü. Burjuva kadınlarının defileleriyle, konken partileriyle sınırlandırılmaya çalışılıyordu. Ama İlerici Kadınlar Derneği'nin kurulmasıyla bilimsel bir temele oturdu. Etkinleşti. Güçlendi. Kadınların ekonomik, demokratik ve toplumsal sorunları bir bütün olarak ele alındı. Bu sorunların çözümün, işçi sınıfının yürüttüğü sınıf savaşımına bağlı olduğunun gösterilmesiyle de, sınıfsal bir öze kavuştu.

Bugün en geniş işçi ve emekçi kadın kesiminin örgütlenmesini sağlayan İKD öncülüğünde yürütülen eşit işe eşit ücret, analık ve demokratik haklar için savaşımın yanısıra faşizme, emperyalizme, tekellere ve bu gerici güçlerin yarattığı pahalılığa, işsizliğe karşı verilen savaşımında kadınların yeri yadsınamaz duruma gelmiştir.

Ülkemizde barış ve demokrasi savaşımının başarısı, kadınlarımızın katkısı olmadan, kadınlarımızın kurtuluşu da bu savaşımından ayrı düşünülemez.

★ 1885 SVERDLOV DOĞDU

«Jakov Mihailoviç Sverdlov yoldaşı yakından tanımış, onun düzenli çalışmasını gözlemlemiş olanlar... Jakov Mihailoviç'in yerinin doldurulamayacağını bilirler. Örgütlenme konusunda, insan seçimi, bu insanların çeşitli dallardaki sorumlu mevkilere yerleştirilmesi konusunda Sverdlov'un tek başına yaptığı işi, ancak onun çizdiği yolu izleyerek, tek başına Sverdlov'un yaptığı işe yaklaşılabilecek olan bir grup insana verdiğimiz takdirde başarabiliriz.»

Lenin
18 Mart 1919

★ TÖS DAVASI BERAATLA SONUÇLANDI

12 Mart faşist döneminde açılan hayali davalardan biri de TÖS davası idi. 1971 öncesi öğretmen hareketinin demokratik örgütü TÖS yöneticileri, 12 Mart döneminde haksız yere tutuklanmış ve sürülmüştü. 12 Mart gerici-faşist döneminin hukuk dışı uygulamalarının bir başka örneğini sunan TÖS davası, 1976'da, Yargıtay'ın kesin beraat kararıyla sona erdi.

TEVGERA JINANE PÊŞVERÛ

Nivê rûniştvanên welatê me jin in. Lê ew, bê xwendin û hinbûn in, wek mirovên ji çîna dudan in. Ev rewşa wan, ji sazmana ked-xwerinê tê û bi tesîra lîtevhevbûna politîk û ekonomîk, ên ku ji bin nîrê zordariya emperyalîzmê tîn, roj bi roj xêrabitir dibe. Lê pêşberî vê jinên me, xwe organîze dikin. Bi sazûnê komela jinên Pêşverû (KJP) sala 1975 a, li welatê me tevgera jinan li ser bingeheke zani-yarî berz bû. Bi tesîrê bû, hêz girt. Lîro jinên meye karkir û kedkir, bi pêşengîya KJP (İKD) yê, dîtêkoşîn bo eynî îşî eynî rojawî, bo mafên dayîktîyê û demokratîyê. Di rex vê da jî, beşdar in di şerê dijemperyalîzmîyê û diji sermeya yekdestî da.

Li welatê me têkoşera bo aşîtiyê û demokratîyê, bê tevbûna jinan serfiraz na be. Rizgarbûna jinan jî li der vê têkoşerê serêxwe nagire.

1979 HAZİRAN

26988097

PUSPER

Türkiye ile Sovyetler Rusya-sı arasındaki diplomatik ilişkilerin başlaması (1920) • Kalinin'in ölümü (1946) • Nazım Hikmet'in ölümü (1963).

Sverdlov'un doğumu (1885) • Sağlık emekçileri, personel tasarıları nedeniyle açılan grevine başladı (1970).

Yeni bir seçim kanununun kabulüyle çok partili yaşama geçiş (1946) • Moskova'da Komünist ve İşçi Partileri Uluslararası Danışma toplantısı (1969) • İlerici Kadınlar Derneğinin kuruluşu (1975).

Puşkin'in doğumu (1799) • Normandiya çıkarması başarıya ulaştı (1944) • TÖS davası Askeri Yargıtayda kesin beraatle sonuçlandı (1976) • Basın üzerinde hükümet denetimini sıkılaştıran yasa değişiklikleri (1956).

Bulgaristan'da faşist darbe (1923) • Salyut yöresel bilim istasyonu SSCB tarafından uzaya gönderildi (1971).

Tersane işçilerinin grevi (1975) • Kütahya'da binlerce işçi sessiz yürüyüş yaptı (1963) • Konya'da YSE iş yerinde çalışanların grevi (1966) • Seydişehir Belediyesi işçilerinin grevi (1975)

3 PAZAR

4 PAZARTESİ

5 SALI

6 ÇARŞAMBA

7 PERŞEMBE

8 CUMA

9 CUMARTESİ

1960 sonrasında ülkemizde kapitalizmin gelişmesi hızlanmış, bu da kendini emperyalizme bağımlılığın artmasında ve tekelleşmede göstermişti. 1970'lere gelindiğinde, dışa bağımlılığın sonucu dış borçlar alabildiğine artarken, tekelleşme sonucu işsizlik ve hayat pahalılığı görülmemiş oranlarda yükseldi. Bu durum, toplumsal muhalefetin yükselmesine, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm ilerici yurtsever güçlerin hareketlenmesine neden oldu. Burjuvazi bu bunalımdan kurtulabilmek amacıyla hedefi 12'den, yani işçi sınıfından vurmak istedi ve onun devrimci sendikal örgütü DİSK'e yüklendi.

Türk-İş üyesi sendika yöneticilerinden, gerek AP gerekse CHP sayılabilecek sarı sendikacılardan oluşan bir komisyonda DİSK'i ortadan kaldırmak amacıyla sendika, grev ve toplu sözleşmeleri düzenleyen 274 ve 275 sayılı yasalarda bir takım değişiklikleri öngören bir yasa tasarısı hazırlandı. Bu tasarı 11 Haziran 1970'de Meclis'te kabul edildi.

Ama işçi sınıfımız saldırıyı baştan tespit etmişti. DİSK'in düzenlemek istediği yürüyüş ve mitinge izin verilmedi. Buna rağmen 15 Haziran'da 100 binin üzerinde işçi İstanbul, Gebze ve İzmit'te yürüyüşe geçti. Burjuvaziye polis yetmedi, sürdü orduyu işçinin üzerine. İşçi sınıfımız kurulan barikatları aşarak yürüyüşünü sürdürdü. 3 yiğit düştü: Yaşar Yıldırım, Mustafa Baylan ve Mehmet Gıdak.

Burjuvazi korkuya kapıldı: 16 Haziran günü sıkıyönetim ilan etti. DİSK yöneticileri, işçiler, ilerici aydınlar, gençler tutuklandı. Sıkıyönetimin ilk kararı tüm grevleri yasaklamak oldu. Süngülerin gölgesinde toplu sözleşmeler imzalandı. Binlerce işçi işten atıldı.

Bir süre sonra Anayasa Mahkemesi 274 sayılı yasa da yapılan değişiklikleri iptal etti. AP iktidarı da 275 sayılı yasa da değişiklik öngören tasarısını geri almak zorunda kaldı. Böylece emperyalist tekellere bağlı büyük sermaye çevrelerinin DİSK'i yok etme planı boşa çıkarılmış oldu.

15-16 Haziran eylemi, işçi sınıfı tarihinde o güne kadarki en kitlesel çıkıştı; sendikal hak ve özgürlüklerin boğulmasına karşı demokratik istemler uğrunda verilen bir savaşımdı; sermayenin siyasal saldırısına karşı geniş işçi kitlelerinin DİSK'te somutlaşan sınıf sendikacılığını korumak amacıyla eyleme geçmelerinden dolayı siyasal bir öz taşıymaktaydı; bağımsızlık, demokrasi, toplumsal ilerleme ve sosyalizm savaşımının öncü ve temel gücünün işçi sınıfı olduğunu tartışmasız şekilde bir kez daha ortaya koydu.

★ 141-142'NİN TCY'YE GİRİŞİ

İtalya'daki Faşist Mussolini Yönetiminin ceza yasasından TCK'ya aktarılan ünlü 141-142. maddeler yürürlüğe girdi. Türkiye'de işçi sınıfının siyasal düşünme ve örgütlenme özgürlüğünü ortadan kaldırmayı amaçlayan bu yasalara karşı savaşım, günümüzde çok büyük boyutlar kazanmıştır.

★ ALPAGUT LİNYİT İŞÇİLERİNİN GREVİ

Çorum ili sınırları içinde yer alan Alpagut kömür işletmesi işçilerine 73 gün hiçbir ücret ödenmedi. Bunun üzerine işçiler kamuya ait işletmeye el koydu. Daha önce zarar ettiği öne sürülen ve bu gerekçeyle işçilere ücret ödenmeyen madende, yönetimin işçilerin eline geçmesinden sonra üretim yüzde 50 arttı. Sorun ürünü satmaktı. İşçiler onu da başardılar. Böylece hem ücretlerini aldılar, hem de işletmenin gelirlerini artırdılar. Bu arada askeri birlikler Alpagut'u sardı ve işletmeyi boşalttı. Bu deneyim işçi sınıfımızın üretimi yönetme gücünü somutladı.

15-16 É HEZİRANÉ (PUŞPERÉ)

Bona derketina ji kiriza ekonomî û politik burjiwayê, dixwest li hedefa 12 a xe, angî li çîna karkir bide û bi vê armancê bi hemû heza xwe diji sazibendiya wiye sendikayî, KSKŞ (DİSK) yê, karkir. Dixwest bi rêya guhurandinên zagûnî KSKŞ yê ji nav hilde.

Lê belê çîna meye karkir, hê pêş da ji planên êrişan burjiwayîyê dizanibû. Bo xwepênîşandin û meşa ku KSKŞ yê tivdir kiribû, îzin ne dan. Dîsa jî, ji 100 hezaran pirtir karkir, li Estenbolê, li Gebzeyê û li İzmitê meşin. Polêzan têra burjiwaziyê ne kir, wê ordî ji şande ser karkiran, rêbira leşkerî (rêbira sixl) îlan kir. Bi hezaran karkir ji îş hatin derkirin. Lê çîna meye karkir, dizanibû yê çawa destên ku dirêjî KSKŞ yê bûbûn bişkêne.

Kira 15-16 é Fuşperê a çîna meye karkirê komegtirîn bû. Ev şerek bû, di rêya diji xitimandina karên sendikayî û azadiyên demokrat da. Ev xebateke politik bû, an ku di KSKŞ yê da bi rengê sendikayîke çînwerî, bi komekî û diji êrişgiriya sermayê dihat ajotin. Ve bi nû va eşkere dikir, ku çîna karkir her tenê a pêşengî ye di xebata bo biserêxwebûne, demokratiyê, pêşvaçûna civakî û sosya-

1979 HAZİRAN

5. Tüm Rusya Sovyetler'i Kongresi'nin Sovyet Anayasası'nı kabulü (1918) • Jandarma kanununun kabulü (1930) •

ŞİŞİTİM

TCK'nın 141-142'nci maddeleri içeriğinin İtalyan ceza yasasına göre düzenlenmesi (1936) • İzmir'de deri işçilerinin yalınayak gösteri yürüyüşü (1965).

ŞİŞİTİM

Menderes Hükümetinin ABD'yle 5.3.1959 tarihinde imzaladığı işbirliği anlaşmasının Milli Birlik Hükümeti döneminde yasalaşması (1960) • DİSK'in Cenevre'deki ILO binasında yapılan DSF toplantısına katılması (1976).

ŞİŞİTİM

Türkiye Barışseverler Cemiyetinin kapatılması (1951) • Atom silahlarının yayılması önleme anlaşması (1968) • Çorum Alpagut Linyit işletmesinde 786 işçinin direnişi (1969)

ŞİŞİTİM

Bulgar Komünist önderlerinden D. Blagoev'in doğumu (1856) • Etibak'ın kuruluşu (1935)

ŞİŞİTİM

ARJANTIN HALKI VE ÖĞRENCİLERİYLE ULUSLARARASI DAYANIŞMA GÜNÜ • İngiltere'de Magna Carta'nın ilanı (1215) • 15/16 Haziran büyük işçi direnişi.

ŞİŞİTİM

İlk kadın kozmonot İresko ve'nin uzaya uçuşu (1963) • Büyük işçi direnişinde 100.000' aşkın işçinin yürüyüşü; sıkıyönetim ilanı (1970)

ŞİŞİTİM

10 PAZAR

11 PAZARTESİ

12 SALI

13 ÇARŞAMBA

14 PERŞEMBE

15 CUMA

16 CUMARTESİ

74691

PUŞPER

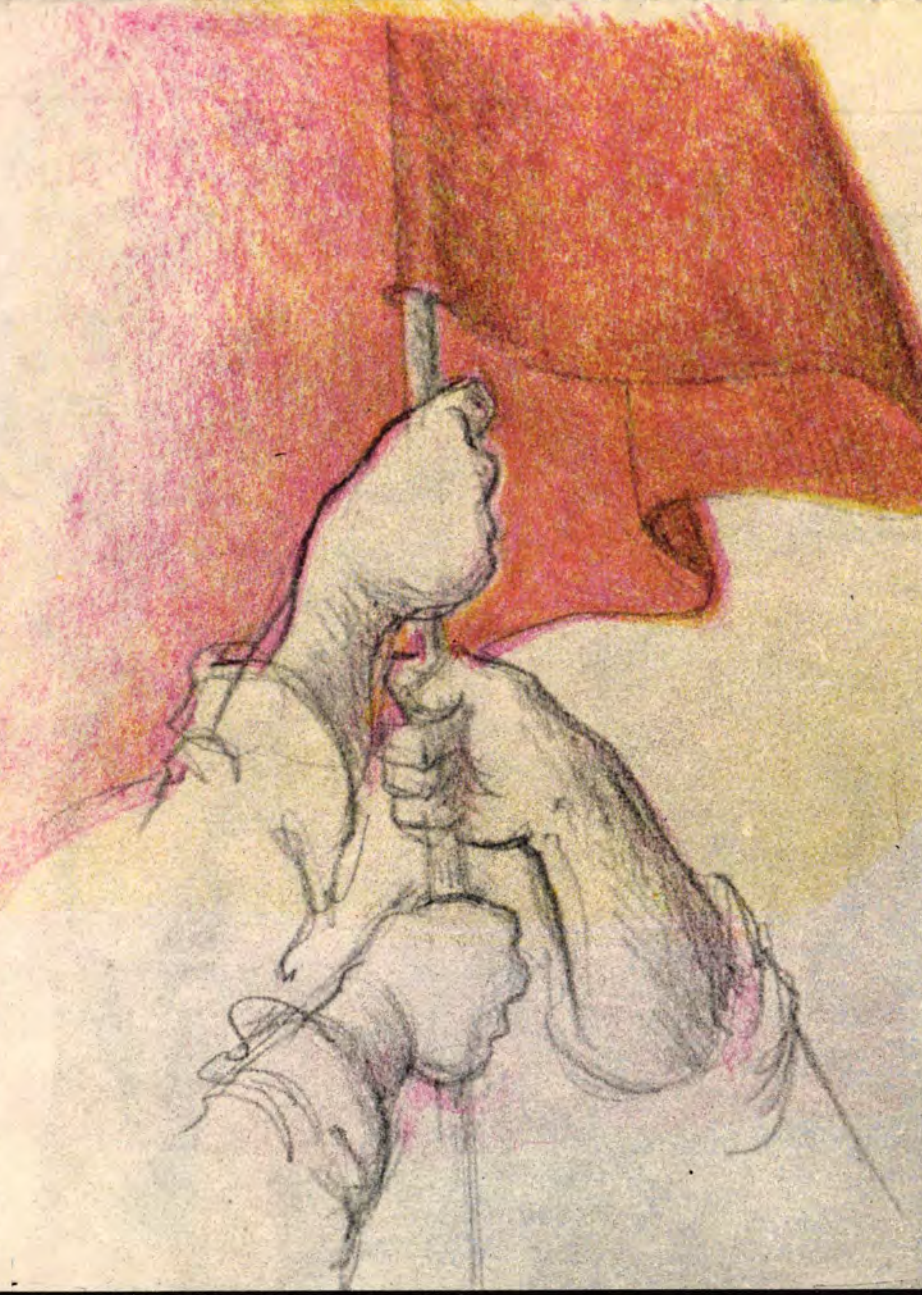
KOMÜNİST VE İŞÇİ PARTİLERİNİN 1969 ULUSLARARASI DANIŞMA TOPLANTISI

Moskova'da 5-17 Haziran 1969'da 75 Komünist ve İşçi Partisi'nin katıldığı bir uluslararası Danışma Toplantısı yer aldı. Toplantıya katılanlar, bunu, emperyalizme karşı savaşımın yaygınlaşmasında, dünya üzerinde en geniş halk yığınlarının emperyalizme karşı birleşik eyleminin sağlanmasında devrimci Enternasyonal'lerin doğrudan devamcısı olan büyük bir olay, komünist hareketin birliğinin perçinlenmesinde önemli bir aşama olarak değerlendirdiler.

1969 Toplantısı'nın şu ana belgisi yaşama geçtiği ölçüde devrimci ve ilerici güçlerin utkusu kesindir: «Sosyalist ülkeler halkları, kapitalist ülkelerdeki işçiler, demokratik güçler, yeni-kurtulmuş ve ezilen halklar; barış, ulusal kurtuluş, toplumsal ilerleme, demokrasi ve sosyalizm için emperyalizme karşı ortak savaşımında birleşin!»

29-30 Haziran 1976'da Berlin'de 29 Avrupa Komünist ve İşçi Partisi Danışma Toplantısı yapıldı. Toplantının belgisi «Avrupa'da Barış, Güvenlik, İşbirliği ve Toplumsal İlerleme Üçruna» idi.

Toplantıya katılan TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen, yaptığı konuşmada proletarya enternasyonalizminin önemini vurguladı: «...Proletarya enternasyonalizmi, bütün ülkeler işçi sınıfının devrimci dayanışmasıdır. Marksizm-Leninizm'in başta gelen ilkelerinden biridir. Biz Türkiye Komünist Partisi, emperyalizme, tekellerin egemenliğine, sömürü düzenine karşı savaşta, bu güçlü silahı elden bırakmayacağız.»

★ DİMİTROF 97 YAŞINDA

18 Haziran 1882 günü, uluslararası işçi sınıfı hareketinin seçkin önderlerinden ve Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nin kurucusu ve yöneticisi Georgi Dimitrof'un doğum günüdür. Daha küçük yaşlarda çalışmaya başlayan Dimitrof 1902 yılında işçi sınıfı partisine üye olmuştur. 1904-1905'te Sofya örgütünde Sekreter olarak çalışmış, 1909'da Parti'nin Merkez Komitesi üyeliğine seçilmiştir. 1933'te Leipzig duruşmalarında faşizmi mahkûm etmiştir. 1936'da Komintern'in 7'nci Kongresi'nde faşizme karşı savaşımın ilkelerini ortaya koymuş, bu ilkeleri Bulgaristan'da hayata geçirmiştir. 1946'da Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Başkanlığına getirilmiştir. Dimitrof'un adı, işçi sınıfı davasına, proletarya enternasyonalizmine bağlılığın, devrimci kararlılığın simgesidir.

★ GENEL UYARI GREVİ (1975)

İşçi sınıfımız emperyalist köleliğe, işbirlikçi burjuvazinin halkımıza dayattığı gerici-faşist karması hükûmete karşı 17 Haziran 1975'te bir kez daha direndi. İzmir'de 70 bin işçi genel uyarı direnişine geçti. Grev Türk-İş yöneticilerinin dar amaçlarının sınırlarını aştı. Yıgınsal bir eyleme dönüştü. Uyarı grevini başarıya ulaştıran, fabrikalarda, işletmelerde kurulan grev komiteleriydi. Sendika ayırımı gözetmeksizin direnişe katılan işçiler, işçi sınıfımızın bütün ülke çapında genel grev uygulayabilecek güçte olduğunu gösterdi.

CİVİNA MİŞEWRA PARTİYEN KOMÜNİST Ü KARKIRANE NAVNETEWAN SALA 1969

Li Moskovayê li sala 1969 di 5-17 (Puşperê) da Partiyên Komünist û karkiran civineke navnetewane mişewri kirin. Beşdarên civinê, ev civina di rêya pêşdaçûna têkoşîna dijempereyalizmê, di rêya tevgera komên gelane tevayîye buyereke giring bi rengê dûmahîya enternasyonal û bi hevra girêdana komünist da geşbûneke pir giring diditin.

Li 29-30 (Puşberê) sala 1976 da civina 29 Partiyên Komünist û karkiran li Berlinê bû. Beşdarê civinê İ. Bilen, sekreterê komîta Bîrêbire Gîştî ya PKT, di gotara xwe da giringiya enternasyonalizma proletari eşkere kir «... enternasyonalizma proletari, pişgiriya çîna karkire hemû welatên cihanîyê şorişvanîyêye. Yek ji, Serhatiyên prensîben Marksi-Leniniyê ye. Em, Partiya Komünistê Tirkîyê, di şerê dijempereyalizmiyê, dijî sermeya mezin, û sazûma kedxwer da, vê silahê ji dest xwe danaynin.»

1979 HAZİRAN

06942

PUŞPER

ULUSLARARASI SİLAHSIZ-
LANMA GÜNÜ • Nazım
Hikmet'in Harp Okulu Askeri
Mahkemesince 15 yıl ağır
hapse mahkûm edilmesi
(1938) • İzmir'de
70.000'i aşkın işçinin katil-
dığı 8 saatlik direniş (1975)

17
PAZAR

Dimitrof'un doğumu (1882)
• Gorki'nin ölümü (1936) •
Türk-Alman saldırımlık an-
laşması (1941) • Lenin-
grad kuşatılmasının kırılma-
sı (1943) • İtalya'da Cum-
huriyet (1946) • Mısır'da
Cumhuriyet (1953).

18
PAZARTESİ

LATİN AMERİKA HALKLARI
VE ÖĞRENCİLERİYLE ULUS-
LARARASI DAYANIŞMA HAF-
TASI • Marks'ın, Jenny
Westphalen'le evlenmesi
(1843) • Rosenberg'lerin
ABD'de idamı (1953).

19
SALI

Klara Zetkin'in ölümü (1933)
• İran'da Musaddık'ın pet-
rolu millileştirme çabaları
(1951) • Bursa'da Linyit iş-
çilerinin grevi (1968) • Gü-
ney Afrika'daki ayaklanmada
100 ölü (1976).

20
ÇARŞAMBA

İran KP'nin kurulması (1920)
• Komintern'in 3'üncü Kong-
resi (1921) • Faşist Alman-
ya'nın SSCB'ye saldırması
(1941).

21
PERŞEMBE

22
CUMA

Paris işçilerinin ayaklanma-
sı (1848) • TCK'nun 141
142'nci maddelerinin bugün-
kü içeriğiyle yürürlüğe gir-
mesi (1936) • Kıbrıs'ta ile-
rici gazeteciler Ayhan Hik-
met'in ve Ahmet Muzafer
Gürkan'ın öldürülmesi (1955)

23
CUMARTESİ

HO AMCA'NIN ÜLKESİ: SOSYALİST VIETNAM

Vietnam halkı uzun yıllar süren savaşı kazandıktan sonra, Kasım 1975'te, Ho Şi Min kentinde ülkenin güneyinden ve kuzeyinden delegeler iki Vietnam'ın birleştirilmesine ilişkin sorunları görüştiler.

25 Nisan 1976'da Vietnam'da seçimler yapıldı. Tüm ülkeden 492 sayılab seçildi. 24 Haziran - 5 Temmuz tarihleri arasında toplanan parlamentoda, iki Vietnam'ın birleştirilmesini onayladı. Bu toplantıda alınan bazı kararlar şöyledir:

- Yeniden birleştirilen Vietnam'ın adı, «Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti»dir.

- Demokratik Vietnam Cumhuriyeti'nin bayrağı ve ulusal marşı, yeni devletin de bayrağı ve ulusal marşıdır.

Bu, kimi emperyalizm savunucularının iddia ettikleri gibi, Kuzey'in Güney'i sultanı altına alması olarak yorumlanamaz. Vietnam halkının ve dünya komünist hareketinin seçkin önderlerinden Ho Amca, daha 1945'te Demokratik Vietnam Cumhuriyeti'ni tüm Vietnam toprakları üzerinde ilan etmişti.

- Ülkenin başkenti Hanoi'dir. Güneydeki eski kukla hükümetin merkezi Saygon'un adı Ho Şi Min kenti olarak değiştirilmiştir.

1976-1980 planı, kuzeyde sosyalizmin kuruluşunu hızlandırmaya, güneyde sosyalist dönüşümleri sağlamaya ve ülke ekonomisini bir bütün haline getirmeye ağırlık vermektedir.

Vietnam halkının örgütlü, birleşik savaşımı, Fransız, Japon ve Amerikan emperyalistlerini dize getirmekle kalmadı. Vietnam ulusunun yeniden doğuşunu ve dünya sosyalist ülkeler topluluğu içinde onurlu yerini almasını da sağladı. Bu yolda, Maoçu saldırganların tüm çabaları da Vietnam halkı tarafından boşa çıkarılacaktır. Ho Amca'nın ülkesi, verdiği savaşımı tüm dünya ilerici kamuoyunun gururu olmaya devam edecektir.

★ 1976 AVRUPA KP ZİRVESİ

Avrupa Komünist ve İşçi Partileri Konferansı 29-30 Haziran 1976'da, Berlin'de, 29 milyondan çok komünisti temsil eden 29 Komünist ve İşçi partisinin delegasyonlarının katılımıyla yapıldı. Konferans, Avrupa İşçi sınıfının emekçilerinin, halklarının temel istemlerini dile getirdi.

Avrupa Komünist ve İşçi Partilerinin birlik ve bütünlüğünün somut bir ifadesi olan bu konferansın nihai belgesinde şöyle deniyor:

«Konferansa katılanlar, TKP'ye yasallık sağlanmasını kesinlikle talep eder; ve bu ülkenin tüm demokratik güçleriyle dayanışmalarını bildirirler.»

★ F. G. LORCA'NIN DOĞUMU

İspanya'nın en büyük ozanlarından Federico Garcia Lorca 28 Haziran 1899'da doğdu. Tüm yaşamı boyunca barış ve özgürlük için emekçilerin halk cephesinde savaştı. İç savaş yıllarında 1936'nın Ağustos'unda faşistlerce kurşuna dizildi. F. G. Lorca, İspanya halkının yükselen demokrasi ve özgürlük savaşımında yaşıyor.

WELATÊ MAM HO: VIETNAMA SOSYALİST

Komera Vietnama Demokrat, a ku Mam Ho sala 1945 hemû erdê Vietname ilan kiribû, li rojên 24 ê Heziranê (puşper) - 5 ê Tebaxê (gelawêj) di parlamentoya ji hemû welatî ji barta da gorî şertên rojê hat qebûlkirin. Dawiya perçebûna Vietnâmê hat.

Sosyalizmê zûtir pêşda here, li jêr jî sazûna sosyalizmê serêxwe bigire û li hemû welat yekatiya ekonomiyê çî bê.

Xebata gelê Vietnâmêye bi sazibendî û bi yeketî, ne ku her tenê emperyalizma Fransîz, Japon û Emerikayê li welatê xwe hurşand lê bi nûvabûyîna netewa Vietnâmî û çibûna wêye bi şeref li nav koma welatên sosyalist jî pêk ani. Gelê Vietnâmê, yê di vê rêyê da êrişgariyê maoîstan jî pûç bike. Welatê Mam Ho, yê bi têkoşerîya xwe her serbilindayike mezin bo hêzên cihanêyan pêşverû bimîne.

1979 HAZİRAN

74689

PUŞPER

Ankara'da İş Kanununu protesto mitingi (1967)
• Vietnam'ın birleşmesi (1976).

Kore halkının ABD emperyalizmine karşı direnişe geçmesi (1950) • Mozambik'in bağımsızlığı (1975)

Birleşmiş Milletler Örgütü'nün kurulması (1945) • İstanbul'da Migros İşçilerinin grevi (1967)

URUGUAY HALKI VE ÖĞRENCİLERİYLE ULUSLARARASI DAYANIŞMA GÜNÜ • Potemkin ayaklanması (1905) • SSCB'de ilk atom santralinin açılması (1954) • Siyasal toplantıları kısıtlayan yeni yasanın kabulü (1956).

Lorca'nın doğumu (1899) • Malatya Hekimhan yakınında maden ocağında işten çıkarılmış olan 97 işçiyi destekleyen 128 işçinin üstüne giden işletme müdürünün linç edilmesi (1975)

E. Pottier'in «Enternasyonal» marşının sözlerini yazması (1876) • Avrupa Komünist ve İşçi Partilerinin Berlin Danışma Toplantısı (1976)

Marks ve Engels'in Komünist Liga'yı kurması (1847) • ABD'nin Kore Halk Cumhuriyeti'ne saldırısı (1950). • Zaire'nin bağımsızlığı (1960)

24 PAZAR

25 PAZARTESİ

26 SALI

27 ÇARŞAMBA

28 PERŞEMBE

29 CUMA

30 CUMARTESİ

ULUSLARARASI KOOPERATİFÇİLİK GÜNÜ

«Kapitalizm, tarımda uygulanan tekniği geliştirir ve bir adım ileriye götürür, fakat bunu ancak küçük üretici kitlelerini yok ederek, ezerek ve baskı altına alarak gerçekleştirir.» Lenin'in bu sözleri tüm kapitalist dünyada günümüzün bir gerçeğini dile getiriyor. Bir yandan ülkede egemen konumdaki tekellerin, öte yandan toprak beylerinin sömürüsü, baskısı köylü kitlelerini bunalımlara sürüklüyor. Buna karşı köylü kitleleri içinde demokratik karakterli hareketler yükseliyor.

Ülkemizde de yerli ve yabancı sermaye çevrelerinin, bunlarla sarmaşan toprak beylerinin politik örgütlerinin faşist tirmanışına karşı köylü kitleleri başkaldırıyor. Bu savaşım da köy emekçilerini işçi sınıfımız esinlendiriyor, ona güç veriyor. İşçi sınıfımızın yükselttiği savaş belgileri hızla köy emekçilerine ulaşıyor. Demokratik köylü hareketi bir yandan da hızla örgütleniyor. Kooperatifçiliğin bu demokratik örgütleri, bir kesim köylünün yığınsal-ekonomik örgütlenme biçimi olmanın yanı sıra, son zamanlarda gösterdikleri politik gelişme bakımından da faşizme karşı örgütlü savaş araçları durumundadır. Örneğin Köy-Koop 5. Genel Kurulu «her türlü sömürüye ve baskıya karşı demokratik güçlerle eylem ve güçbirliğini sürdürme» kararını oybirliğiyle kabul etmiştir. Köy emekçilerinin savaşımı, bu yolla işçi sınıfıyla birleşiyor. Öte yandan yoksul köylülerin örgütlenmesinde yeni bir biçim, Köy-Der kuruldu. Köy-Der demokratik kooperatifçilik hareketiyle sıkı işbirliği yapacağını açıklıyor. Bu adımın atılması, köylülerimizin kitle örgütleri arasındaki birliğin güçlenmesi, işçi-köylü bağlaşıklığı sürecine yeni bir hız verecektir. Bu da UDC yolunda büyük bir kazanım olacaktır.

Demokratik köylü hareketini küçümsemek ya da onu salt CHP'nin bir uzantısı olarak görmek ne denli yanlışsa, demokratik kooperatifçilik hareketi içinde işçi-köylü bağlaşıklığına, ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğine kama sokma girişimleri de o denli yanlış ve tehlikelidir. Demokratik köylü hareketini, onun örgütlenme biçimlerinden biri olan kooperatifçiliği doğru politik çizgide geliştirmek, emperyalizme ve faşizme karşı savaşta gereken yerli almasına yardımcı olmak, işçi sınıfının ve onun savaş yolunda yürüyen tüm ilerici yurtsever güçlerin baş görevleri arasındadır.

Uluslararası alanda olduğu gibi ülkemizde de demokratik kooperatifçilik hareketi, işçi sınıfının emperyalizme ve her türlü gericiğe karşı yürüttüğü savaşımın kopmaz bir parçasıdır.

ROJA KOPERATİFA NAVNETEWANİ

Koma gundiyan, pêşberi dirtiya sazibendiye faşist, yen sermeya der û hundur û axên xwedlerde hevkar li welatê me serî hildidin. Di vê têkoşeriyê da çîna meye karkir arîkariyê dide gundiyan û wan ra rêberiyê dike. Yalê din da tevgera gundiyan demokrat, her roj heztir dibe, xwe organize dike. Hin jî wan di koperatîfan da û yê feqîr jî di Komelên Gundiyan (Köy-Der) da. Tevkarkirina di nav tevgera koperatîftîye demokrat û Köy-Der, yê pêkhatina itifaqa karkir-Gundiyan zûtir bike. Ev jî di rêya CND (UDC) da pêkhateke giring e.

Pêwistike bingehiye çîna karkir û hemû hezên pêşverû welat parêze ku di rêya çîna karkirê têkoşinê da dimeşin ew e, ku hewl bidin bona geşbûna tevgera gundiyan demokrat bi rengê koperatîftîyê û rê pê nişan bidin ku bikaribin şûna xwe di şerê dijempereyalîzmîyê û dijfaşîstîyê da bikaribe wergire.

Wek di warê navnetewanî da, li welatê me jî tevgera gundiyan koperatîftîyê demokrat, perçeki xabata çîna karkirê dijempereyalîzmîyê û dijî her curê paşverûtiye ye.

1979

TEMMUZ

74688

Çin KP'nin kurulması (1921)
● Somali'nin bağımsızlığı (1960)
● Tofaş'ta bozkurt amblemleri bildiriyi almayan işçilere ateş açıldı: 1 ölü, 2 ağır yaralı (1976)

İstanbul Tramvay Şirketinde işten çıkarmaları protesto eden işçilerin üzerine jandarma gönderilmesi; işçilerin yaralanması ve tutuklanması (1924)
● P. Lumumba'nın doğumu (1925)
● G. Dimitroff'un ölümü (1949).

Seylan KP'nin kurulması (1943)
● Adana'da oksijen fabrikası işçilerinin grevi (1971)

ABD'nin bağımsızlığı (17/6)
● Filipinlerin bağımsızlığı (1946)
● İstanbul'da bütün işçilerinin işsizliği protesto yürüyüşü (1963)
● Derby işçilerinin sarı sendikaya karşı fabrika işgali (1968).

ULUSLARARASI KOOPERATİF HAREKETİ GÜNÜ
● Klara Zetkin'in doğumu (1857)
● Cezayir'in bağımsızlığı (1962)
● Alb. Talat Aydemir'in idamı (1964)
● Uganda'da -havaalanına İsrail baskını (1976).

Çek Ulusal Kurtuluş Lideri Ján Hus'un yakılarak idamı (1415)
● Muş YSE işçilerinin grevi (1917)
● Endonezya'da siyasal tutuklu sayısı: 35.000 (1976)

Japon istilacılara karşı Çin'de kurtuluş savaşının başlaması (1937)
● İş kazası, meslek hastalığı, analık sıgortaları yasalaştı (1944)

1

PAZAR

2

PAZARTESİ

3

SALI

4

ÇARŞAMBA

5

PERŞEMBE

6

CUMA

7

CUMARTESİ

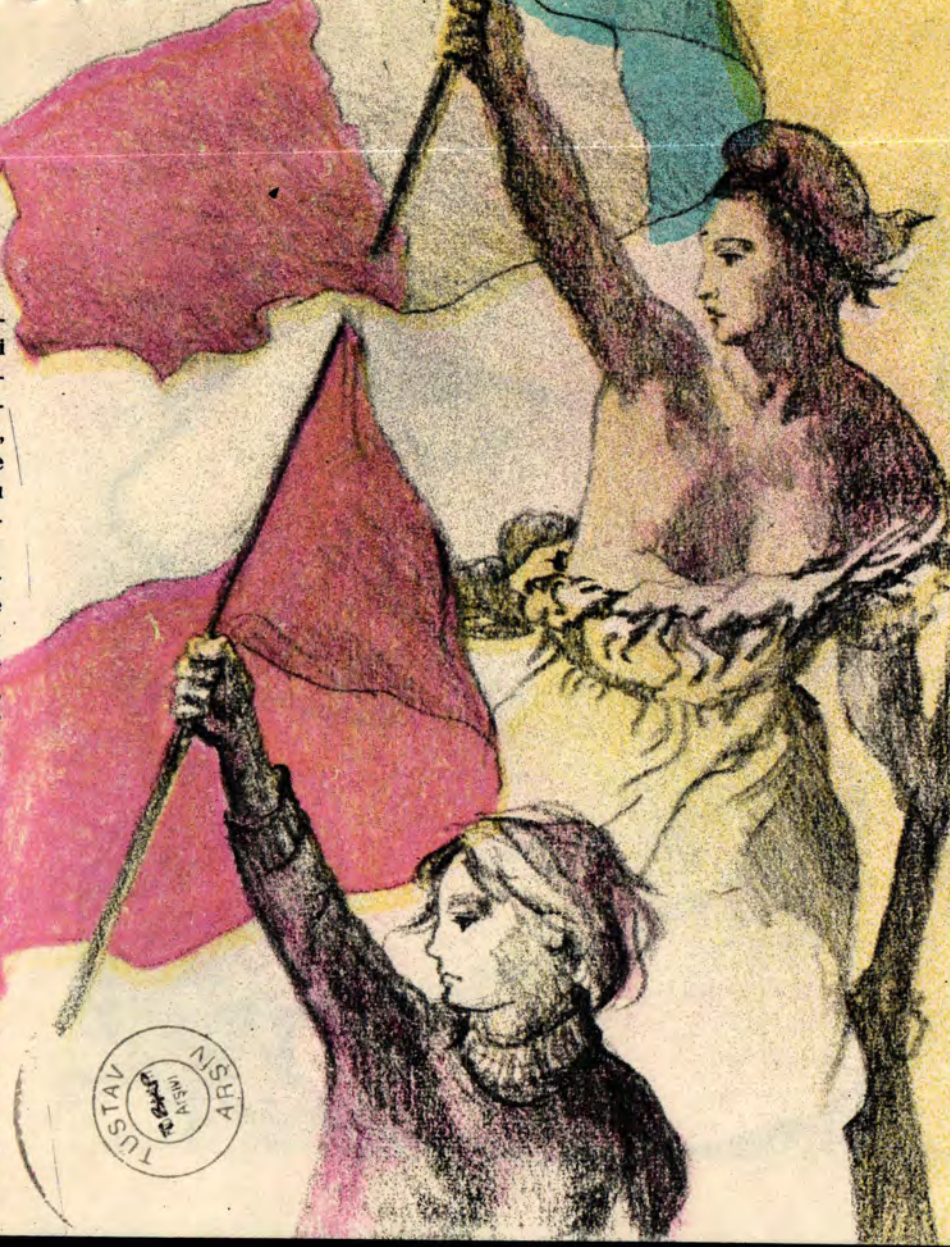
1789 FRANSIZ BURJUVA DEVRİMİ

1780'lerde Fransa'da mutlak monarşi, ülkenin tüm ilerlemesini felce uğrattı, ağır feodal sömürü ve baskı altındaki köylülerin ve kent emekçilerinin yanısıra burjuvazinin de hoşnutsuzluğunu artırıyordu. Kapitalist üretim ilişkileri bu engeller ortadan kaldırılmadıkça gelişemiyordu. «Özgürlük, Eşitlik, Kardeşlik!» belgisiyle toplumsal muhalefeti kendi çevresine toplayan burjuvazi, bir devrimle feodal düzene son verdi. Bu devrimin simgesi 14 Temmuz 1789 günü Paris'te siyasal hükümlülerin hapsedildiği Bastiy kalesinin ele geçirilmesidir.

18. yüzyılın en kararlı burjuva devrimcileri olan Jakobenler, feodal düzeni parçalayarak, sanayi ve tarımın gelişimine geniş ufuklar açtı, Fransa'da kapitalizmin ve burjuva egemenliğinin yerleşmesinde büyük bir rol oynadılar. Ne var ki burjuvazinin sınıf egemenliğinin bir parçası olmalarından ötürü, kentlerdeki ve kırsal kesimdeki yoksul kitleleri kaçınılmaz bir şekilde karşılarına alan Jakobenler, iktidarlarının toplumsal dayanağını yitirdiler. Fransız devriminin ilerici yükseliş dönemi de böylece son buldu: Karşı-devrimci burjuvazi iktidarı ele geçirdi (9 Temmuz 1794).

Fransız Devrimi, tüm Avrupa'da feodal düzenlerin yıkılmasına yol açan bir dizi burjuva devriminin de kıvılcımı oldu.

Emperyalizm dönemine girilmesiyle birlikte, burjuvazinin, burjuva demokratik devriminin başını çekerek, bu devrimi kesin sonuçlarına ulaştırma yeteneği de son buldu. Nitekim Lenin'in «İki Taktik»te belirttiği gibi; sorun, burjuva demokratik devrimini işçi sınıfının öncülüğünde, işçi-köylü bağlaşıklığı temeli üzerinde sosyalist devrimle birleştirebilmektir. Bu yüzden komünist ve işçi partileri, başını işçi sınıfının çektiği, işçi-köylü bağlaşıklığını temel alan, en geniş cephe çerçevesinde anti-emperyalist, anti-tekelci savaşım doğrultusunda, sosyalizme açılan ileri demokratik bir düzen doğrultusunda savaşmaktadırlar.

★ DİSK BURSA MİTINGİ

30 Haziran 1976 tarihinde DİSK üyesi T. Maden-İş üyesi ve TOFAŞ işçisi Muammer Çetinbaş faşist katiller tarafından öldürülmesi başta DİSK olmak üzere tüm ilerici örgüt ve kişilerce tepkiyle karşılandı. Maden-İş'in örgütlü olduğu 11 işyerindeki binlerce işçi, toplu halde üretimi durdurarak ilk fiili tepkiyi gösterdiler. Sonra, işçi sınıfımızın en ileri unsurlarını bünyesinde toplayan DİSK, örgütlü, yığınsal bir eylem düzenledi. Faşist katliamı, DİSK'ı Bursa'dan tasfiye etmeye yönelik oyunları protesto etti. Bursa, tarihsel, şanlı bir gün yaşadı. Yerel gazeteler, bu eylemi: «DİSK Bursa'da gövde gösterisi yapıyor» diye verdiler. Demokratik örgütlerin işçi sınıfının örgütlü öncülüğüne katılmaları mitingi güçlü kıldı. Ulusal Demokratik güçlerin eylem ve cephe birliği yolunda önemli bir adım atıldı.

ŞORİŞA FRANŞİZE BÜRJIWAYİ 1789

Monarşiya mitleq li salên 1780 da, û kedxwerina feodale bargiran, ne ku tenê kedxirên gundi û bajari dilteng dikirin, lê wê dinexweşiya bürjiwaziye ji roj bi roj zêdetir dikir. Geşbûna pêwendiyên pêkaniyên kapitalist bendkiri bû. Bi banga «Azadî, wekhevi, Biratî» mixalefeta civakî bürjiwaziye, komî dora xwe kir û 14 ê Tirmeh ê 1789 da şoriş kir û sazûmana feodali hurşand.

Şorişa Fransız, bû çirûska şorişên bürjiwayî, ên ku li hemû Ewrûpayê rêya hurşandina sazûmanên feodali vekirin.

Bi destpêka emperyalizmê ra, bürjiwaziye serê şorişa demokrat dikişand, lê belê iro xitimiye û ni kare pêşva here û nikarê bigihêse daxwezên şorişê. Lê iro doz ewe, ku çîna karkir şorişa bürjiwaye demokrat di pêşengiya xwe da û bi itifaqe karkir-gundiya wergerîne şorişa sosyalist. Iro partiyên komünist û karkiran, bi vê tēgihiştinê, di rêya pêkanîna sazîmaneke sosyalist da dimeşin û şer dikin.

1979

TEMMUZ

74687

TIRMEH

Batman'da petrol işçilerinin grevi (1964) • Konya'da doküm ve çelik işçilerinin grevi (1970) • Salihli'de Valeks işçilerinin grevi (1971)

Türkiye'de İşçiler Demeği'nin kurulması (1946) • Ordu'da fındık ekicilerinin mitingi sırasında olaylar çıkması ve 101 köylünün gözaltına alınması (1970)

Erzurum Kongresi (1919) • Fransız KP'nin direniş çağrısı (1940) • DİSK'in Bursa mitingi (1976).

Moğolistan'da halk devriminin zaferi (1921) • M. Thorez'in ölümü (1964) • DGM'ler yasasının yürürlüğe girmesi (1973)

P. Neruda'nın doğumu (1904) • Aydınlik Dergisinin yayına başlaması (1921) • Türk Dil Kurumu'nun kurulması (1932).

• İznik yol işçilerinin grevi (1912) • İstanbul'da Hissar iskele işçilerinin grevi (1919) • Seydişehir'de DİSK'e geçmek isteyen işçilere, Karabük'ten ve Kırkkale'den getirilen komandoların saldırısı (1975).

Fransız Burjuva Devrimi (1789) • 2'nci Enternasyonal (1889) • 1 Mayıs'ın, uluslararası emekçi dayanışması günü ilan edilmesi (1889) • Irak'ta cumhuriyet (1958).

8 PAZAR

9 PAZARTESİ

10 SALI

11 ÇARŞAMBA

12 PERŞEMBE

13 CUMA

14 CUMARTESİ

LENİN VE «İKİ TAKTİK»

Marksçılığın bir doğmalar bütünü değil de bir eylem kılavuzu olduğunun en çarpıcı kanıtlarından birisi, yeni olaylar, yeni koşullar karşısında Marksçıların somut durumun somut tahlilinden hareketle davranışa geçmeleridir. Lenin, bu anlayışla, kapitalizmin sonuncu aşaması emperyalizmin mahiyetini ve genel eğilimlerini incelemekle, yeni koşullarda proletaryanın iktidar savaşımında baş aracı olan örgütünün ilkelerini, yeni tip partinin ilkelerini ortaya koymakla, iktidara giden yolda proletaryanın stratejisini ve taktigini zenginleştirmekle ve proletaryanın iktidarı aldıktan sonra yapacaklarını fiilen planlamakla, çağımızda Marksçılığı yaratıcı bir şekilde geliştirmiştir. Lenin'in adı, günümüzde Marks ve Engels'in adıyla bağlanmış, bilimsel komünizm çağımızda haklı olarak Marksizm-Leninizm adını almıştır.

Lenin'in yapıtları arasında önemli bir yer işgal eden «İki Taktik», Çarlık Rusyası'ndaki 1905 Devrimi üzerine yazılmıştır. Devrim deneyimi, devrim teorisinin geliştirilmesi ve Bolşevik Partisi'nin strateji ve taktiklerinin işlenmesi için bir ara olmuştur. Utkan 1917 Ekim Devrimi'nin yolunu açmıştır. Lenin «İki Taktik»te ve diğer yapıtlarında, 1905 devriminin tarihsel deneyiminin temeli üzerinde, burjuva demokratik devrimin sosyalist devrime doğru gelişmesi teorisini hazırlamıştır. 1905'te Rusya'daki sınıf güçlerinin dizilişini tahlil ederek, proletaryanın hegemonyasını sağladığı bir demokratik devrimin utku-ya ulaşması sonucunda kurulacak olan bir işçi-köylü devrimci diktatörlüğünün, sosyalist devrime ilerlenmesini sağlayacağı yargısına vardı. Lenin'in devrimin sonucunu belirleyici bu yargısının doğruluğu Büyük Ekim tarafından kanıtlanmıştır.

«İki Taktik», tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de işçi sınıfının savaş yolunu aydınlatan temel yapıtlardan biridir.

rak ülkemiz gençliğinin anti-emperyalist savaşımı da yükseliyordu. İlerici-yurtsever gençliğin anti-emperyalist direnişlerinin en görkemlilerinden biri de katil 6. Fılo'nun karasularımızı kirletmesine karşı gösterileriydi. 15 Temmuz 1968'de İstanbul'a gelen katil Fılo'ya karşı büyük bir protesto gösterisi yapıldı. Bu gösterinin gecesinde polis İTÜ yurdunu bastı. Öğrencileri yataklarından kaldırıp topladı. Bu arada Vedat'ı 3'üncü kattan attı. Vedat uzun süre komada kaldı. 24 Temmuz günü ilerici-yurtsever gençliğimiz 1960 sonrasındaki ilk şehidini verdi, Vedat, ilerici-yurtsever gençliğimizin anti-emperyalist savaşımında yaşıyor.

★ TİP KAPATILDI

12 Mart döneminde Anayasa mahkemesinin kararıyla TİP'in kapatılması, emperyalizm ve ona bağlı güçlerin Türkiye'de faşizmi yerleştirme, işbirlikçi burjuvazinin hegemonyasını sürdürme çabalarında yeni bir dönemeçti. TİP, Türkiye işçi sınıfının ve öteki demokratik güçlerin, bir kazanımıydı. 12 Mart döneminde emperyalizmle iktidardaki faşist-militarist klik, bu ulusal demokratik güçlerin savaşımını kötürümleştirmek için işçi sınıfına, onun politik ve sendikal güçlerine saldırmaktaydı. Zaten burjuvazi yıllardır TKP'yi yasaklamakla, komünistlere karşı kanlı bir terör politikası uygulamakla tüm halk üzerindeki diktatörlüğünü sürdürmeyi hedeflemekteydi. TİP'in de kapatılması, burjuvazinin komünistlerden sonra, bütün demokratik ve anti-emperyalist akımlara karşı terörünü somutlamaktaydı.

LENİN Ü DÜ TAKTİKİN Wİ

Marksiti ne bi tevayî dogma yê, lê rêbereke tevger û kirinan e. Tewra Marksîyaye li pêşberî bûyerên nû, lêkolîna wane konkret (rast) û goreyî wê tevgerîna wan, vi tiştî baş xuya dike. Ji vê bû, ku Lenin di dema şertên emperyalîzmê da, a ku pêlekana dawîya kapitalîzmê ye, dikaribû Marksîtiyê bi awakî afirandîwer bigesîne. Bona vê jî iro, navê Lenin bi yên Marks û Engels va hatiye girêdan.

«Du Taktik», ya ku di nav afirandinên Lenin da ciheklî giring digirin, di dema Ürisêta Çarî 1905 da hatiye nivîsandin. Ceribên Şorişê, bûn pêlekana di geşbûna teoriya şorişvanî û di pêşdabirîna stratejî û taktîkên Partiya Bolşewîk da. Rêya serfiraziya Şorişê Oktobê 1917 vêjibart. Lenin, li ser bingeha ceribandînen Şorişêye dîroki bawer dikir, ku şorişêke bûrjiwaye demokrat bi serdestiya proleterîyayê rêya diktariya şorişvaniye karkir-gundî vedijbêre û guman dide pêk-bûn û pêşdaçûna şorişêke sosyalist. Lenin ev di «Du Taktik» da nivîsi. Şorişê Oktobêrê, rastiya vi hukmî eşkere kir.

Du Taktik, afirandîneke bingehlî jî wan tiştan e, yên ku li welatê me rêya têkoşîna çîna meye karkir ronak dike.

1979 TEMMUZ

74686

TIRMEH

Bulgaristan Sosyal Demokrat İşçi Partisinin 1919'dan sonra BKP-1'inci kongresi (1897) • Çehov'un ölümü (1904) • Japonya KP'nin kurulması (1922) • SSCB-ABD ortak uzak uçuşu (1975)

15

PAZAR

V. Kolarof'un doğumu (1877) • İzmir'de 600 liman işçisinin grevi (1954)

16

PAZARTESİ

Bulgaristan'da Vatan Cephesi'nin kurulması (1942) • Potsdam Konferansı (1945) • İstanbul'da ABD 6. Filosunu protesto eden öğrencilerden V. Demircioğlu'nun öldürülmesi (1968).

17

SALI

Tersane İşçilerinin grevi (1879) • İspanya'da iç savaşın başlaması (1936).

18

ÇARŞAMBA

V. Mayakovski'nin doğumu (1893) • Komintern'in 2'nci Kongresi (1920) • İzmir BÜyük Efes Oteli İşçilerinin grevi (1969)

19

PERŞEMBE

İnsanoğlu ayda: ABD astro-notları Armstrong ve Aldrin'in ilk kez aya ayak basması (1969) • TİP'in kapatılması (1971) • Kıbrıs'a Türk askersel müdahalesi (1974).

20

CUMA

Üniversite öğretim üyeleri nin siyasetle ilişkisini yasaklayan yasanın kabulü (1953) • 22 yayıncı ve kitapçının gözaltına alınması: 2100 kütüba elkonulması (1976).

21

CUMARTESİ

ULUSAL DEMOKRATİK CEPHE

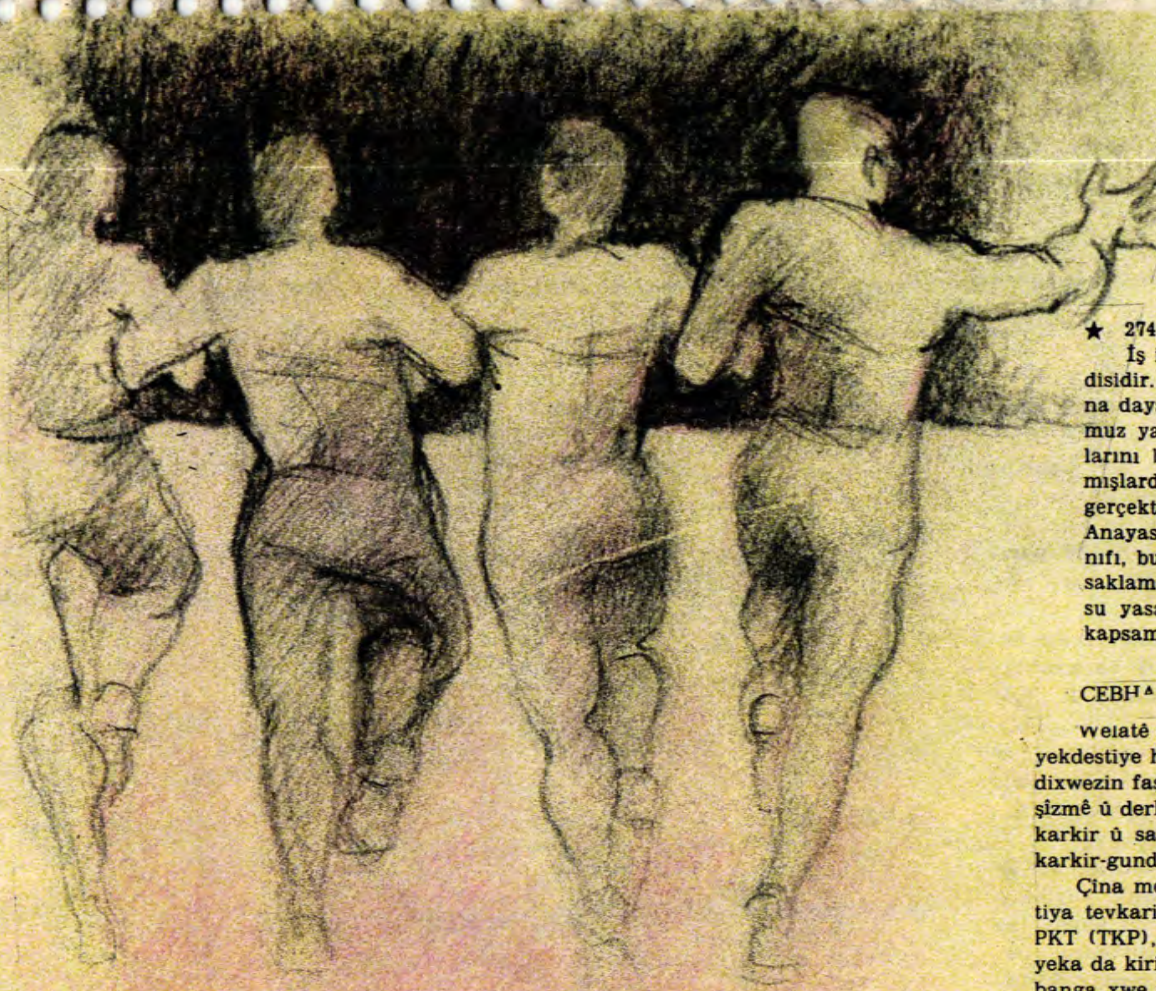
Ülkemizin içinde bulunduğu derin bunalımlardan çıkması, emperyalizmin, işbirlikçi tekeli burjuvazinin, bunlarla sarmaşan toprak beylerinin yükselttiği faşizm tehlikesinin yok edilmesi, her şeyden önce, işçi sınıfının birliği ve işçi-köylü bağlaşıklığı temelli üzerinde yükselecek olan Ulusal Demokratik Cephenin kurulmasını gerektiriyor.

İşçi sınıfımızın, komünistlerin cephe ve eylem birliği kurma çalışmalarının ilk tohumlarını Ulusal Kurtuluş Savaşımızın ateş boylarında attıklarını unutmamak gerek. TKP Ulusal Demokratik Cephe belgisini daha 1'inci programında ortaya atmış, tüm savaşım tarihi boyunca bu belginin hayata geçirilmesi yolunda ardıcıl bir savaşım yürütmüştür.

İşçi sınıfının, köylülerin, faşizme ve emperyalizme karşı olan tüm ilerici yurtsever güçlerin cephe birliği sorunu, uluslararası işçi sınıfı hareketinin deneyimleri içinde yoğurulmuştur. Emperyalizme ve faşizme karşı savaşımında bu cephenin içeriği ve biçimleri oluşmuştur.

Bu cephe ulusaldır çünkü emperyalizme karşıdır, ulusal bağımsızlıktan yanadır, ülke çıkarlarının ve tekeller ve toprak beyleri dışındaki halkın büyük çoğunluğunun çıkarlarının savunucusudur. Bu cephe demokratiktir çünkü demokrasinin baş düşmanı işbirlikçi tekellere, gerici toprak beyliğine ve faşizme karşıdır. O halde UDC'nin amacı ekonomik ve politik bağımsızlığı sağlamak, köklü bir toprak reformunu uygulamak, pahalılık ve işsizliği önlemek, ulus, din, mezhep ayırımı gözetmeksizin hak eşitliğini sağlamaktır. UDC gelgeç bir heves, taktik bir belgi değildir. Demokrasiden yana güçlerin, yurtseverlerin; başta komünistlerin, sosyalistlerin ve sosyal demokratların, iktidarı almaya yönelik ilkel birliktir. Böylesi önemli bir silahtır.

Günümüzde emperyalizme bağımlılığın artması, tekelleşme süreci, derebeylik artışı ilişkilerin yer yer yaşaması, militarizm ve silahlanma, dinsel ve ulusal eşitsizlik hergün daha geniş yığınların hoşnutsuzluğuna yol açıyor. Bu UDC'nin oluşma olanaklarını artırıyor. UDC belgisinin böylesine yaygınlaşması, bu belginin somut koşullara, halkın gereksinimlerine uygunluğunu, halk yığınlarının hızla bilinçlendiğini gösteriyor. Türkiye işçi sınıfı, UDC'nin hayata geçirilmesi uğrunda savaşımını, stratejik bir ödev olarak, politikasının temel taşı yapıyor.

★ 274-275 SAYILI YASALAR

İş ilişkileri denen şey, kapitalist üretim ilişkilerinin ta kendisidir. Kapitalist üretim ilişkileri ise sömürü ve baskı esasına dayanır. 274 ve 275 sayılı yasalar, bir başka deyişle 24 Temmuz yasaları, sömürü ve baskıyı sürdürmenin hukuksal araçlarını burjuvaziye sunan yasalar olarak 1963 yılında yasalaşmışlardır. İşçilerin sendikal haklarını düzenleyen bu yasalar gerçekte grev ve toplu sözleşme haklarını budamış, işverenlere Anayasal bir suç olan Lokavt'ı hak olarak tanımıştır. İşçi sınıfı, bugün de, grev hakkına konan tüm kısıtlamaların ve yasaklamaların kaldırılması, lokavt'ın yasaklanması ve söz konusu yasalardaki demokratik olmayan pek çok maddenin yasa kapsamından çıkarılması için savaşım sürdürmektedir.

CEBH^A NETEWİYE DEMOKRAT

welatê me di nav kirtzeke kûr da ye. Emperyalizm û 'bürjiwaye yekdestiye hevkar û axyên bi wan ra hevwalî, pîrsa xwe kirine yek, dixwezî faşizmê serdest bikin. Lê ji bona bertêref kirina tehlika faşizmê û derketina ji tengiyan pêş her tiştî pêwîst e, ku yeketiya çîna karkir û sazîbûna cebha Netewîye Demokrat li ser bîngeha îtifaqê karkir-gundi pêk be.

Çîna meye karkir, komunistan toximê pêkhatina cebhê û yeketiya tevkariyê hê di dema Şerê Rizgarbûna Netewî da reşandine. PKT (TKP), bang bo cebha Netewîye Demokrat di programa xweye yeka da kiriye, di dîroka xebata xwe da herdem bona qedandina wê banga xwe micadele kiriye.

Ev cebha netewî ye, bo ku diji emperyalizmê ye, bona biserêxwebûna netewî ye, bona mafên piraniya welêt e, lê xenci mafên hêzên paşverû. Ev cebhe demokrat e. bo ku diji serediyminê demokratiyê. ango diji sermeyadarê yekdestî hevkar, diji axayên paşverû û diji faşizmê ye. Ango armanca CND (UDC) yê, qedandina biserêxwebûna ekonomî û politik e, kirina reformeke erdiye bîngehî ye, rêbendkirina bihiatiyê û bêkariyê ye, qedandina wekheviya mafên mirovîyê ye bê ferqkirina gori netewewariyê, ol û meseb.

Rêya rizgarbûna ji kedxwerina emperyalizmê û hêzên hevkarên we her di nav CND ra diçe.

1979

TEMMUZ

746851

TIRMEH

SSCB'den Vnere-8 otomatik uzay istasyonunun Venüs'e inmesi (1972) • Etiyopya'da Devrim Komitesi'nin atadığı başbakanın göreve başlaması (1974) • 2'nci MC hükümetinin açıklanması (1977)

Mısır'da Kral Faruk'un devrilmesi, monarşinin yıkılması (1952) • 2'nci MC'nin kurulması üzerine DİSK'in «Ulusal Demokratik Cephe» çağırısı (1977)

2'nci Meşrutiyet: (1908) • Lozan Antlaşması (1923) • İtalya'da faşist hükümetin devrilmesi (1943) • Sendikalar Yasası'nın kabulü ve grev hakkının yasalaşması (1963).

Komintern'in 7'nci Kongresi (1935) • Mussolini'nin tutuklanması (1943) • Türkiye'nin Kore savaşı için 4500 kişilik bir birlik ayırması (1950) • Lübnan'da Tei Zaatar kampındaki yaralıları kurtarılamadı (1976).

Kuba'da halk devriminin başlaması (1953) • Süveyş Kanalı'nın devletleştirilmesi (1956) • DDY İstanbul'da polarında çalışanların grevi (1971) • Bursa'da Tofaş işçilerinin grevi ve işverenin lokavt ilan etmesi (1973).

Fransa'da «9 Thermidor» gerici darbesi (1794) • Tatil-i Eşgal Kanunu'nun çıkarılması (1909) • Kore'de ateşkes anlaşması (1953) • Kayseri'de fırın işçilerinin grevi (1964) • Çorum'da temizlik işçilerinin grevi (1966)

Robespierre'in idamı (1794) • Feuerbach'in doğumu (1804) • Sudan KP önderi A. Mahcub'un idamı (1971) • Afyon'da fırın işçilerinin grevi (1975) • Ecevit'e suikast teşebbüsü (1976)

22

PAZAR

23

PAZARTESİ

24

SALI

25

ÇARŞAMBA

26

PERŞEMBE

27

CUMA

28

CUMARTESİ

KOMİTERN 7'NCİ KONGRESİ VE DİMİTROF

Dünya komünist hareketinin tarihinde Komintern'in, onun 7'nci Kongresinin özel bir yeri vardır.

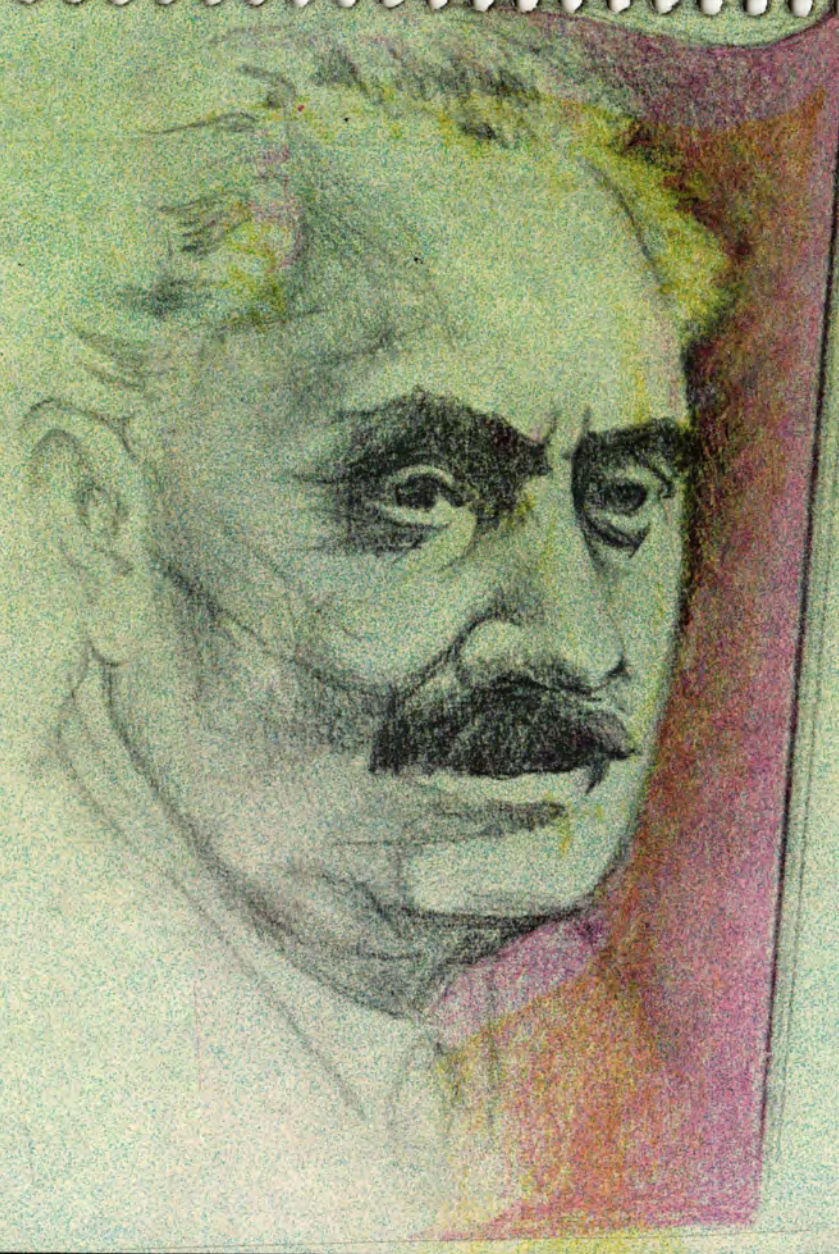
Komintern'in 7'nci Kongresi 25 Temmuz - 20 Ağustos 1935'te Moskova'da yapıldı. Kongrenin toplandığı sıralarda Komintern'e bağlı 76 komünist partisi ve örgüt vardı. Bu partilerden sadece 26'sı legal çalışma olanaklarına sahipti. 50 parti illegal çalışmak zorunda bırakılmıştı ve komünistlere karşı sert bir terör uygulanıyordu.

7'nci Kongrenin çalışmalarına 65 parti ve uluslararası örgütü temsilen 513 delege katıldı. Kongrenin fahri başkanlığına o zamanlar faşist Almanya zindanlarında bulunan E. Telman seçildi.

7'nci Kongrenin tarihsel önemi her şeyden önce komünist partilerinin faşizme ve yeni bir dünya savaşı tehlikesine karşı savaşında uygulayacakları yeni bir strateji ve taktik çizgisini belirlemesinden ileri gelmektedir.

Kongre, faşizme karşı geniş halk cephesinin kurulması ilkelerini belirlemiştir. Georgi Dimitrof'un «Faşizmin yayılması ve faşizme karşı işçi sınıfının birliğini sağlama savaşında Komintern'in ödevleri» başlıklı raporunda bu konu enine boyuna işlendi. Kongrenin bu konuda aldığı kararlardan birinde, işçi sınıfının birleşik cephe temeli üzerinde tüm halk katmanlarının, geniş köylü emekçilerinin, şehir küçük-burjuva yığınlarının, aydınların ve diğer ara tabakaların faşizme karşı savaşta birliğinin sağlanmasının zorunluğu belirtildi.

7'nci Kongrede, özellikle Dimitrof'un geliştirdiği faşizme karşı birleşik cephenin ilkeleri, günümüzde de faşizme karşı savaşıma ışık tutuyor. Ülkemizde, faşizmi yenmenin, tüm anti-faşist güçlerin cephe ve eylem birliğinden, Ulusal Demokratik Cephe'den geçtiği günden güne daha da somutlanıyor.

★ TÜRK-İŞ'İN KURULUŞU (1952)

İlerici sendikal hareketin gelişimini önlemek üzere, Türk-İş, CIA ajanı Amerikalı sendika liderlerinin de desteğiyle kuruldu.

Amerikan tipi sarı sendikacılığı benimseyen Türk-İş yönetimi bugün sınıf uzlaşmacılığı anlayışındadır. Ne var ki 1967'de kurulan DİSK'in hızlı gelişimiyle kitleler içinde kök salan sendikacılığı hareketi günümüzde TÜRK-İŞ'in çözülme ve gerileme sürecini derinleştirmektedir.

★ HELSİNKİ KONFERANSI

Başını uluslararası işçi sınıfı hareketinin çektiği dünya çapında barış ve yumuşama yanlısı güçlerin savaşımında önemli bir kilometre taşı olan Helsinki Barış ve İşbirliği Konferansı 1975'te yapıldı. Nihai senedin altında Türkiye'nin de imzası bulunan bu konferans soğuk harp kışkırtıcılarının ve intikamcılarının oyunlarını bir kez daha bozdu.

KONGRA KOMİTERNÉYE 7'a

Di diraka tevgera komuniste cihani da, şûneke kominternê û kongra wêye 7. ye teybeti heye.

Di vê kongrê da partiyên komunist, rêça strateji û taktikên xwe di dema bûna şereki cihani nû da û pêşberî tehlika serêxwehildana faşizmê nişan didin. Giringî û şûna kongrêye teybetî, jî vê te. Di rapora Georgi Dimitrof «pêwistiye kominternê di pêkanîna yeketiya çîna karkir da, diji faşizmê û belavbûna vê» da prensîbên saz-bûna cebha gelî tî nîvîsan. Di biryareki kongrêyî lî ser vê dozê da tê kîvşkirin, ku pêwîst e hemû tebegên gelî lî ser bîngeha cebhê yeketiye, ya çîna karkir lî diji faşizmê, bibin yek.

Lî kongra 7 a teybetî tê kîvşkirin, ku prensîbên Dimitrof bo cebha yeketiye diji faşizmê îro jî ronahîye dide rêya şerê dijfaşizmiye. Roj bî roj eşkere dibe, ku bo bindestxistina faşizmê, lî welatê me pêwîst e hemû hêzên dijfaşistî yeketiya cebhê û tevkarîne saz bikin, ango giringiya CND yê her roj xuyatir dibe.

1979 TEMMUZ AĞUSTOS 4897

TIRMEH GELAWÊJ

G. Afrika KP'nin kuruluşu (1921) • Alibeyköy'de branda bezi fabrikası işçileri grevinin üzerine jandarmaların sürülmesi (1968)

RSDİP 2'nci Kongresi (1903) • Sinop ABD radar üssünde çalışanların grevi (1975) • Bank-Sen ile Gam-Sen'in birleşmesi (1977).

Macar şairi ve ulusal kahramanı Şandor Petöfi'nin çarpışma sırasında ölümü (1849) • Jean Jaurès'in öldürülmesi (1914) • Türk-İş'in kurulması (1952)

Birinci Dünya Savaşının başlaması (1914) • A. Saydan'ın doğumu (1917) • Demir-Döküm'de Maden-İş'li 2300 işçinin fabrika işgali (1969) • Avrupa Barış ve İşbirliği Konferansı'nın Helsinki'de açılması (1975).

Dimitrof'un «Faşizme Karşı Birleşik Cephe» raporunu Komintern'e sunması (1935) • TÜSIAD'ın kurulması (1971).

Hitler'in Alman Cumhurbaşkanı olarak olması (1934) • Nijer'in bağımsızlığı (1960)

Yukarı-Volta'nın bağımsızlığı (1960) • 31 iliyit ocağında çalışan 8000 işçinin grevi (1966) • Batman'da TPAC petrol işçilerinin grevi (1966)

29 PAZAR

30 PAZARTESİ

31 SALI

1 ÇARŞAMBA

2 PERŞEMBE

3 CUMA

4 CUMARTESİ

ULUSAL KURTULUŞ SAVAŞLARI

Ulusal kurtuluş hareketleri günümüzde dünya devrim sürecinin üç ana gücünden biridir. Lenin'in, Bolşevik Partisi'nin öncülüğünde utkuya ulaşan ve dünyada ilk sosyalist devletin kurulmasıyla sonuçlanan büyük Ekim Sosyalist Devrimi, ulusal kurtuluş hareketlerinin gelişmesinde, emperyalizme, sömürgecilğe ve her türlü ezgiye karşı muazzam bir güç haline gelmesinde büyük bir rol oynamıştır.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra dünya sosyalist ülkeler topluluğunun kurulması, emperyalizmin klasik sömürgecilik sisteminin dağılması, ulusal kurtuluş hareketlerinin yeni bir döneminin açılışına işaret etmektedir. Günümüzde dünya üzerinde özgürlük ve kurtuluş ateşinin yüreğini yakmadığı tek bir halk kalmamıştır. Başta SSCB olmak üzere dünya sosyalist ülkeler topluluğunun ardıcıl desteği, günümüzde yeni bağımsızlığına kavuşmuş uluslara kapitalizm aşamasını bertaraf ederek, sosyalizm yolunda ilerleme konusunda gerçekleştirebilir olanaklar sağlamakta; bu da ulusal kurtuluş hareketlerinin, emperyalizmin yeni-sömürgecilik yönündeki oyunlarını boşa çıkarmasını olanaklı kılmaktadır.

Maoculuğun, dünya sosyalist ülkeler topluluğu ile ulusal kurtuluş hareketlerini karşı karşıya getirmeye yönelik tüm çabaları, ulusal kurtuluş hareketlerini maceracı yollara sürüklemeye ve böylece emperyalizmin ağına düşmelerine yol açma yetenekleri, dünya komünist hareketinin bütünü tarafından sonuçsuz bırakılmaktadır. Son yıllarda Afrika kıtasındaki ulusal kurtuluş savaşlarının da kanıtladığı gibi, gerek Maoculuğa, gerekse doğabilecek her türlü milliyetçi eğilime karşı ulusal kurtuluş hareketlerinin başarıya ulaşmasının tek güvencesi, dünya sosyalist ülkeler topluluğuyla bağlarını daha da sıkılaştırmaktan, böylece de işçi-köylü bağlaşıklığını uluslararası planda gerçekleştirmekten geçmektedir.

★ REŞAT FUAT BARANER, 79 YAŞINDA

Türkiye işçi sınıfının unutulmaz savaşçilerinden biri olan Reşat Fuat Baraner, 1900 yılında doğmuş, daha 18 yaşında Nobel Barış Ödülünün Lenin'e verilmesini öneren komitede yer almış, buradan TKP'ye ilk adımlarını atmıştır. 1968'de ölünceye dek emperyalizme, faşizme, her türlü gericiliğe, oportünizme ve likidatörlüğe karşı yılmadan savaşmıştır. Çetin bir savaş yolundan geçen Reşat Fuat, 1944 yılında Ankara Garnizon Mahkemesi önünde «biz Türkiye'de gerçek bir demokrasi istiyoruz... TKP serbest bırakılmalıdır» diye haykırmıştır. Anısı işçi sınıfımızın savaşımına güç katıyor.

ŞERÊN RİZGARBÛNA NETEWÎ

Hereketên rizgarbûna netewî yek ji sê hêzên bingehîye şorişgêriyê ye. Serfiraziya Şorişa Sosyalîste, Oktobra Mezin bi pêşengîya Partiya Lenin, Partiya Bolşewîk, roleki mezin di geşbûna hereketên rizgarbûna netewan daû hezbûna wan diji emperyalîzmê, diji kole-dariyê û her awayê zardariyê da listiyê. Piştî pêkhatina koma welâten sosyalîst li cihane, di dawîya şerê cihanîye dunda nda, rêzana kole-dariya kewn ji hevda ket, û hereketên rizgarbûna netewî, ketê hengameke nû. Wek ku tevgerên rizgarbûna netewî li Efrîqayê nişan didin, serfirazbûna wan tevgeran pêşberî maotiyê û netewe parêziyê her bi pêwendiyên wan bi koma welâten sosyalîstên cihanê ra pêk tê û qehim dibe. Bi vi awayî ji ittifaqa karkir û gundiyan di plana navnetewanî da pêk tê.

1979 AĞUSTOS

Engels'in ölümü (1895) • Nükleer denemeleri kısıtlayan Moskova Anlaşmasının imzalanması (1963)

NÜKLEER SAVAŞA KARŞI ULUSLARARASI DAYANIŞMA GÜNÜ • Bolivya'nın bağımsızlığı (1825) • ABD'nin Hiroşima'ya atom bombası atması (1945) • İzmir Alağa Rafinerisi İnşaat İşçilerinin grevi (1970).

Fildişi Sahil'i'nin bağımsızlığı (1960) • İstanbul Hilton Otelinde çalışanların direnişi 1975.

Enver Paşa'nın Türkistan'da Sovyetler'e karşı çarpışırken ölmesi (1922) • SSCB'nin hidrojen bombasına sahip olduğunu kanıtlayan patlama (1953) • Jamaika'nın bağımsızlığı (1962).

Halk Fırkasının -CHP- kuruluşu (1923) • ABD'nin Nagazaki'ye atom bombası atması (1945) • Singapur'un bağımsızlığı (1965).

Fransa'da monarşinin devrilmesi (1792) • Aydın demiryolu işçilerinin grevi (1908) • Sevr Antlaşması (1920) • Arçelik Daver Teknik Pres ve İst. Cıvata fabrikası işçilerinin grevi (1964).

Çad'ın bağımsızlığı (1960) • İstanbul'da Sungurlar fabrikası işçilerinin grevi (1964) • TKP yöneticilerinden R. F. Baraner'in ölümü (1968).

5

PAZAR

6

PAZARTESİ

7

SALI

8

ÇARŞAMBA

9

PERŞEMBE

10

CUMA

11

CUMARTESİ

KUBA DEVRİMİ

Batista kulluğundaydı Şahmeranın

Şeker kamışı milyonerlerinin yankisinin de ve tütün ve kahve milyonerlerinin yankisinin de yerlisinin de ve tanklı-uçaklı elli binlik bir ordunun ve de yigitleri hadım ettikten ve de gözlerini oyduktan sonra döve döve öldüren kışlaların ve önlerinde sırtüstü cesetler çürüyen karakol kapılarının ve her gece karakol duvarlarının yırtıp dışarı fırlayarak sıcak karanlıklarda kanlı kuşlar gibi çırpınan cıgırların ve frankist papazların ve kumarhanelerin ve de eroin toptancılarının ve gangsterlerin yankisinin de yerlisinin de ve orospuların yalnız bir Havana'da on beş bin ve karaya vurmuş bir köpek bahı gibi çürüyenin ve baygın ağır çiçek kokularıyla karışık les kokusunun generali Batista tümü altı milyon nüfusunun dört milyonu aç ve yüzünü verem ve yankilere son on yılda bir milyar dolardan çok kâr getiren Küba'da Birleşik Amerika Devletleri elçisinin Birleşik Amerika Devletleri kara hava ve deniz kuvvetlerinin Birleşik Amerika Devletleri dolarının yıllardır kulluğundaydı. 956'nın Kasımında Fidel de içlerinde 82 kişi Granma gemisinden denize indi.

956'nın Kasımında Küba kıyılarına sokulan Granma gemisinden denize inip yarı bellerine kadar suya gömülü ve silâhlarını başlarının üstünde tutarak ve ansızın ve bir anda açılan top ve mitralyöz ateşi altında karaya çıkıp ve karanlıkları polis köpekleri gibi koklayan araştıran ısıldaklardan sakınarak ve sarıldınız teslim olun seslerini ve iri kurbağaları çiğneyip bataklıklara ve şeker kamışı tarlalarına dalarak ye palmiyelerle hindistancevizi ağaçlarının ardı sıra tepeleri tırmananlar Sierra dağında buluştu.

Fidel de içlerinde 82'nin 12'si sağ kalmıştı.

Fidel de içlerinde 12 kişiydiler 56'nın Kasımında

Fidel de içlerinde 150 kişiydiler 56'nın Aralıkta

Fidel de içlerinde 500 idiler 57'nin Şubatında

Fidel de içlerinde 1000 oldular 5000 oldular Fidel de içlerinde.

Fidel de içlerinde bir milyon yüz milyon bütün bir insanlık oldular yıktılar Batista'yı 959'un Ocakta ve 50 binlik orduyu...

★ AYDIN DEMİRYOLU İŞÇİLERİNİN GREVİ (1908)

Ücret zammı istemiyle 18.8.1908'de greve başlayan Aydın demiryolu işçileri bir istasyondaki depoları yaktılar. Tutuklanan arkadaşlarının serbest bırakılması için gösteriler düzenlediler, bir treni raydan çıkardılar. Jandarmayla çıkan çatışmada bazı işçiler yaralandı. Grevi bastırmak için Mecidiye zırhlısıyla asker gönderildi.

★ HARUN ARAMIZDA

Türkiye gençliğinin yigit önderlerinden Harun Karadeniz. 15 Ağustos 1975'te, gencecikken, 33 yaşında burjuvazi tarafından işkenceyle katledildi. Ama özgün bir işkenceyle... 12 Mart gerici-faşist döneminde zindanlarda çürütülen Harun'a, tedavisi için yurtdışına çıkma izni verilmedi. Verildiğinde ise artık zaman geçmişti. Ve Harun gün be gün ağırları artarak, bile bile, bekleye bekleye öldü. 1965'lerde gençliğin savaşımına atılan ve ön saflarda yer alan Harun, «gençliğin yolu işçi sınıfının savaş yoludur» belgisini kendisine kılavuz edinmiş ve tüm yaşamı boyunca işçi sınıfının savaş yolundan yürümüştür. Burjuvazinin yanısıra, her boydan ve soydan oportünistin Harun'a saldırmalarının nedeni budur. Ama ilerici yurtsever gençler Harun'un yolundan ilerliyor: «Halk ana yeni Harunlar doğuruyor.»

KUBA KUBA KUBA KUBA KUBA KUBA

Kuba di bin destê hêzen Yeketiya Dewletên Emerikaye leşkeriya reşayê, hewayê û behrê da bû. Xulamti û hêsi ji dolarê Emerikayi û sefirê wê ra dikir. Diktatorê zilimkar û xwixwer Batista ew «rêdibir». Ji 6 milyon rûniştvanên wê 4 milyon birçi bû, û sedhezhar kes nexaşên weremê bûn. Keyf û zewqa çend miltimilyoneran li ser belangaziya bi milyonan kesên kedkir reh dabûn û ji wir geş dibûn.

1956 meha çirya paşin (sermawez) Fidel bi 82 karkira va bi gemiya Granma derkete rêşayê û lihevda çê bû. Li çiyayê Sierrayê çirya paşin da bi Fidel va ew li sala 56 a 12 kes bûn. 1956 meha berfbarinapêş da ew bi Fidel va bûn 150 kes. Bi Fidel va sala 1957 meha reşemê ew bûn 500 kes. Bi Fidel va bûn 1000, 5000 û bi wî va ji milyonan kes bû hemû mirovatî. Batista û ordiya 50 hezaran wêran kirin li sala 1959 meha berfbarinapaşî da.

1979

AĞUSTOS

74682

GELAWÊJ

38 «Aydinlik»çının mahkûm edilmesi (1925) • İzmir'de kentlerden gelen işçilerin katıldığı büyük miting (1962) • Ereğli'de 10 bin işçinin katıldığı «grev ve sosyal haklar» mitingi (1962)

Türkiye'de yaygın grevlerin başlaması (1908) • Good-year işçilerinin grevi (1964) • 15/16 Haziran olayları nedeniyle DİSK yöneticileri hakkında İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesinde dava açılması (1970).

Sovyet-Çin Dostluk ve İttifak Anlaşması (1945) • Pakistan'ın bağımsızlığı (1947) • Brecht'in ölümü (1956) • Kongo'nun bağımsızlığı (1960).

Ankara'da TKP'nin Birinci Kongresi (1922) • Birmanya KP'nin kurulması (1939) • Hindistan'ın bağımsızlığı (1947) • Yurtdışına çıkması engellenen Harun Karadeniz'in kanserden ölümü (1975).

İngiltere'de Peterborough mitinginde işçi kıyımı (1949) • Kuba KP'nin kurulması (1925) • Kıbrıs'ın bağımsızlığı (1960).

Endonezya'da Cumhuriyet (1945) • Gabon'da Cumhuriyet (1960) • Vali Elendi Hipotrimunda grev 14 sayısının gözaltına alınması (1968)

Thealman'nin öldürülmesi (1944) • Yassıada mahkemelerinin kurulması (1960).

12

PAZAR

13

PAZARTESİ

14

SALI

15

ÇARŞAMBA

16

PERŞEMBE

17

CUMA

18

CUMARTESİ

★ SACCO İLE VANZETTİ'NİN İDAMI (1927)

«Onların cebinde fırkamızın bileti yoktu. Onlar, kurtuluşun kapısına varmayı, ferdin cesur hamlelerinden uman iki saf ve namuslu çocuktu! (...) Yaniyordu kanlarından şavkı İtalya güneşlerinin. koştular temiz, esmer alınlarla hayatın sesine (...) Yeni Dünya'da düştüler eski zulmün pençesine! (...) Canı değildiler, kurban gittiler bir cinayete, kurban gittiler Doların emrindeki adalet! (...)»

Nâzım Hikmet

KONGRA 2. A PKSDÜ

Sala 1978 da 75. salıya sazbuña Partiya karkira Sosyal Demokrate Ürisetê (bi navê niga: PKYS) hat pirozkirin. Sazbuña Partiyê di diroka tevgera komuniste cihanî da giringtirin bûyerek e.

Kongra 2. ne ku tenê bona pêkhatina Partiya pêşengi Şorişê Oktobreyê Sosyalist kire rêke nû, ango Partiya Leniniyê nû, bingeha wê dani waqas giring e. Wê, Kongra 2., bingê û rêzgen bo xebata karên partiyên Çîna karkir serast kir, rê pê nişan da û bi vi awayî rengê dijkariya pêşberî oportünizmiyê û revizyonizme eşkere kir. Giringiya Kongra 2. jî wê jî tê.

PKYS (SBKP), îro bi qehîmî di rêya Lenini da, a Kongra 2. a ve kiribû, berbê komunizme dimeşe. Pir silavên germ jî partiya Lenin. jî PKYS ra!

SBKP'NİN 2'NCİ KONGRESİ

1978 yılında, dünya komünist hareketi tarihinin en önemli olayları arasında yer alan Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin (şimdi SBKP) 2'nci Kongresi'nin 75. yıldönümü kutlandı.

2'nci Kongre'yi böylesine önemli kılan, yalnızca onun Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin öncüsü olan partiyi, yeni tipteki Leninci partiyi yaratan, bunun temellerini atan bir kongre olması değil, aynı zamanda onun getirdiği ilkelerin ve koyduğu kuralların işçi sınıfı partileri için bugün de en temel bir yol gösterici, oportünizme ve revizyonizme karşı savaşımın önde gelen bir silahı olmasıdır.

SBKP 75 yıl içinde uzun ve şanlı bir yol geçmiştir. Partinin yönetiminde, Büyük Ekim Sosyalist Devrimi utkuya ulaşmıştır. Sovyet halkının tarihi, onun kazanımları SBKP'nin tüm çalışmalarıyla sınıksız bağlıdır.

Sovyetler Birliği'nde sosyalist toplumun, ardından da gelişmiş sosyalist toplumun kurulmasından sonra, komünist toplumun maddi ve teknik temellerinin kurulması yolunda girilen ve SBKP'nin yeni, 1961 yılında 22'nci Kongresinde kabul ettiği 3'üncü programında ifadesini bulan büyük ve yaratıcı hamle, Leninci Parti normlarının belirlendiği 2'nci Kongre'de somutlaşan devrimci ruha bütünüyle uygun olup, özünde, bu Leninci ruhun ekonomik ve toplumsal yaşama yaratıcı bir şekilde geçirilmesidir.

1979 AĞUSTOS 74681 GELAWÊJ

Lorca'nın kurşuna dizilmesi (1936) • İzmir BMC kamyon fabrikasında işçilerin, kapıları kaynakla kapatıp direnişe geçmesi (1975).

Dimitroff'un Komintern Sekreterliğine seçilmesi (1935) • Adana'da çimento işçilerinin grevi (1969)

Togliatti'nin ölümü (1964)

ABD Komünist ve zenci önderlerinden Benjamin Davis'in öldürülmesi (1964) • Adana çimento fabrikası işçilerinin grevi (1969).

ABD'de Sacco ile Vanzetti'nin idam edilmesi (1927) • Sıkıyönetim Mahkemesinde TİP yöneticilerinin ilk duruşması (1971).

Türk-Sovyet Dostluk Müahedesi (1920) • Türk-Sovyet gençliğinin dostluk ve kardeşlik gecesi yaptırılmadı (1978) Şeker Bayramı 1'inci Gün

18 seker fabrikasında işçilerin grevi (1970) • Öze yüksek okulların devletleştirilmesi (1971) • Yeni iş yasasının kabulü (1971).

Şeker Bayramı 2'nci Gün

19 PAZAR

20 PAZARTESİ

21 SALI

22 ÇARŞAMBA

23 PERŞEMBE

24 CUMA

25 CUMARTESİ

SAVAŞA KARŞI BARİŞ, SÖMÜRÜYE KARŞI SAVAŞ

1 Eylül Dünya Barış Günü'dür. Almanya ve İtalya'da işbaşında bulunan faşist yönetimlerin savaş hazırlıklarını sürdürdüğü 1930'larda, barış güçlerinin faşizme ve savaşa karşı ortak çıkışları da yoğunlaşmıştı. Amsterdam'da, Brüksel'de, Paris'te uluslararası barış konferansları toplanıyordu. Ne var ki İkinci Dünya Savaşı önlenemedi; 1 Eylül 1939'da Nazi Almanya'sının orduları tüm insanlığa karşı saldırılarını başlattı. Beş yıldan uzun süren savaş, faşizmin yenilgisiyle son buldu. Barışseverler Avrupa sokaklarında «FAŞİZM ve SAVAŞ - Bir daha hiç bir zaman» diye haykırıyorlardı. Ancak insanlık Japonya'ya atılan iki atom bombasının korkunç kırımına da tanık olacaktı.

Barışseverler, silahların kazandığı zafer gününü kutlamak yerine savaşın başladığı 1 Eylül tarihini Barış günü olarak seçtiler. Böylece, saldırganlığın yeniden dirilmesi tehlikesine karşı dünya kamuoyunu uyanık bulunmaya çağırıyorlardı. Çünkü biliyorlardı ki, barışı korumak savaşı kazanmaktan daha zordur.

25-28 Ağustos 1945'te 45 ülkenin barışseverleri Polonya'nın Vroslav kentinde toplandı. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonraki bu ilk uluslararası barış toplantısını 1949'da Paris'te, 1950'de Varşova'da toplanan 1'inci ve 2'nci Dünya Barış Kongreleri izledi. 81 ülkeden 2065 temsilcinin katıldığı 2'nci Kongre'de Dünya Barış Konseyi (DBK) kuruldu ve böylece uluslararası barış hareketi örgütsel birliğe kavuşmuş oldu. Bugün Romanya'nın başkanı bulunduğu ve merkezli Helsinki'de olan Dünya Barış Konseyi'nde 144 ülkenin barış güçleri 1000 üyyle temsil edilmektedir. Politik yumuşamanın askersel yumuşamayla tamamlanması, başta nütron bombası ve diğer kitle kırım silahları olmak üzere tam ve genel bir silahsızlanma için savaşım, ırkçılığa, ırk ayırımına, faşizme, militarizme karşı savaşım, çokuluslu tekellere, yeni-sömürgecilığe karşı Uluslararası Yeni Ekonomik Düzen için savaşım, DBK'nin çalışmalarının en güncel hedeflerini oluşturmaktadır.

★ 30 AGUSTOS

30 Ağustos'a çoktandır, bir ordu bayramı biçimi verildi. Bir kısım subayların terfi ettiği, büyük günler üniforması giyerek geçitresmi yaptığı bir bayram. Oysa emperyalizme karşı utkunun kazanıldığı gün olan 30 Ağustos'un, tüm halkımızın bayramı olması gerekir. Çünkü Ulusal Kurtuluş Savaşımızı işçisiyle, köylüsüyle, yurtsever aydınıyla asker ve sivilıyla halkımız yürütmüş ve başarıya ulaştırmıştır. Hatta ordu henüz toparlanmadan, düşmana karşı ilk direnişe geçenler işçi-köylü çeteleri olmuştur. Bu çetelerin büyük bir kısmını komünistler örgütlemiş ve yönetmişlerdir.

30 Ağustos'a bugünkü niteliğini verenler, onu silahlı kuvvetler bayramı görünümüne sokanlar egemen sınıflar, militarist çevrelerdir. Üstelik bunların biçimlendirdiği 30 Ağustos, ordunun tümünün bayramı bile değildir. 30 Ağustos'un bir ulusal bayram, tüm halkın bayramı olabilmesi için öncelikle memleketimizdeki Amerikan ve NATO üslerinin kaldırılması, ikili anlaşmaların yırtılması, NATO'daki birliklerimizin geri alınması gereklidir.

TEVGERA AŞİTİYE NAVNETEWANİ

Selam hevdiñ ü hev kom ü mihrecañ pëk tēni
Selam dılgırtın ü tim dezgıran pëk tēni
Selam keç ü xortēn delal, ciwan pëk tēni
Şer her dem pëk tēni zor ü zılm ü koledar
Şer pëk tēni gıranıya dexi ü dan her car
Şer pëk tēni dıjınıñ ü qerın ü hewar
We kuştına dewê terez, yan we şer diwê
We serbestiya me bi lez, yan we şer diwê

1 ê llone (Kewçerın) roja aşitiya cihanê ye. 1 ê llone da ordiyên Almanya Nazî, dest bi êrişê xweye diji hemû mirovatiyê kirine.

Hemû hêzên cihanîye aşitixwez, li şûna roja serdestiya silahan, roja destpêka şer, 1 ê llone bi navê roja aşitiyê jibartin. Bi vî awayî, bang dikine gelên cihanê, bo her dem hişyarmayına wan li pêşberî şereki nû û serhildana êrişgiriye. Lewra dızanin, ku parêztina aşitiyê ji şerkirine zortir e.

Li sala 1950 li Warşowayê ji 81 welatan 2065 noner ciwî û hingê li kongra 2. xwe ye Aşitiya Cihanî (KAC) pëk hat. Bi vî awayî tevgera aşitiyê navnetewanî, yeketiya xweye sazibendî pëkanî.

Di KAC da iro hêzên aşitixwezê 144 welatan bi 1000 endaman tēn temsîlkirin. KAC, micadele dide bo: tewawbûna nermbûna politik bi nermbûneke leşkerî, bi wî awayî ku di sêrî da silahên bikomeyî-kujt, wek bomba notronê, neyên çekirin, angê çekjinavhildaneke tewawî bê kirin KAC, micadele dide diji nijadparêziyê, diji faşizmê, diji leşkerweriyê, diji sermeya vekdestiye pirnetewî, diji kolidariya nû û bo sazumanêke ekonomîye navnetewîye nû.

1979

AGUSTOS EYLÜL

08977

GELAWÊJ

KEWÇÊRİN

Hegel'in doğumu (1770) •
Büyük taarruz'un başlaması
(1922) • İstanbul'da Gala-
ta bütün işçilerinin grevi
(1931)

Şeker Bayramı 3'üncü Gün

•Büyük Taarruz•: Afyon'un
geri alınması (1922) •
UOB'nin kuruluşu (1946).

İzmit'te fırın işçilerinin gre-
vi (1968) • Erdemir'de, Ma-
den-İş'in toplu sözleşme gö-
rüşmelerinde anlaşma olma-
yınca grev kararı alındı
(1975).

26

PAZAR

27

PAZARTESİ

28

SALI

29

ÇARŞAMBA

30

PERŞEMBE

31

CUMA

1

CUMARTESİ

DÜNYA BARİŞ GÜNÜ •
ABD KP'nin kurulması (1919)
• TBMM'den bir heyetin
Bakü'daki Doğu Ulusları
Kongresine katılması (1920)
• 2'nci Dünya Savaşının
başlaması (1939)

FKÖ VE ORTADOĞU'DA KALICI ÇÖZÜM

İkinci Dünya Savaşı ertesinde emperyalizmin Ortadoğu'da izleyeceği politikanın bir parçası olarak, Filistin toprakları üzerinde İsrail devleti kuruldu. Böylece emperyalizm bir taşla birkaç kuş vurmayı hedeflemişti. Birincisi Arap halklarının birliğine kama sokmak. İkincisi Ortadoğu'yu denetleyebileceği bir ileri karakol kazanmak. Üçüncüsü Filistin halkını ülkesiz bırakarak Ortadoğu'da sürekli bir gerginlik odağı oluşturmak.

Nitekim bu politikaya uygun olarak emperyalizm, bir yandan ilerici Arap rejimlerinin uluslararası işçi sınıfı hareketiyle bağlarını koparmak için bizzat gerici Arap ülkelerini kullandı. Öbür yandan İsrail'in yol açtığı savaşlarla Ortadoğu'yu birbirine kattı. Bu arada ülkesinden edilmiş Filistin halkıyla, toprakları üzerinde yaşadığı Arap ülkeleri arasında düşmanlık yarattı. Ayrıca Filistin halkının gerçek kurtuluşa giden yolu bulana kadar, yani uluslararası işçi hareketiyle bağlanana kadar, kimi zaman Maoculuğun ve maceracılığın ağına düşmesi, emperyalizmin oyunlarını kolaylaştırdı.

Bugün, BM de dahil olmak üzere birçok ülke ve örgüt tarafından Filistin halkının gerçek ve biricik temsilcisi olarak tanınan Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ), Filistin halkının, haklı davasını sürdürmekte ve emperyalizmin kuklası siyonist İsrail yöneticilerine karşı ardıcıl bir savaşım vermektedir. Bu durum, başta SSCB olmak üzere dünya sosyalist sisteminin, tüm dünyanın ilerici barışsever güçlerinin Filistin halkının haklı davasına, onun yürüttüğü savaşıma sahip çıkmasıyla elde edilebilmiştir.

Filistin sorununun da içinde yer aldığı Ortadoğu sorununun kalıcı çözümü, tüm Ortadoğu ülkeleri işçi sınıflarının savaşımındaki başarıya bağlıdır. Filistin halkının FKÖ öncülüğünde ulusal devletini kurması, İsrail işçi sınıfının, Mısır işçi sınıfının kendi ülkelerindeki demokrasi ve ilerleme savaşlarının utkuya ulaşması, emperyalizmin Ortadoğudaki tüm oyunlarına bir daha başlayamamak üzere son verecektir. Uluslararası işçi sınıfı hareketiyle bağlarını sıkılaştıran Ortadoğu halkları, ancak böylelikle savaşımın tüm biçimlerini uyumlu bir şekilde kullanabilecekler ve utkuya ulaşacaklardır.

★ DİSK'İN İZMİR MİTINGİ (1975)

5'inci Genel Kurulu'ndan sonra DİSK, ülkede tırmanan faşizmin önünü yığın eylemleriyle kesmek gerektiğini görmüştü. Bu amaçla ilki İzmir'de, ikincisi İstanbul'da olmak üzere «Demokratik Hak ve Özgürlükler Mitingleri» düzenledi. Bu anti-faşist eylemlerden önce en üst danışma organı olan Genel Temsilciler Meclisi'ni topladı. Sendikal demokrasiyi yaşama geçirdi. Kararı, tabanı aldı. Yığinsal eylemlere DİSK'e bağlı işçilerin yanı sıra, binlerce Türk-İş üyesi işçi, kimi bağımsız sendikalar, TÖB-DER, İKD gibi demokratik meslek ve kitle örgütleri katıldılar. Eylemlerin güvenliği bizzat DİSK üyeleri tarafından sağlandı. İstanbul'daki miting'de, işçiler, maocu bozkurtları gösteri dışına attılar.

RFR (FKÖ) Ü HELEKE DÜMİ Lİ ROJHİLATA NAVİN

İro li koma Netewan û ji yaliyê gelek welat û rêkxirawan RFR, bi nonerê gelê Filistinî tê naskirin. Ew, şerê gelê Filistinîyî heq, diji devlata İsraille, a emperyalizmê piştî şerê cihaniyî li ser erdê Filistinê, saz kir û diji rêbirên wêye siyonî didûmîne. Nasbûn û giraniya RFR iroyî, her bi yalîkarî û lëxayîbûna, sazmana cihaniye sosyalist, li pêşiyê YKSS (SSCB) û hemû hêzên cihaniye pêşveruye aşitixwez ji xebata bo doza xwene heqî şerê xwe girtiye.

Filistin di Rojhilata Navîn da ye. Heleke dûmî li Filistinê û bo dozên Rojhilata Navîn, bi serketina têkoşerîya çinên karkire hemû wan welat va girêdayî ye. Her bi serfirazbûna gelê Filistinê bi pêşengîya RFR ê, serketina çinên karkir li İsraille û li Misirê di şerê bo demokrasi û pêşvertiyê da degbazi û telebaziye emperyalizmê li Rojhilata Navîn vedireşinin. Gelên Rojhilata Navîn, yê her bi gürkirin û pêşdabirina dan-stanên xwe bi tevgera çîna karkire navnetewan ra dikare her curê xebata xwe bigesînin û serfiraz bin.

1979 EYLÜL

74679-38

KEWÇÊRİN

Buhara'da Sovyet Cumhuriyeti kurulması (1920) • Aydın'da demiryolu işçilerinin grevi (1923) • Japonya'nın teslim olması; 2'inci Dünya Savaşının sona ermesi (1945).

Birinci Enternasyonal'in ilk Kongresi (1866) • Ho Şi Min'in ölümü (1969)

Belçika KP'nin kurulması (1919) • Silvas Kongresi (1919) • Mensucat Sanayii İşçileri Sendikası'nın işsizliği ve hükümetin ekonomik ve toplumsal politikasını protesto toplantısı (1949).

Sark Demiryolları İşçilerinin grevi (1908) • Zimmerwald'da Uluslararası 1. Sosyalistler Konferansı (1915) • Çapayev'in ölümü (1919) • Elbistan'da yol inşaatı işçilerinin direnişi (1975).

İzmir liman işçilerinin grevi (1913) • 6/7 Eylül olayları (1955) • DİSK'in İzmir'de düzenlediği «Faşizme karşı demokratik hak ve özgürlükler için mücadele» mitingi (1975)

İstanbul'da sıkıyönetim ilanı (1955) • İzmit'te Rabak Kablo İşçilerinin grevi (1969)

DÜNYA OKUMA-YAZMA GÜNÜ • GAZETECİLERİN ULUSLARARASI DAYANIŞMA GÜNÜ •

2 PAZAR

3 PAZARTESİ

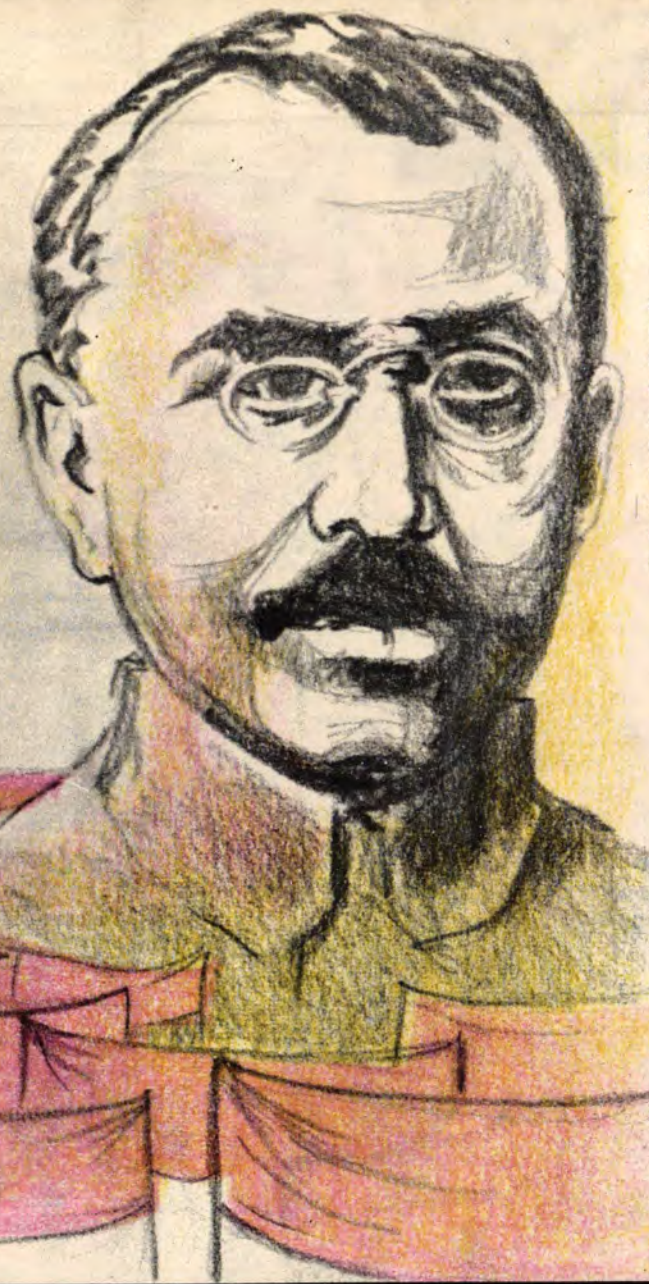
4 SALI

5 ÇARŞAMBA

6 PERŞEMBE

7 CUMA

8 CUMARTESİ

★ 9 EYLÜL UTKUSU

Tarihteki ilk anti-faşist ayaklanmayı 1923'te başlatmış olan Bulgar halkı, 9 Eylül 1944'te Bulgaristan Halk Cephesi'nin kurucusu, uluslararası işçi sınıfı hareketinin seçkin önderlerinden Georgi Dimitroff'un önderliğinde faşizmi, işgal ordularını, işbirlikçi burjuvaziyi yenilgiye uğratarak ülkeden kovdu. Sosyalizm yoluna girdi. Başını BKP'nin çektiği Vatan Cephesi iktidarı aldı.

★ ŞİLİ'YE EVET PİNOÇET'E HAYIR!

11 Eylül 1973, Şili'de Allende'nin Halk Birliği hükümetinin emperyalizm, CIA ve onların maşası faşist Pinoçet Cuntası tarafından devrildiği, ülkenin kana ve ateşe boğulduğu, karanlığa sokulduğu gündür. Halk Birliği hükümetinin demokratik dönüşümlerinden, bu arada ulusallaştırmalarından tedirgin olan emperyalizm ve onun ülke içindeki işbirlikçileri, halka işsizlikten, pahalılıktan, açlıktan ve zulümden başka bir şey getirmemiştir. 11 Eylül, faşist Pinoçet Cuntasına karşı savaşımını ardıcıl bir şekilde sürdüren Şili işçi sınıfı ve ulusal-demokratik güçleriyle dayanışma günüdür. Haydi unutmayalım bu dayanışmayı.

PARTİYA KOMUNİSTE TİRKİYEYÊ 59 SALİ

«Partiya komuniste Tirkiyeyê, di nav agirê Şerê Rizgarbûna Netewî, 10 ê ilonê sala 1920 da kongra xweye 1 an çêkir. Bi vê, çîna karkir bu xwediyê sazibendike têkoşeriyê nû. Têkoşîna çînî, gihîştê warekî nû û bilindi hengameke dîrokî bû.

PKT (TKP), di hengamake têkoşeriyê 59 salî ra derbas bû. Ew carna bi qirkirin û xwinrijandin buhurî. Komunîst. PKT di nav têkoşînan da hatne histirendin û bûne pola, bi ceribandînen şer da pijîn. Di nava koman û li hêlên tir, li Tirkiyeyê, îro gelekî rûmeta PKT heye û roj bi roj li ser pirtir tê pêşvandin.

Ev jî ji wê ye, ku ew mafên çîna karkir, mafên komêp kedkir, gelî û ên netewî bi fidakari diparêze û bo wan mîcadelê dide. Di şerê dijî hincirandina emperyalîzmê, koletiya Emerikayî û dijî zordirîya burjuwaziya hevkarê paşverû û çînên karbidest da her li pêş dimeşe. Şerê enternasyonalîzma proleterî bi vî awayî didûmîne. PKT, di van xebatên dijwar û dîr-dirêj da bû milekî tevgera komunîzma cihanî, an ku tucar nayê qetandin û birqonek e.

Burjuwaziye a, hêzên dire paşverû û hikumetên wan, xwe tucara jî kirinên bona hincirandina şêkêndina PKT paş ne dan. Ew «qedexekirin. Zindan bi komunîstan tîjî kirin. Lawên gelê meye qehremanîrîn kujtîn. Zagunên berberî derkirin. Tu yekê jî van feyde ne kir. Denge «Azadî bo PKT!» li her derên welêt bela bû. Ev dengê komayî bilind, burjuwaziya hevkar, hêzên paşverû, faşist cunî dike.

10 ê ilonê rêya gelê meye rizgariyê ronak dike. Rizgarbûn nêzik e. Bijî PKT! Bijî 10 ê ilonê!»

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ 59 YAŞINDA.

«Türkiye Komünist Partisi, 10 Eylül 1920 yılında 1'inci Kongresini yaptı. İşçi sınıfı, bununla yepyeni bir savaş örgütüne kavuştu. Eline yepyeni bir savaş silahı aldı. Sınıf savaşları yepyeni bir düzeye, tarihsel bir aşamaya yükseldi.

TKP, 57 yıllık bir savaş sürecinden geçti. Bu savaş süreci, kimi zaman kıran kırana, kanlı olmuştur. Komünistler, TKP savaşlarının içinde yoğruldu, çelikleşti. Savaş deneyleriyle pişti.

Parti, kurtuluş savaşları içinden çıkageldi. Kimi zaman durakladı, kimi zaman geriledi. Ama durmadı, ilerledi. Acı, tatlı büyük deneyimler edindi. Ve bugün Türkiye'de en çok yığınlar arasında, kamuoyunda sözü edilen, saygınlığı sürekli artan bir parti durumuna yükseldi.

Bunun nedeni, işçi sınıfının çıkarlarını, emekçi yığınların halkın çıkarlarını, ulusal çıkarları özverilikle savunmasıdır. Emperyalist ezgiye, Amerikan köleliğine, gerici, işbirlikçi burjuvazinin, egemen sınıfların baskılarına karşı savaşta ön sıralarda savaşmasıdır. Proletarya enternasyonalizmini böylesi bir savaşla sürdürmesidir. TKP, bu çetin, uzun savaşlarla, dünya komünist hareketinin kopmaz ve savaşkan bir kolu olduğunu pırıl pırıl ortaya koydu.

Burjuvazi, azıllı gerici güçler, bunların hükümetleri, TKP'yi ezmek, yok etmek için ellerinden geleni arkalarına koymadılar. Onu «yasakladılar». Zindanları komünistlerle doldurdular. Halkımızın en yiğit oğullarını öldürdüler. Barbar yasalar çıkardılar. Hiçbiri para etmedi. «TKP'ye özgürlük!» haykırısları yurdun her köşesine yayılıyor. Bu yığınların gür sesleri işbirlikçi burjuvaziyi, gerici, faşist güçleri deliye çeviriyor.

10 Eylül, halkımızın kurtuluş yolunu aydınlatıyor. Kurtuluş yakındır. Yaşasın TKP! Yaşasın 10 Eylül!»

1979 EYLÜL

87942347

KEWÇÊRİN

İzmir'in işgalden kurtuluşu (1922) • Bulgaristan'da halk ayaklanmasının utkusu (1944) • Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşu (1948) • Mao'nun ölümü (1976).

Bakü'da TKP'nin 1'inci Kuruluş Kongresi (1920) • İstanbul'da tramvay işçilerinin grevi (1920) • Eskişehir'de 1100 belediye işçisinin grevi (1968).

ŞİLİ HALKIYLA DAYANIŞMA GÜNÜ • İstiklâl Mahkemeleri'nin kurulması (1920) • Şili'de Faşist Pinoçet darbesi (1973).

TKP'nin yasaklanması (1922) • Dersim ayaklanması (1937).

Feuerbach'in ölümü (1872) • Samsun'da ABD subay kulübü işçilerinin direnişi (1965) • Etiyopya'da demokratik devrimin başlaması (1974).

Kapital'in 1. cildinin yayınlanması (1867) • Ereğli kömür havzası işçilerinin grevi (1908) • Bağdad Demiryolu işçilerinin grevi (1908) • Türk-Yunan Dostluk Antlaşması (1933).

Meksika KP'nin kuruluşu (1919) • Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşu (1946) • Nepal KP'nin kuruluşu (1949).

9

PAZAR

10

PAZARTESİ

11

SALI

12

ÇARŞAMBA

13

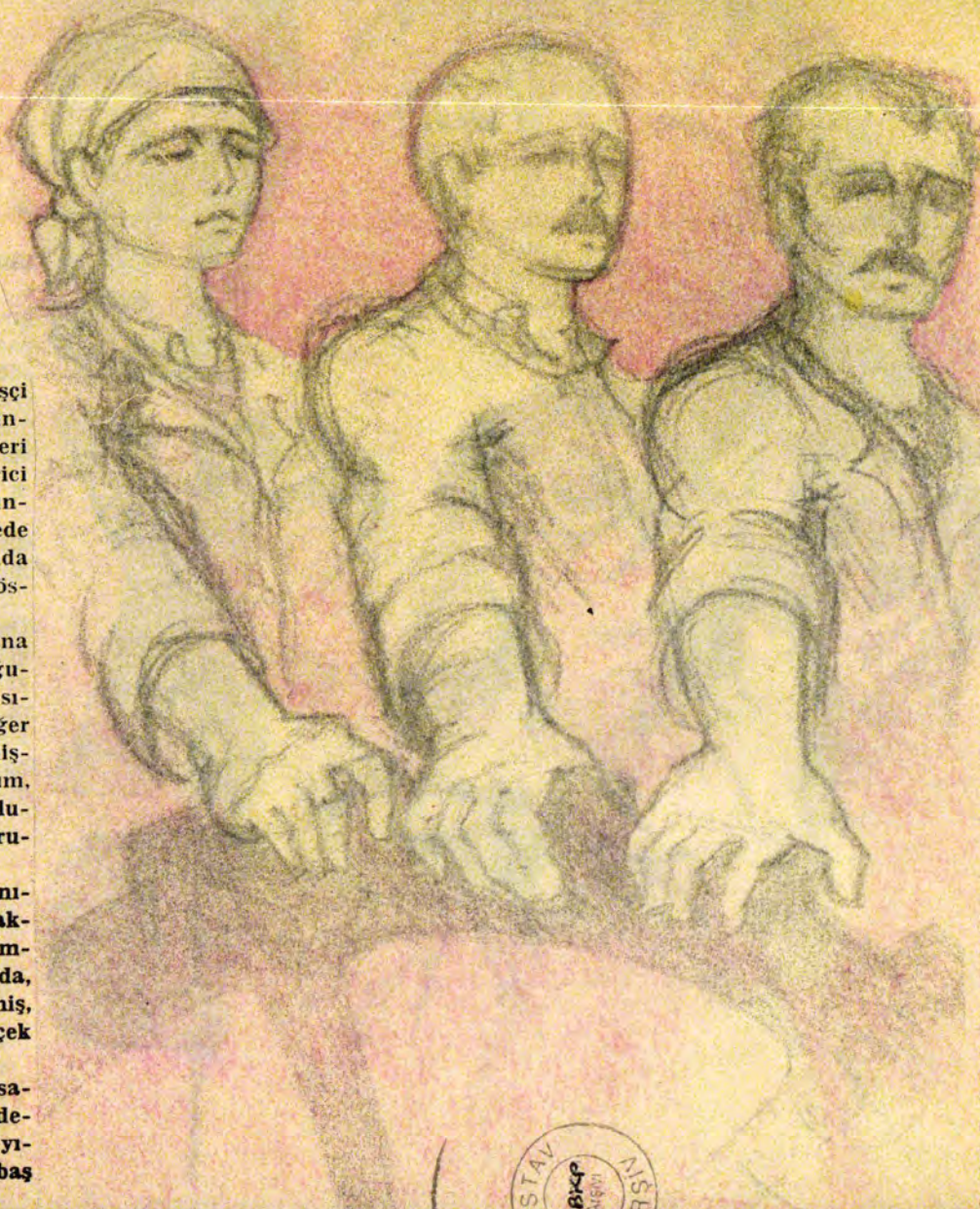
PERŞEMBE

14

CUMA

15

CUMARTESİ

★ SSCB HÜKÜMETİNİN «GENEL VE TAM SİLAHSIZLANMA» BİLDİRİSİ (1959)

SSCB hükümeti, Birleşmiş Milletler Örgütü Genel Kurulu'nun 19 Eylül 1959 günü yapılan 14'üncü birleşimine sunduğu «Genel ve Tam Silahsızlanma Bildirisi», tüm dünyada silahlanma yarışının durdurulması yönünde önemli bir hareket başlatmıştır. Ayrıca BM Örgütü Genel Kurulu, bu bildiri doğrultusunda, bir silahsızlanma komisyonu oluşturulması kararını almıştır. Genel ve tam silahsızlanma, günümüzde de tüm dünya barışsever güçlerinin uğrunda savaşım verdikleri bir belgidir.

★ LEIPZIG DURUŞMASI BAŞLADI (1933)

21 Eylül 1933, Almanya'da Meclis binası (Raystag) yangınından sorumlu tutulan Dimitrof'un yargılanmaya başladığı gündür. Uluslararası işçi sınıfı hareketinin seçkin eylem ve düşüncesi Dimitrof'un, Alman faşizminin içyüzünü açığa çıkardığı davanın ilk duruşma günüdür. Dimitrof bütün dava boyunca Komintern'in ilkelerine bağlı bir komünist olduğunu ortaya koydu; sosyalizmi, Sovyetler Birliği'ni savundu; mace-racı, bireysel terörcü hareketleri mahkûm etti; faşizmi yargıladı, onun halk düşmanı yüzünü ortaya koydu. Anti-komünist bir amaçla düzenlenen bu dava, Dimitrof'un uluslararası proletaryayla ve anti-faşist güçlerle kurduğu dayanışma, Alman Komünist Partinin ve Alman emekçilerinin gösterdiği direniş ve Sovyetler Birliği'nin kararlı tutumu sayesinde ilerlemeden yana güçlerin utkusuyla sonuçlandı.

BERBİRİYA PÊŞBERİ DPD YÊ Û YEKEŤIYA TÊKOŞERİ

Di dîroka komarêye 56 î da, cara pêşin, hikumetekê nikaribû biryareki giştî bo serêxwegirtina pêşneyareke zagûnî bide, he çiqasî jî piraniya meclisê layangirên wê hikumetê bû. Greva giştîyê di pêşengiya çîna meye karkirê da pêşberî DPD (DGM) yê rîya zagûnbûna wê xitimand.

Çîna meye karkir, vê carê jî êşkere kir, ku di serê dijemperyalizmî, dijfaşistî da hêza himî ye û rêbir û organizatorê xebata gelê meyfî şorişgeriyê ye. Di vê kirinê da, ferqa sendikatiya çînî, sendikatiya sosyal demokrat û îdyolojik ber çavan ne hatiye winda kirin, lê belê berbeçûna tevkariyê hêztir bûye, pewendiyên çîna karkir bi hêlên demokrat ra geştir û hêztir bûne. Xebata bi pêşengiya KSKŞ (DİSK) yêye li der parlamentoyê jî û gelek endamên parlamentoyêye pêşverû bûn layangir. Bi vê jî xuya dibû, ku di nav hêzên netewîye demokrat da yekbûna tevxebateke politik çê dibe û yê bikaribe serfiraz be jî.

DGM DİRENİŞİ VE SAVAŞ BİRLİĞİ

Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kurulmasına karşı işçi sınıfımızın öncülüğünde gerçekleştirilen genel grevin üzerinden 3 yıl geçti. Ama eylem hâlâ belleklerde dipdiri, dersleri ortadadır. 56 yıllık Cumhuriyet tarihinde ilk kez gerici bir hükümet, faşist nitelikli bir yasa tasarısını Mecliste çoğunluk olduğu halde geçirememiş, yasalaştıramamıştır. Bu, ülkede ilerici-demokratik güçlerce desteklenen ve uluslararası alanda geniş yankılar uyandıran genel grevin başarısının açık bir göstergesidir.

İşçi sınıfımız, anti-emperyalist, anti-faşist savaşımın ana politik gücü; halkımızın devrim savaşımının örgütçüsü olduğu nu bu eylemiyle bir kez daha göstermiştir. Genel grev işçi sınıfının devrimci potansiyelini artırmış, onun toplumun diğer demokratik kesimleriyle olan bağlarını daha da güçlendirmiştir. DİSK öncülüğünde parlamento dışından yükselen savaşım, parlamento içindeki ilerici sayıların katkısıyla örülmüş, ulusal güçler arasında demokratik-politik savaş birliğinin kurulabileceğini ve bunun başarılı olacağını kanıtlamıştır.

Genel grevde elde edilen kazanımlardan biri de, işçi sınıfının böylesi direnişlerde kendi savaş birliğini kurma olanaklarının daha da arttığını somut olarak görmesidir. Bu eylemde, sınıf sendikacılığıyla sosyal-demokrat sendikalar arasında, ideolojik ayrılıklar küçümsenmeden işbirliği eğilimi güçlenmiş, aynı anda işçi sınıfı adına yola çıkan kimi akımların gerçek yüzleri açığa çıkmıştır.

İşçi sınıfı, demokrasiyi savunma ve daha da geliştirme savaşımında, daha bir çok engeller aşmak zorundadır. İlerici-demokratik gelişmelere yol açmak için de, anti-komünizmin yığınlar ölçüsünde ve ülke düzeyinde geriletilmesi gündemin baş sıralarındandır.

1979 EYLÜL

74677

KEWÇÊRİN

Kayseri'de Sovyet yardımıyla kurulan komple dokuma fabrikasının açılması (1935)
● DGM yasasını protesto için DİSK'in «Genel» Yas ilan etmesi (1976)

16

PAZAR

Menderes'in idamı (1961) ● 1'inci Enternasyonal'in Londra Konferansı (1871) ● İp-ras Rafinerisi İşçilerinin grevi (1970) ● Niğde'de firin işçilerinin grevi (1975)

17

PAZARTESİ

Rumeli Şimendifer İşçilerinin grevi (1908) ● SSCB'nin Milletler Cemiyeti'ne üye olması (1934) ● Ülke İşçilerinin direnişi (1974).

18

SALI

SSCB Hükümetinin «Genel ve tam silahsızlanma» bildirisini yayınlaması (1959) ● Türkiye'nin NATO askeri çalışmalarına kabul edilmesi (1951)

19

ÇARŞAMBA

Türkiye İşçi ve Çiftçi Sosyalist Fırkası'nın kurulması (1919) ● DİSK düzenlediği «Demokratik Halk ve Özgürlükler İçin Mücadele» Mitingi (1975).

20

PERŞEMBE

Uruguay KP'nin kurulması (1920) ● Dimitrof'un Leipzig'te ilk duruşması (1933) ● Türkiye'deki ABD üs ve tesislerinde çalışanların grevi (1964) ● DİSK Genel Sekreterinin DGM direnişinden ötürü tutuklanması (1976).

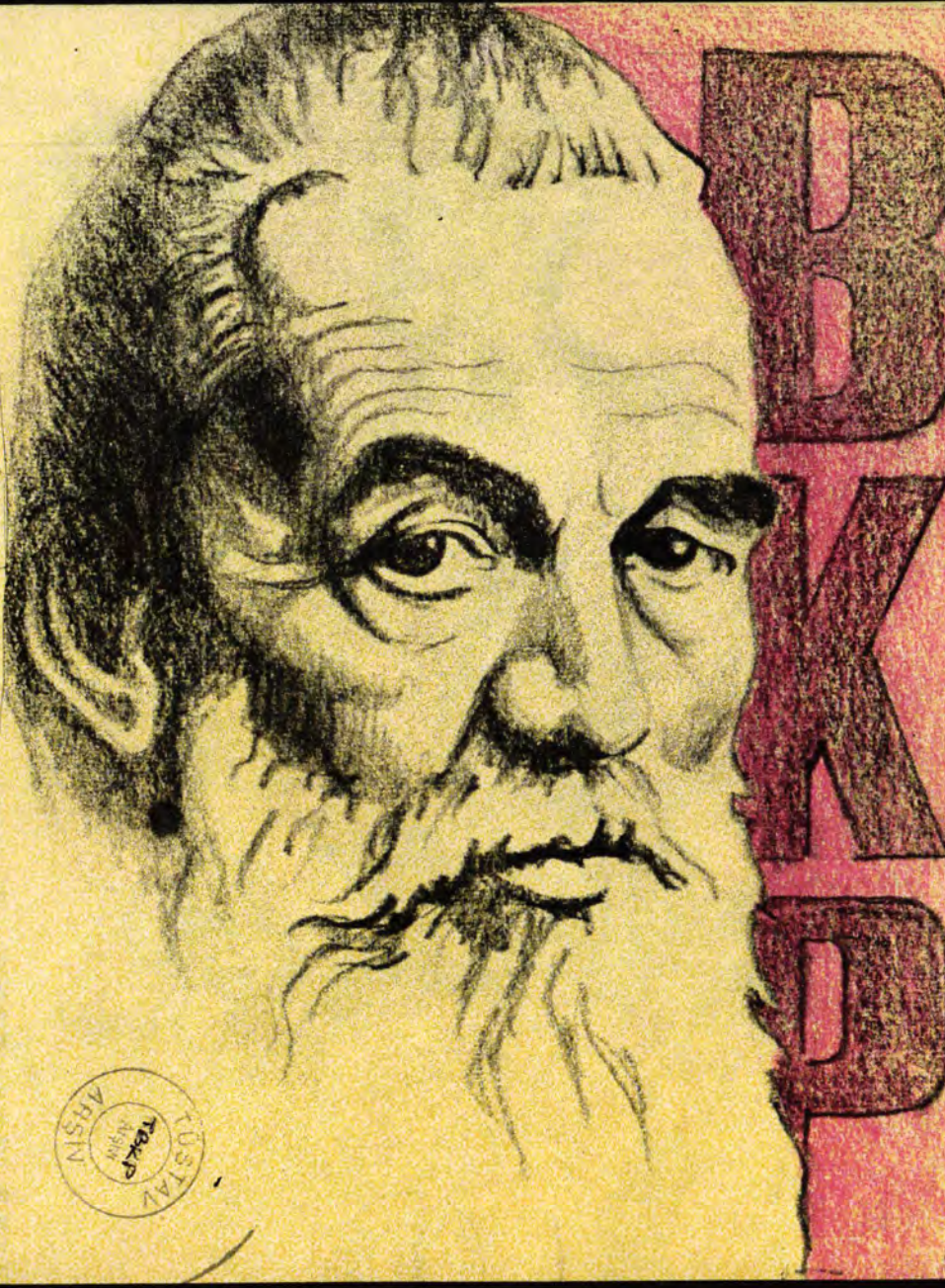
21

CUMA

İlk Sovyet askeri yardımının Trabzon'a gelmesi (1920) ● İzmir'de Tarış işçilerinin direnişi (1975) ● İsdemir'de oruç tutmayan bir işçinin, bu nedenle öldürülmesi (1976).

22

CUMARTESİ

★ 1927 TEVKİFATI

1927 yılında geniş bir TKP tevkifatı yapıldı. O dönem partinin yönetiminde bulunan oportünist Vedat Nedim Tör'ler, Ş. S. Aydemir'ler mahkemede partiyi tasfiyeye uğrattılar. Partinin tüm belgelerini mahkemeye verdiler. Türkiye'de komünist partisinin gerekli olmadığını ileri sürdüler. Burjuvazi onları ödüllendirmekte gecikmedi. Her biri yüksek maaşlı memuriyetlere atandılar. CHP'nin ideologu kesildiler. Ama her türlü ihanete rağmen TKP yoluna devam etti. Dersler çıkararak, Marksizme-Leninizme daha bir sıkı sarıldılar.

★ BİRİNCİ ENTERNASYONAL'IN KURULUŞU (1864)

28 Eylül 1864'te dünya işçileri arasındaki bağları güçlendirmek, birbirlerinin denetimlerinden yararlanabilmek, toplumun ekonomik, politik ve kültürel yaşamını uluslararası planda daha iyiye götürebilmek için Londra'da Uluslararası İşçi Derneği kurulmuştur. Bu derneğin kuruluşunda Marks ve Engels'in emeği büyüktür. Aldığı kararların çoğunu Marks ve Engels hazırladı. 1'inci Enternasyonal Proudhoncuların anarşizmine, Blankistlerin maceracılığına, oportünizme ve reformizme karşı birçok önemli kararlar aldı. Uluslararası işçi sınıfı hareketi Enternasyonal'lerin utkan geleneğini bugün de sürdürüyor.

Dİ RÊYA DİMİTROF DA

Ketina rêya sosyalizmê li Bûlgaristanê, pişti xebateke dijwar û dîr-dirêj bûye.

Serhildana îlon 1923, di rêya ceribandîna û hêzbûnê da roleke, tesîreke mezin li ser PKB (BKP) çê kiriye û nişan daye, ku bi Yeketiya Gelêre Gundîyên Bûlgaristanê (YGGB) ra tevîkîrin tê pêkanînê.

PKB, pêşengiya serekê xweyî bijare, Dîmîtrof-serwestiya yeketiya kirin û cebhe pêşva bir û di 17 ê Tîrmehî 1942 da pêkbûna cebheyê welatî û programa wê eşkere kir. Politika PKB yê îtifagê û têgiştina wêye karbidestbûna proleteriyayê Lenîni, him serfirazbûna qe îlonê û him jî meşa berbe sosyalizmê di vê rêçê da pêk ani, pêşva bir iro danstandîne welatê me bi Bûlgaristanê ra ya di pêşengiya Todor Jivkov û PKB da di rêya sazîkirina sazumaneye sosyalîzme pêşda dimeşe, li ser bîngeha cinarîke baş, dostayî û hevkarîke bo mafên herî serîya

DİMİTROF'UN YOLUNDA

Bulgaristan'da sosyalizm yoluna girilmesi, uzun ve çetin bir savaşın sonucunda elde edilebilmiştir. Daha 1918'lerdeki Asker Ayaklanması ve tarihteki ilk anti-faşist ayaklanma olan 23 Eylül 1923'lerin savaş gelenekleriyle yoğrulmuş, çelikleşmiş BKP'nin öncülüğündeki Bulgar işçi sınıfı ve emekçi halkı, Vatan Cephesi aracılığıyla 1944'te iktidarı aldı.

BKP'nin bolşevikleşmesinde belirleyici bir rol oynayan 1923 Eylül ayaklanması, BKP'nin Haziran ayında Stamboliskî'ye karşı faşist darbede tarafsız tavır takınmanın yanlışlığını anlayarak, özeleştirisini hayata geçirmenin özgün bir örneğini ve Bulgaristan Halk Çiftçi Birliği (BHÇB) ile eylem birliği kurulabileceğini ortaya koymuştur.

BKP, uluslararası işçi sınıfı hareketinin seçkin önderlerinden Dimitrof'un öncülüğünde, eylem ve cephe birliği anlayışını geliştirdi ve 17 Temmuz 1942'de illegal radyo istasyonu «Hristo Botev»ten Vatan Cephesi'nin kuruluşunu ve programını açıkladı. Proletaryanın iktidar savaşımındaki yeni biçimleri ve proletarya diktatörlüğünün halk demokrasisi biçimini uluslararası işçi sınıfı hareketine kazandıran 9 Eylül 1944 ayaklanmasının utkuya ulaşmasını sağlayan Vatan Cephesi, başını BKP'nin çektiği BHÇB, «Zveno» politik çevresi, radikal parti ve birçok kitle örgütünden oluşmaktaydı. BKP'nin ardıcıl bağlaşıklık politikası ve Leninci proletarya hegemonyası anlayışı, gerek 9 Eylül ayaklanmasının utkuya ulaşmasında, gerekse bu yoldan sosyalizm doğrultusunda ilerlenmesinde belirleyici bir rol oynamıştır.

Günümüzde Todor Jivkov ve BKP'nin öncülüğünde gelişmiş sosyalist toplumu kurma yolunda planlı ve düzenli bir şekilde ilerleyen Bulgaristan ile ülkemiz arasında iyi komşuluk, dostluk ve karşılıklı yarara dayalı işbirliği sürekli olarak gelişmektedir.

1979 EYLÜL

KEWÇÊRİN

PORTORİKO HALKI VE ÖĞRENCİLERİYLE ULUSLARARASI DAYANIŞMA GÜNÜ • Bulgaristan'da anti-faşist ayaklanma (1923) • Pablo Neruda'nın ölümü (1973).

23

PAZAR

İnessa Armand'ın ölümü (1920) • Gine-Bissau'nun bağımsızlığı (1973) • Hakikari Üzümlü köyünün Irak uçaklarınca 3 saat bombalanması (1976).

24

PAZARTESİ

«Emeğin Kurtuluşu» adlı ilk Rus Marksçıları grubunun Cenevre'de kurulması (1883) • Sovyet Bestecisi D. Şostakoviç'in doğumu (1906) • 26 Nisan 1971'de bağlatılan sıkıyönetimin bazı iller dışında kaldırılması (1973).

25

SALI

TKP Tevkifatı (1927) • İzmir Belediye İşçilerinin grevi (1972) • Çukurova'da pamuk toplama işçilerinin direnişi (1973).

26

ÇARŞAMBA

İskenderun-Batman boru hattı yapım işçilerinin grevi (1966) • Yunan KP'nin legale çıkışı (1974)

27

PERŞEMBE

Rusya'da Puğaçev'in liderliğinde en büyük köylü ayaklanması (1773) • 1'inci Enternasyonal'in kuruluşu (1864) • Zola'nın ölümü (1902) • Ankara'da DGM'yi protesto yürüyüşü (1976).

28

CUMA

Yeşil Ordu'nun dağıtılması (1920) • Martinik KP'nin kurulması (1957) • Demokrat Parti'nin kapatılması (1960).

29

CUMARTESİ

ÇİN HALK CUMHURİYETİ VE MAOCULUK

Çin'de halk güçlerinin Kuomintang'a karşı kazandığı utkudan sonra, 1 Ekim 1949'da Çin Halk Cumhuriyeti kuruldu. Emperyalizmden ve iç gericiликтen kurtulan Çin halkı, sosyalizmi kurma yoluna girdi. Sosyalizmin kuruluşu yolunda, L. nin'in ülkesi Sovyetler Birliği Çin halkına dost elini uzattı; büyük ekonomik yardımlar sağladı. 1953'te Birinci Beşyılık Kalkınma Planı başlatıldı. Ancak, Çin yöneticilerinin sonradan ihanete varacak olan hatalarından dolayı, plan hedeflerine varılamadı.

ÇKP'nin 1928'de toplanan 6'ncı Kongresi'nde «serüvençiliği» belgelenen Mao, parti yönetimini tümüyle ele geçirmeye başlamıştı. Bunda partinin işçi tabanının zayıflaması ve Mao'nun «çinileştirilmiş Marksizmi»ni partiye dayatması rol oynadı. Komünist önderler katledildi, ÇKP büyük ölçüde tasfiyeye uğratıldı. İlan edilen «kültür devrimi»yle, insanlığın, Çin halkının da mirasçısı olduğu tüm ilerici kültür değerleri tahrip edildi. Sosyalist ülkelerle, SSCB'yle dostluk ilişkileri kesildi; yerine düşmanca tavırla konuldu.

Bugün ulaştığı noktada Maoculuk, uluslararası gerici güçlerinin; Pinoçet'in, eli kanlı İran Şahı'nın, Somoza'nın, Güney Afrika gericiğinin yanında, tüm ilerici insanlığa karşı safını tutmuştur.

Dünya devrimci hareketi, Maocu kliğe karşı savaşım veren Çin işçi sınıfının, gelecekte dünya devrimci güçlerinin safında yerini alacağına güvenle bakmaktadır.

★ ENDONEZYA'DA FAŞİST DARBE VE KATLİAM

Endonezya'da tırmanan faşizme karşı Maocuların halkı yersiz ve zamansız bir eyleme sürüklemeleri sonucu, yüzbinlerce kişinin ölümüyle ve Faşist General Suharto'nun iktidarı almasıyla noktalanın trajik bir provokasyon sahnelendi.

★ PROFİLO DİRENİŞİ

Faşist DGM'lere karşı yürütülen genel grevin sonucunda işten atılan arkadaşlarını geri aldirmek için Profilo İşçileri direnişe başladı. Polis işçilerin üzerine ateş açtı. İşçi sınıfı bir evladını daha şehit verdi: YAKUP KESER. Profilo direnişi de Keser'in kanı da boşa gitmedi. DGM'ler Ulusal Demokratik güçlerin ardıcıl savaşımıyla kaldırıldı.

KOMERA ÇİN'EYE GELİ Ü MAOTİ

Pişti serketina hêzên gellî li çînê pêşberî emperyalizmê û paşverûtiyê, Komera Çîn'eye Gellî lê cîrya pêşin 1949 da saz bû. Gelê çînê kete rêça pêkanîna sosyalizmê. Welatê Lênîn, Yeketiya Sovyet, destê dostayê da gelê çînê. Yalîkariyên ekonomî jê ra hatin kirin. Le ser kêmasiyên birêbirên çînê, ên ku dişivandine xayintiyê, gumana pêkhatina hedefên programa sala 1953 ne hişt.

Ta salên 1928 da Mao, tevayîya rêbira partiye kiribû destê xwe. Ta wê deme êşkere bûbû, ku Mao maceraperest e. Di vê da jarbûna bîngeha partiye di yalê karkiran da roleki pir mezin list. PKÇ (ÇKP) geleki hatibû pakkirinê. Bi navê «şorişê çandî» hemû giranbihayiyê gelê çîn'eyên pêşverûye çandî hatin xirabkirin. Bir welatên sosyalist ra, bi YKSS (SSCB) ra pêwendiyên dostayiyê hatin birin; li şûna wê, tewreke dijmantayiyê xuya bû.

Maotî, di şûna xweye îroyî da, di rezga hêzên paşverûye navnetewanî da û diji hemû hêzên pêşverû dixebite. Tevgera cihanîye şorişvan bawer dike, ku çîna karkirê çînê, yê roki klîka maotiyê welgerîne, û çînê bi vî awayî şûna xwe di nav hêzên şorişgêr da werigire.

1979 EYLÜL EKİM

Türk-Sovyet Dostluk Anlaşmasının beş yıl daha uzatılması (1931) • Nazi savaş suçlularının Nürnberg'te mahkûm edilmesi (1946) • Ünlü Profilo direnişi (1976).

30 PAZAR

Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşu (1949) • Endonezya'da faşist darbe (1965) • İngiltere'de kırmızı tuğla işçilerinin grevi (1966).

1 PAZARTESİ

J. Duclos'un doğumu (1896) • Gine'nin bağımsızlığı (1958) • Tarsus'ta Kadın-çık barajı İnşaat İşçilerinin grevi (1967) • Gülhane PTT fabrikası İşçilerinin direnişi (1970).

2 SALI

Uluslararası Gençlik Gününün ilk kez kutlanması (1915) • DSF'nin kurulması (1945) • Kuba KP yayını organı Granma'nın yayına başlaması (1965)

3 ÇARŞAMBA

Medeni Kanun'un ve Borçlar Kanunu'nun kabulü (1926) • İran Tude Partisi'nin KP yerine geçmesi (1941) • SSCB'nin İnsan yapısı ilk uyduyu, Sputnik'i uzaya fırlatması (1957) •

4 PERŞEMBE

KEWÇÊRİN

Diderot'un doğumu (1713) • Kominform'un kuruluşu (1949) • Endonezya katliamı (1965) • T. Demir-Döküm İşçilerinin grevi (1972)

5 CUMA

GELARÊZAN

Peru KP'nin kurulması (1928) • Nusaybin'de pamuk işçilerinin direnişini kırmak için dışarıdan getirilen 2000 işçinin de direnişe katılması (1975)

6 CUMARTESİ

DEMOKRATİK ALMANYA

Sovyet ordularının Hitler faşizmi üzerinde kazandığı tarihsel büyük utku, Büyük Oktober Sosyalist Devrimi'nden sonra, insanlığın yazgısını belirleyen en güçlü dönüşümdür. Sosyalist ülkeler sistemi kuruldu. En başta Alman halkı Hitlerci faşist ezgiden kurtuldu. Sağlam temeller üzerinde Alman işçi ve köylülerinin sosyalist devleti, yepyeni Demokratik Alman Cumhuriyeti kuruldu. Bu cumhuriyetin önünde yeni, geniş perspektifler açıldı. Toplumun yaşamında derin değişiklikler oldu. Ekonomi, teknik, bilim, kültür alanlarında hızlı bir gelişme vardır. Demokratik Alman Cumhuriyetinde, gelişmiş sosyalizm kuruculuğu dev adımlarla yürüyor. Halkın refah düzeyi, yaşam standardı biteviye yükseliyordu.

Bu sosyalist devlét, uluslararası alanda gereken yerini çetin savaşlarla aldı. Önce Sovyetler Birliği, sonra diğer sosyalist ülkeler tarafından tanındı. Ama emperyalistler ayak diredi. DAC, Birleşmiş Milletler'e üye oldu. Barış, güvenlik, silahsızlanma ve yumuşama yolundaki savaşımın dönemeci Helsinki'dir. Onu tanımak istemeyenler, tanımak zorunda kaldı. Demokratik Alman Cumhuriyeti, Avrupa'nın göbeğinde, barış ve özgürlüğün kalesinin en sağlam burcu oldu.

Onun tüm dev adımlarında, kaydettiği tüm başarıların altında, Marksçı-Leninci Partisi'nin, Alman Sosyalist Birlik Partisi'nin imzası vardır.

Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin kurulması ve güçlenmesi, Türkiye'deki anti-emperyalist savaşım için de bir kazanım olmuştur. Çünkü Türkiye'yi Birinci Dünya Savaşına sürükleyen, yüzbinlerce insanın cephelerde kırılmasına, ülkenin harabeye dönmesine Alman Emperyalizmi neden olmuştur. Bugün, hâlâ Federal Alman emperyalizmi, yurdumuzu talan ediyor, en gerici-faşizan çevreleri besliyor. İşte Demokratik Alman Cumhuriyeti, halkımızın bu can düşmanlarına karşı savıştığı, emperyalizme karşı direnen halklara kardeşçe yardım elini uzattığı için, en doğal dostumuz ve müttefikimizdir.

Ancak, Türkiye'de, gerici çevreler, DAC'la kurmak zorunda kaldıkları ilişkileri soğuk tutmak için ellerinden geleni yapıyorlar. Oysa DAC'la politik, ekonomik ve kültürel ilişkilerimizin gelişmesi ulusal çıkarlarımıza uygundur. Ama ulusal demokratik amaçlara yönelik bir dış politika, ancak ulusal demokratik bir hükümet tarafından uygulanabilir.

★ SSCB YENİ ANAYASASI

Sosyalist toplumu, ardından da gelişmiş sosyalist toplumu kuran Sovyet halkı sınıfsız toplumun kuruluşu yolunda ilerlemesini sürdürüyor. Bu yolda SBKP 1962'de 22'nci Kongresinde yeni bir program, 3'üncü programını kabul etmişti. Sovyet halkı da tüm toplum ölçeğinde yeni toplumun temel yasasını, Anayasayı tartıştı. Bu demokratik yoldan geçen yeni Anayasa, 7 Ekim 1977'de 25'inci kongre arifesinde kabul edilerek yürürlüğe girdi.

★ CHE GUEVERA'NIN KATLI

Fidel Castro'nun kavga arkadaşı, Kuba halkının kurtuluş savaşımının yüce kumandanlarından Che, Bolivya'da CIA ajanları tarafından katledildi. Che, tüm yaşamını dünya halklarının kurtuluş savaşımına adanmış, yaşamını bu yolda gözünü kırpmadan vermektan çekinmemiştir. Ölmeden çocuklarına yazdığı mektupla şöyle diyor: «Aslanın devrim olduğunu ve hiçbirimizin yalnız gidemeyeceğini unutmayın. Herşeyden önce, dünyanın herhangi bir yerindeki herhangi birine karşı işlenmiş haksızlıkları yüreğimizde duyabiliriz. Bu, bir devrimcinin en iyi niteliğidir.»

KOMARA ALMANYAYA DEMOKRAT: KAD

Serdestiya ordiyen Sovyete diroki li peshberi faşizma Hitler, bü yereke giringtirin e di xuyakirina qedera mirovayê li cihanê. Pêşda gelê Alman ji nîrê zordariya faşizma Hitler rizgar bû. Li ser bingehên qehim, dewleta sosyaliste karkir û gundiye Alman, KAD (DAC) saz bû. Ekonomi, zaniyari, çandî zûtir pêşda diçe. Li KAD (DAC) da tekûzbûna sosyalizma pêşda bi gavên mezin dimeşe. Warê gelê ri hetiyê û standarda jiyanê roj bi roj berztir dibe.

KAD, bi xebateke bargiran û dijar, îro şûna xwe di warê netewanî da wergirtiye. KAD, îro li Ewropa Navîn da bûye birca aşitiyê û azadîke qehim.

Di bin hemû pêkanînên wê da, navê Partiya Yeketiya Almanya Sosyalist heye.

Hêzên Tirkiyêye paşverû, di her yali da hewl didin, ku danstandinên xwe bi KAD ra sar bikin. Lê belê geşa pêwendiyên meye politik, ekonomi û çandî bi KAD ra, her bo mafên meye netewî yin. Lê politikake derawî di rêça mafên netewî da her bi destê hikumeteke netewiye demokrat pêk tê.

1979

EKİM

74674

GELARÊZAN

Demokratik Almanya Cumhuriyetinin kurulması (1949)
• TKP davasında 131 devrimcinin mahkûmiyeti (1954)
• Yeni SSCB Anayasasının kabulü (1977)

DEMOKRATİK

Türkiye İlerici Gençler Birliği tevkifatı (1944) • Iskenderun'da liman inşaatı işçilerinin grevi (1964) • Che Guevara'nın öldürülmesi (1967).

DEMOKRATİK

• Ankara'da TİP'li 7 yönetici ve üyenin topluca öldürülmesi (1978).
Balkan Savaşının başlaması (1912) • Uganda'nın bağımsızlığı (1962)

DEMOKRATİK

DÜNYA İNSAN HAKLARI GÜNÜ • Çin'de burjuva devrimi (1911) • Kore Emek Partisi'nin kurulması (1945)

DEMOKRATİK

GÜNEY AFRIKA'DAKİ SIYASAL TUTUKLULARLA DAYANIŞMA GÜNÜ • Mudanya Ateşkes Anlaşması (1922) • Soyuz-6'nın uzaya fırlatılması (1969)

DEMOKRATİK

LAOS HALKI VE ÖĞRENCİLERİYLE DAYANIŞMA GÜNÜ • Laos'un bağımsızlığı (1945) • Soyuz-7'nin uzaya fırlatılması (1969) • İstanbul'da Eyüp tel-civi işçilerinin grevi (1970).

DEMOKRATİK

Tatavla'da kunduracılar grevi (1980) • Şark Demiryolları grevi (1920) • İşçi Sosyalist Fırkası'nın kuruluşu (1921) • Soyuz-8'in uzaya fırlatılması (1969) • Grelaved işçilerinin grevi (1970)

7
PAZAR

8
PAZARTESİ

9
SALI

10
ÇARŞAMBA

11
PERŞEMBE

12
CUMA

13
CUMARTESİ

TKP Genel Sekreteri İ. Bilen 16 Ekim 1902'de Rize'de doğdu. İlk ve orta öğrenimini İstanbul'da bitirdi.

İ. Bilen, 1920 yılının kış aylarında, çekirdeğini komünistlerin oluşturduğu bir çeteye katıldı. Emperyalizm, padişah ve hilafet yanlısı Anzavur ordularına karşı çarpışırken Geyve'de yaralandı.

İ. Bilen, 1922 yılının Mart ayında Halic Tersanesi parti komitesinin kararıyla TKP'nin sıralarına katıldı. 1923 yılında Parti kararıyla Büyük Oktobur Sosyalist Devrimi'nin anayurduna, Sovyet Rusya'ya «Doğu Emekçileri Komünist Üniversitesi»nde okumak üzere gitti. Buradaki Türkiyeli komünist grubun parti sekreterliğini yaptı.

Yurda döndükten sonra, bir yandan partinin yığınlarla bağlanması için yoğun bir savaşım yürütürken, bir yandan da likidatörlerle, V. Nedim Tör, Ş. S. Aydemir gibi dönemlerle savaştı. 1928 yılında Nazım Hikmet'le birlikte tutuklandı. Kısa bir süre sonra hapisten çıktı. 1929 yılında da H. Kıvılcımlı'nın oportünist ve fraksiyoncu eylemlerinden dolayı TKP'ye yönelen tutuklamada İ. Bilen de yer alıyordu.

İ. Bilen bulunduğu hapisten, Sinop kalesine sürgüne giderken kaçtı. 1934 yılında toplanan TKP MK Plenumuna katıldı. Plenum Ş. H. Degmer'i bazı görevlerinden aldı; TKP Sekreterliği İ. Bilen ve R. F. Baraner'e verildi.

İ. Bilen 1937 yılına kadar memleket içinde aralıksız olarak parti örgütlerinin ve propaganda-ajitasyon aygıtının kurulması uğrunda büyük bir çalışma yürüttü. 1937'den sonra Komintern'deki görevine başladı.

İ. Bilen, TKP'nin egemen güçler ve partiye sızan likidatörlerce işçi sınıfından, yığınlardan kopartılmasına karşı uzun yıllar ardıcıl bir savaşım yürüttü. 1951 tutuklamasıyla ağır yaralar alan TKP'yi yeniden ayağa kaldırmak amacıyla, gizli, sözlü-yazılı propaganda aygıtını örgütledi.

TKP hiçbir zaman proletarya enternasyonalizmi konularından ayrılmadı. Bunda İ. Bilen'in payı belirleyicidir. O 1957, 1960, 1969 uluslararası ve 1976 Avrupa Komünist ve İşçi Partilerinin toplantılarında TKP'nin Marksçı-Leninci konularını ve proletarya enternasyonalizmine bağlılığını dil getirdi, SBKP'yle kardeşçe bağlılığı, komünist partilerinin birliğini savundu.

24 Mayıs 1973'de toplanan TKP MK Politik Bürosu, parti yönetiminde değişiklik yaptı. Bir süre sonra da İ. Bilen'in, Politik Büro kararıyla Genel Sekreterliğe getirildiği açıklandı. Partinin yeni program ve tüzük taslağı hazırlandı.

İ. Bilen'in Leninci önderliğinde TKP hızla gelişti...

Ürün Yayınevi tarafından basılan TKP Programı hakkında açılan dava 17 Ekim 1978'de İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesinde başladı. Avrupa'da bugün üzerinden yasak kalkmamış tek Komünist Partisi olan TKP'nin programını basan Ürün Yayınevi sorumlusu Ahmet Taştan'la dayanışma, ülkemiz boyutlarını aşarak demokrasiden ve ilerlemeden yana tüm insanların davası haline gelmiştir. TCK'nın Anayasamız ve İnsan Haklarına aykırı 141. ve 142. maddelerinin kaldırılması ve TKP Programı davasının düşürülmesi, ülkemizde demokrasinin var olabilmesinin olmazsa olmaz koşuludur.

SEKRETERE GİŞTİ YÉ KBC PKT İ. BİLEN 77 SALI

İ. Bilen, sekreteré Gişti Yé Komita Birébire Gişti (KBC) PKT 18 é gelarézane sala 1902 li Rizeyê hat diné. Xwendina xweye pêşin û navin li Estenbolê qedand. Mehên zivistanê sala 1920 tev çetêkê bû, an ku dendikê wê komunistan pêkanibûn. Dema li Geyveyê diji ordiyên Anzavur, en ku yaligirê emperyalizmê, padişah û xelifetiyê bûn, şer dikir birindar bû. Bi biryarê komita PKT li Tersxana Halicê meha Adarê sala 1922 a bû beşdarê sirên partiyê. Sala 1923 ya bi biryarê partiyê çû ûrisêta Sovyetî, bo xwendinê li «zaningeha komuniste kedkirên Rojhilat». Bû sekreterê gurûba partiya komuniste li wir.

Piştî vegerandina li welêt, yalîkî da bona girêdana partiye bi koman ra xebitî û yalê din da ji diji rêguhuriyan û likidatoran mîcadele dida. Çend caran hate girtin. Dawî, deme ji hepsê mefî kela Sinobê kirin, revî. Sala 1934 da di civîna KBC, ya PKT da amade bû. Civîne çend pêwistiyên Ş. H. Degmer ji dest derkirin û sekereteriya partiye da İ. Bilen û R. F. Baraner.

İ. Bilen li welêt ta sala 1937 a, bê rawestîn, xebitî bo pêkanîna rêkxirawa û organên kadîrî, bo propoxandê û ajîtasyona partiye piştî sala 1937 a dest bi pêwistiyên xweye li kominterê kir.

İ. Bilen, bi salan diji hêzên karbidest û likidatorên nav partiye da, en ku hewl didan PKT ji çîna karkir û komên kedkir biqetîn, bê westandin têkoşerî da. Piştî girtina sala 1951 a PKT birin wergirtibûn. Lê İ. Bilen bi armanca serxwedahatîna PKT, dizîva organa kadîrên propoxanda bi nivisarî û devkî organize kir.

PKT tu caran ji rêya enternasyonalîzma proleterî der ne çû. Kirinên İ. Bilen di wê da rênişandî nin. Wî, li civînen navnetewaniyên salên 1957, 1960 û 1969 û li civîna partiye komunist û karkir, en Ewropayî, sala 1978 a şûna PKT Marksî-Lenînî û gîredayîna wê bi enternasyonalîzma proleterî ra xuya kir, bi rengê biratî pêrabûna bi PKYS (SBKP) ra eşkere kir û pişgiriya yeketiya partiye komunist kir.

Di civîna polit biroya KBC ye PKT li 24 Gulanê 1973 da, birêbirina partiye hate guhartin. Demek şûnda bi biryarê polit biroye İ. Bilen bû sekreterê Giştî. Program û destûra partiye nû hat amade kirin. Bi serdariya İ. Bilene Lenînî, PKT zû pêşwa çû.

1979 EKİM

74673

GELARÉZAN

SSCB Komünist (b) Partisi'nin SBKP adını alması (1952) • Elazığ'da iplik fabrikası işçilerinin grevi (1970) • Gümüşhane'de maden işçilerinin grevi (1970) • Türkiye'de genel seçimler (1973).

Tatil-i Eşgal Kanunu'nun yürürlüğe girmesi (1908) • 1951 TKP davasının 184 tutuklusunun ilk duruşması (1953) • Tarsus'ta basma fabrikası işçilerinin grevi (1970)

İstanbul Terziler grevi (1878) • Duvarcılar grevi (1878) • Ayakkabıcılar grevi (1878) • Lenin'in Petersburg'ta «İşçi Sınıfının Kurtuluş Birliği» ni kurması (1895).

Türkiye ve Yunanistan'ın NATO'ya girişi (1951) • SBKP 22'nci Kongresi (1961) • TKP Programı'nı İstanbul'da yayınlanan ÜRÜN Dergisi yöneticisi A. Taştan'ın ilk duruşması (1978).

Atatürk'ün emriyle bir KP kuruldu (1920) • Cezayir KP'nin kurulması (1936) • Divriği'de demir madeni işçilerinin grevi (1966) • Venera-4 Sovyet uzay istasyonunun Venüs'e yumuşak inişi (1967)

Alaşehir'de cıva madeni işçilerinin grevi (1966) • Ankara'da boya ve kimya fabrikası işçilerinin grevi -DİSK'in Ankara'da ilk grevi- (1967) • Sümerbank viskoz fabrikası işçilerinin grevi (1970)

Lübnan KP'nin kurulması (1924) • D. B. tahmil-tahmin işçilerinin grevi (1967) • Toprak-Su merkezinde ve 4'üncü Bölgede tarım işçilerinin grevi (1969)

14

15

16

17

18

19

20

PAZAR

PAZARTESİ

SALI

ÇARŞAMBA

PERŞEMBE

CUMA

CUMARTESİ

Birleşmiş Milletler, İkinci Dünya Savaşı'nın ardından 24. 10.1945 tarihinde kuruldu. Kuruluş Bildirisi'nde şöyle deniyordu:

«Birleşmiş Milletler'in halkları olan bizler, gelecek kuşakları, bizleri iki kez mahveden savaşa karşı korumayı, temel insan haklarına inancı, insan kişiliğinin saygınlığı ve değerini, kadın-erkek eşitliğini, büyük ülkeler ile küçük ülkelerin eşitliğini yeniden güçlendirmeye, antlaşmalarda ya da Devletler Hukuku'nun diğer kaynaklarındaki yükümlülükleri sağlayan koşullar yaratmaya, daha özgür bir ortamda toplumsal ilerleme ve daha yüksek bir yaşam düzeyini teşvik etmeye kararlıyız.»

Bugün yeryüzündeki 150 ülkenin üyesi bulunduğu Birleşmiş Milletler, dünyanın yeniden büyük bir savaşa sahne olmasını önlemek amacıyla, şu görevleri üstlenmiştir: Dünya barışını ve uluslararası güvenliği korumak; uluslar arasında dostluk ilişkilerini ve eşitlik ve kendi yazgılarını belirleme hakkı temeli üzerinde uluslar arasındaki ilişkileri geliştirmek; ırk, cinsiyet, dil ve din ayırımı gözetmeksizin tüm insan haklarına ve temel özgürlüklerine saygı ve ekonomik, toplumsal, kültürel ve insani sorunların çözülmesinde işbirliği sağlamak.

BM; Genel Kurul, Güvenlik Konseyi, Ekonomik ve Toplumsal Konsey, Toplumsal Güvenlik Konseyi, Uluslararası Adalet Divanı ve Sekreterlik gibi 6 ana organdan oluşmaktadır. Örgütün kuruluş aşamasında emperyalist-kapitalist ülkelerin egemenliği, sosyalist ülkelerin aktif çalışmaları ve birçok Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkesinin örgüte üye olmasıyla giderilmiş, dünya halklarının sesi ve sorunları, savaşmaları ve istemleri doğrultusu ağırlık kazanmıştır.

★ 1951 TEVKİFATI

14 Mayıs 1950'de iktidara geldikten sonra Demokrat Parti komünizme karşı yoğun bir savaş açmış, işçilerin çıkarlarını savunan her hareketi ezmeye çalışmıştır. 1951 yılında büyük bir tutuklamaya girişildi. İstanbul, Ankara ve İzmir'den 167 kişi tutuklandı. Tutuklananlar uzun süre zindanlarda tutuldu, ağır işkencelerden geçirildi. Davada bir takım polis ajanlarına da sanık süsü verilmiş ve böylece kamuoyunun gözü boyanmak istenmiştir. 1953'te tutuklananların büyük bir kısmı ağır cezalara çarptırıldı.

KOMA NETEWAN

KN, li pey şerê cihaneyî Dudan 24.10.1945 da saz bû.

Îro di KN da endamên 150 welatan hene. Bo parêztina cihanê ji şereki nû û bendkirina wî, ev pêwistiyan han dane ser milên xwe: Parêztina aşitiya cihanî û pişpêvagirêdana navnetewani; geşkirina pêwendiyên navnetewani, li ser bingeha dan-standinên dostayi, wekhevî û xwe bixwebirêbirina hemû netewên cihanî; bûn ferqa nijadi, jin-mêrani, ziman û olî parêztin û rûmetpêgirtina mafên hemû mirovan û azadiyên wane bingehi; hevkarî bona helkirina dozên mirovane ekonomî, civakî, çandî û mirovayeti û.h.d.

Di dema sazbûna wê da giraniya welatên emperyalist-kapitalist pirtir bû. Lê bi aktif karkirina welatên sosyalist û bi bûyina endametiya gelek welatên. Asyayî, Afrikî û Latinamerîkî KN, îro di rêça agadarkirina dengê gelan, dozên wan û daxwezên wan da ge-

1979 EKİM

GELARÊZAN

Atas rafinerisi işçilerini grevi (1964) • Adana'da Bossa işçilerinin direnişi (1970) • SSK Gn. Müdürlüğünde çalışanların yemek boykotu (1975) • Mikoyan'ın ölümü (1978).

21

PAZAR

ABD'nin Kuba ablukası (1962) • Endonezya KP lideri Aidit'in idamı (1965) • Türkiye-Irak boruhattında çalışan İnşaat işçilerinin direnişi (1975)

22

PAZARTESI

Rus Bolşevik Partisi MK'nın, Lenin'in «Silahlı Ayaklanma» önerisini kabulü (1917)* • Harburg İşçilerinin Thaelmann liderliğinde ayaklanması (1923)

23

SALI

E. M. ÖRGÜTÜ ULUSLARARASI GÜNÜ • Zambia'nın bağımsızlığı (1964) • Uşak'ta yün iplik fabrikası işçilerinin grevi (1968) • Türk Kablo Fabrikası işçilerinin grevi (1974)

24

ÇARŞAMBA

Pablo Picasso'nun doğumu (1881) ● Samsun'da TMO işçilerinin grevi (1967)

25

PERŞEMBE

1951 TKP tevkifatı • Kozlu kömür işletmesinde 7793 işçinin oturma grevi (1966) • Soyuz-3'ün dünya çevresindeki yörüngeye yerleştirilmesi (1968)

26

CUMA

Cenevre'de güvenlik ve silahsızlanma konferansı (1955) • Adana'da Sasa fabrikası işçilerinin direnişi (1970) • SSCB'deki iç savaşın kahramanlarından Mareşal Budyeni'nin ölümü (1973).

27
CLIMATE!

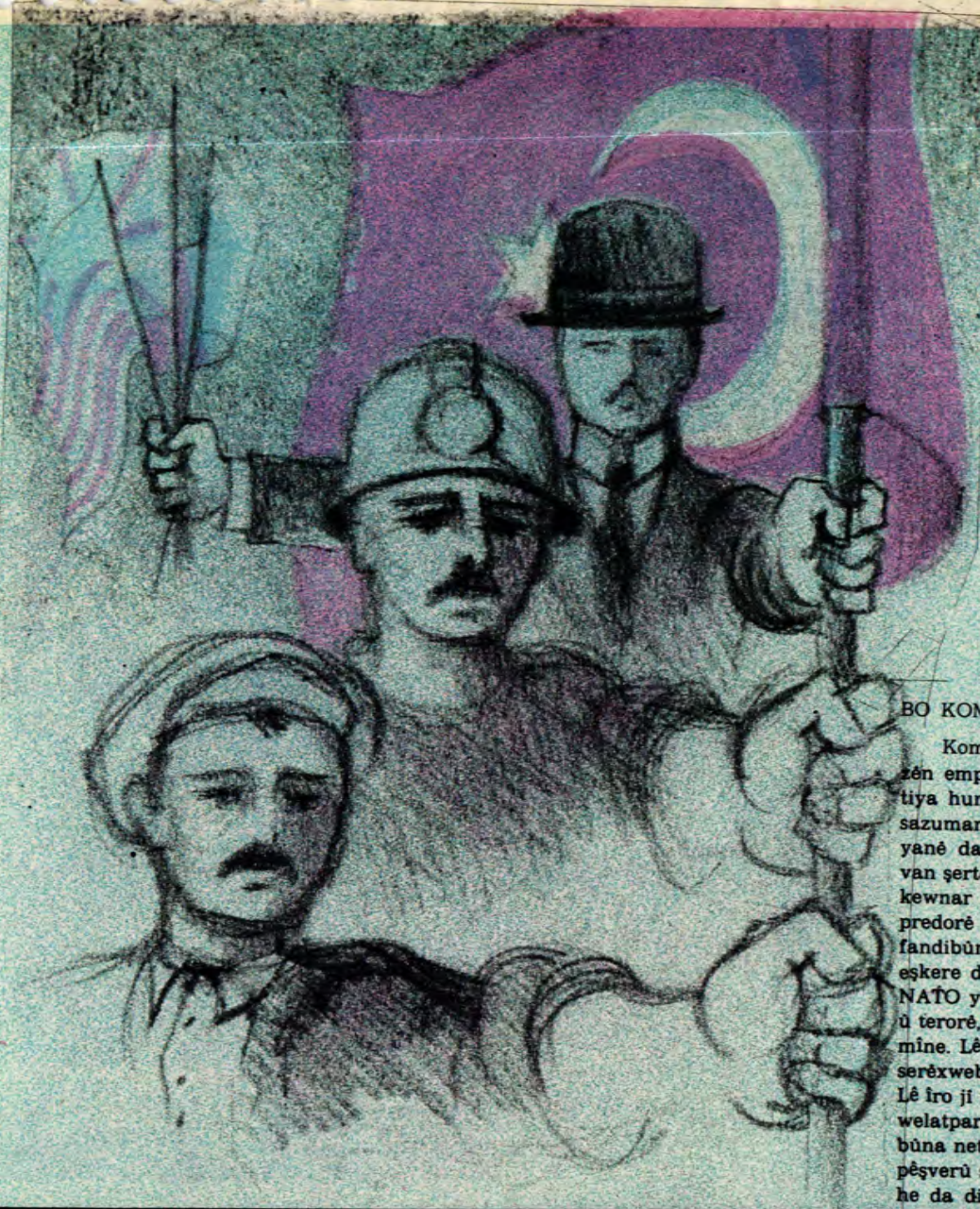
CUMARTESI

İLERİ DEMOKRATİK BİR CUMHURİYET İÇİN

Türkiye Cumhuriyeti 56 yaşında. Halkımız, 1919-22 arasında, 3 yıl boyunca, ülkemize dalan emperyalist güçlere, onları destekleyen iç gericiğe karşı, ulusal bağımsızlık, demokratik bir düzen ve cumhuriyet için kan dökmüş, ölüm kalım savaşı vermiştir. Cumhuriyet, böylesi bir savaşın sonucunda kurulmuştur. Padişahlık, halifelik kaldırılmış ama burjuvazi demokratik devrime adım atmamıştır. Koşulların, güç dengesinin sonucu egemenliği eline geçiren burjuvazi, eski devlet mekanizmasını kırmamış, tersine ulusal kurtuluş savaşında ateş boy-larında yurtseverliğin ve yiğitliğin en parlak örneklerini ve-ren işçi sınıfına ve emekçi halkımıza karşı kıyıma girişmiştir. Burjuvazinin yeni devlet mekanizması eski kasnak üzerine oturtulmuştur. Birinci Millet Meclisi'nde ilerici sayılardan daha çok, ağaların, Anadolu tüccarlarının, İstanbul komprador-larının ve ülkeyi yıkıma sürükleyen kimi eski ittihatçıların bu-lunması bunun kanıtıdır. Denebilir ki burjuvazi kapitalist yo-la girmekle, orduyu NATO'lara sokmakla halkımızın dinmeyen azabına, acılarına ve bugünkü kanlı sömürü ve terör düzeni-nin sürüp gitmesine neden olmuştur.

Oysa Türkiye işçi sınıfı, ulusal kurtuluş savaşlarının ateş-leri içinden bu yana ulusal bağımsızlık, ileri, demokratik bir cumhuriyet için direnmiştir. Tarihî belgeler, daha 1920 yı-lında ülkemizin en eski siyasal örgütü Türkiye Komünist Par-tisi'nin «Türkiye işçilerine» adlı çağrısında, padişahlığın kal-dırılması, meclisin doğrudan doğruya genel seçimlerle halk temsilcilerinden kurulması, halka tüm demokratik hakların sağlanması, köklü reformların yapılması gibi istemleri, ilerici, demokratik cumhuriyet ilkelerinin kararlı savunuculuğunu bel-gelleyen.

Durum bugün de değişmemiştir. Türkiye işçi sınıfı, onun yolunda kenetlenen yurtseverler, ilericiler, demokratlar, demok-ratik haklar, ulusal bağımsızlık, özgürlük, barış ve toplumsal ilerleme için, ileri demokratik bir cumhuriyet için savaşlarını yükseltiyorlar eylem ve cephe birliği yolunda yürüyorlar.

BO KOMAREKE (RESPÉBLÛQÊ) DEMOKRATE PEŞVERÛ...

Komara Tirkîyê 56 salî ye. Gelê me, 1919-22 da, 3 salan, dijî hê-zên emperyalist, ên ku bi zordestî ketibûn welatê me, dijî paşverû-tiya hundure yalîkarê emperyalizmê, bo bi serêxbûna netewî, bo sazumanêke demokrat û komarê xwîna xwe rijand û şerê mirin-jî-yanê da. Komar, di dawîya şerêkî wiha da qediya. Bûrjîwazîyê di van şertên dijwar da karbidest bû. Wê, çerxa dewleta nû bi bîngehên kewnar zivirandin. Hebûna axan, bazîrganvanên Anadolîyê, kom-predorê Estenbolî û ittihatvanên hingê, welat berbe wêranbûne de-fandibûn, Hebûna vîn hêzên paşverû li Meclîsa Yekî ev tîst baş eşkere dikir. Bi meşa di rêya sermeyadariyê da û bi endametiya NATO yê bûrjîwazîyê, gelê me kirîye bin nîrê sazumanêke xwînêj û terorê, û bi vî jî nalîna gelê me di bin vî bargiraniyê da her diqû-mîne. Lê çîna karkîre Tirkîyê, di nav agirê şerê rizgariyê da bî-bî-serêxwebûna netewî û komareke demokrat xebitiye û berxwe daye. Lê îro jî rewş ne guhuriye. Çîna karkîre Tirkîyê, di rêya wê da kesên welatparêz, pêşverû û demokrat, bo mafeyên demokrati, biserêxwe-bûna netewî, azadî, aşîti, pêşdaçûneke civakî û komareke demokrate pêşverû şerê xwe berz dikin û di rêya pêkanîna yeketiya kirin û ceb-he da dimeşin.

1979	EKİM	KASIM	74671	GELARÊZAN	SERMÂWEZ
Çekoslovakya'da ilk cumhu-riyetin ilanı (1918) • Gö-nen'deki Türk-Alman çiftliği işçilerinin grevi (1965) • Demokrat İzmir gazetesi ça-lışanlarının grevi (1966).	Leninci Komünist Gençlik Birliği'nin kurulması (1918) • Türkiye Cumhuriyeti'nin ilanı (1923) • Ambarlı Elek-trik Santralî işçilerinin, İn-sa'daki direniş için dayanış-ma yürüyüşü (1974).	Mondros ateşkes anlaşması (1918) • İstanbul'da ham-malların boykotu (1919) • Avustralya KP'nin kurulması (1920).	SSCB iç savaş kahramanla-rından Mareşal Frunze'nin ö-lümü (1925) • Uşak'ta yün fabrikası işçilerinin grevi (1970).	Saltanatın kaldırılması (1922) • Fransız emperyalizmne karşı Cezayir Kurtuluş Sa-vaşının başlaması (1954) • Ankara'da 4500 MKE işçile-rinin oturma grevi (1974).	Tanzimat'ın ilanı (1839) • Kusturya KP'nin kurulması (1918) • Kiel'de denizci-lerin ayaklanması (1918) • Latin harflerinin kabulü • Kurban Bayramı 4'üncü Günü
28	29	30	31	1	2
PAZAR	PAZARTESİ	SALI	ÇARŞAMBA	PERŞEMBE	CUMA
					3
					CUMARTESİ

KIZIL OKTOBR 62 YAŞINDA

Bin dokuz yüz onyedİ

İkinci Teşrin idi,

yumuşak ve derin

sesiyle Lenin:

«Dün erkendi, yarın geç,

vakit tamam bugün» dedi...

Yağlı çarıkhlarla yağlı işçiler:

«Bugün» dedi.

Ölümü aklıktan öldüren siper:

«Bugün» dedi.

Ağır, çelik, kara

toplariyle «Avrora»:

«Bugün» dedi.

«Bugün» dedi.

Nâzım Hikmet

★ DDGF'NİN KURULUŞU (1945)

10 Kasım 1945'te Londra'da toplanan Dünya Gençlik Konferansı, DDGF'nin (Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu'nun) kurulmasına karar verdi. 96 ülkeden 100 milyonu aşkın genci birleştiren DDGF, kurulduğu günden beri barış, demokrasi, ulusal bağımsızlık ve toplumsal ilerlemeden yana bir savaşım yürütmektedir. Dünya gençliği arasında birlik, dayanışma ve dostluk ilişkilerinin kurulması için elinden geleni yapmaktadır. Gençlerin dünya çapındaki demokratik hakları için aktif savaşım vermektedir. Gençlerin ekonomik durumlarının iyileştirilmesi için ilerici sendikalarla ilişkiler kurmaktadır. Ülkemizde de ilerici-yurtsever gençler, onların savaşkan örgütü İGD, dünya gençliğiyle bağlarını pekiştiriyor. DDGF'nin savaşım ilkelerini ülkemizde uyguluyor.

Birnakım ha birnakım
Kırna Lenin birnakım
Riya Lenin danakım
Birnakım ha birnakım
Riya Lenin danakım
Sâl hefde, hejde, bist
Me xebera xweş bihist
Derket nave komünist
Birnakım ha birnakım
Riya Lenin danakım

Xeber hatne sehera
Delil hatne sehera
Kurmanç ketne deftera
Birnakım ha birnakım
Riya Lenin danakım
Lenin hatiye welata
Geli daye ciwata
Da azadiya milleta
Birnakım ha birnakım
Riya Lenin danakım

1979

KASIM

74670

SERMAWEZ

Norveç KP'nin kurulması (1923) • Ankara'da Zafer gazetesi çalışanlarının grevi (1970).

4

PAZAR

Komintern'in 1'inci Kongresi (1922) • İstanbul'da Magirus işçilerinin grevi (1968) • Ankara Belediyesi'nde 5.000 işçinin pasif direnişi (1970).

5

PAZARTESİ

Filipinler KP'nin kurulması (1923) • Şişli yün iplik fabrikası işçilerinin grevi (1970) • Mersin cam fabrikasında işten çıkarmalar üzerine 1200 işçinin direnişe geçme si (1975).

6

SALI

Büyük Oktör Sosyalist Devrimi (1917) • Polonya Cumhuriyetinin ilanı (1918) • Bursa'da otobüs şoförlerinin grevi (1963) • İzmir'de Tarış İplik Fabrikası işçilerinin direnişi (1975).

7

ÇARŞAMBA

Arnavutluk KP'nin kurulması -1948'den sonraki adı Emek Partisi- (1941)

8

PERŞEMBE

Napolyon'un «18 Brumaire» hükümet darbesi (1799) • Fas KP'nin kurulması (1943) • 15 ilde 6000 TMO işçisinin grevi (1967) • Ankara Sıkıyönetiminin MKE'deki direnişi yasaklaması

9

CUMA

ULUSLARARASI GENÇLİK VE ÖĞRENCİ HAFTASI (10-17 Kasım) • M. Kemal Atatürk'ün ölümü (1938) • DDGF'nin kurulması (1945) • Adana'da Bossa işçilerinin fabrika işgali (1970) •

10

CUMARTESİ

ULUSLARARASI GENÇLİK VE ÖĞRENCİ HAFTASI

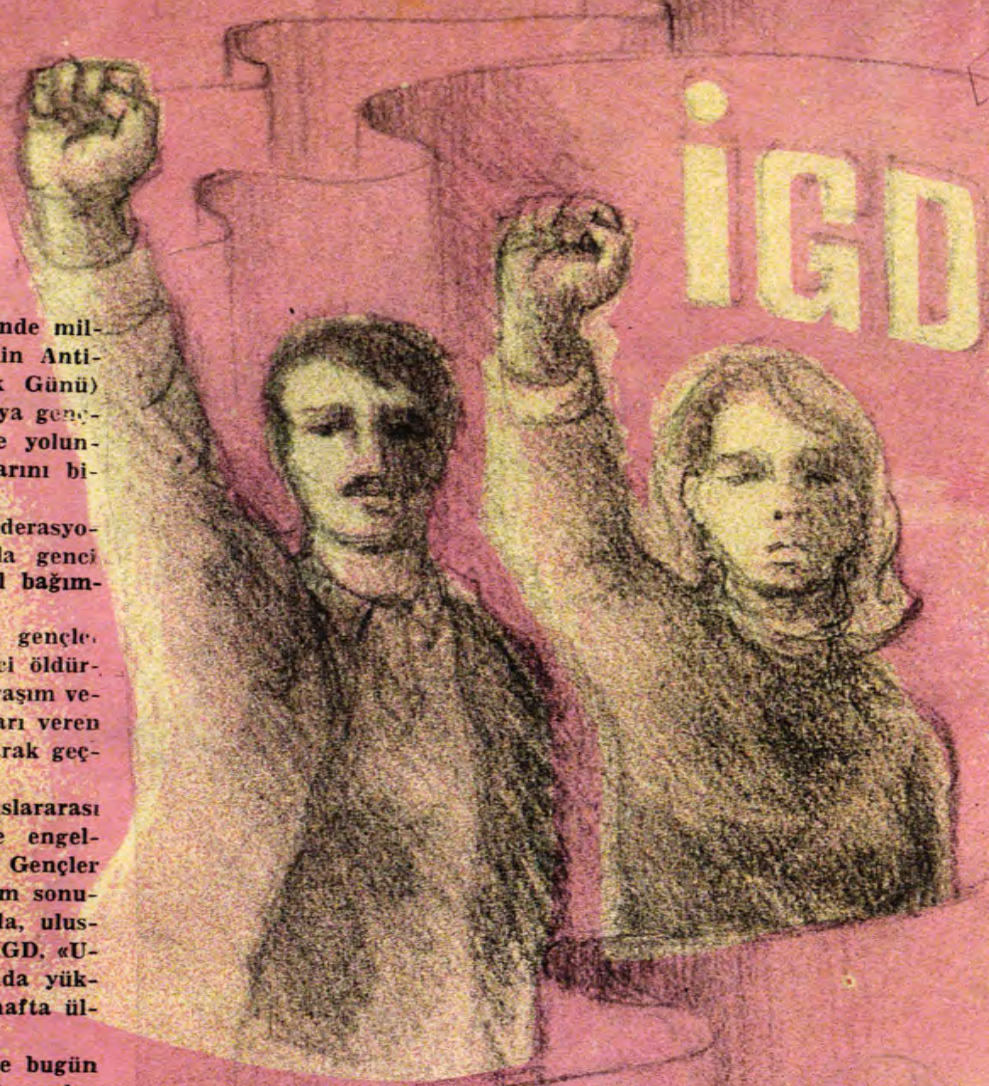
«Dünya Gençlik ve Öğrenci Haftası»nda, yeryüzünde milyonlarca genç haykırıyor: «Yaşasın Dünya Gençliğinin Anti-Emperyalist Dayanışması». 10 Kasım (Dünya Gençlik Günü) - 17 Kasım (Dünya Öğrenci Günü) günleri arası, dünya gençliğinin anti-emperyalist dayanışma, barış ve ilerleme yolundaki savaşımalarını tarttıkları, savaşımındaki kararlılıklarını bildikleri bir hafta olarak kutlanıyor.

10 Kasım 1945'te, Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu (DDGF) kuruldu. 96 ülkeden 100 milyondan fazla genç birleştiren DDGF, her zaman barış, demokrasi, ulusal bağımsızlık ve toplumsal ilerlemeden yana olmuştur.

17 Kasım 1939'da, Alman faşizmini protesto eden gençler üzerine acımasızca ateş açan SS birliklerinin bir genç öldürmesi sonunda çıkan olaylar; tarihe, faşizme karşı savaşım veren Çek halkının yanında yiğitçe savaşarak yaşamları veren Çek öğrencilerinin yarattığı şanlı bir direniş günü olarak geçti.

Egemen güçler yıllar boyu ülkemiz gençliğini uluslararası gençlik hareketiyle dayanışmasını çeşitli yöntemlerle engellemiştir. Ancak gelişen demokrasi hareketi ve İlerici Gençler Derneği'nin (İGD) bu uğurda yürüttüğü kararlı savaşım sonucunda bu engeller adım adım aşılmaktadır. Bu yolda, uluslararası gençlik hareketinin Türkiye'deki kolu olan İGD, «Uluslararası Gençlik ve Öğrenci Haftası»nı ülke çapında yükseletti. 1976'daki engellemeler, 1977'de sökmedi ve bu hafta ülkemizde de ilk kez yığinsal bir şekilde kutlandı.

Uluslararası Gençlik ve Öğrenci Haftası, ülkemizde bugün gençliğin anti-faşist, anti-emperyalist savaş birliğinin yakıcılığını bir kez daha vurguluyor. Kurulduğu günden beri bu yolda savaşım veren İGD, bir yandan ülkemiz gençliğinin anti-faşist, anti-emperyalist savaşım geleneğini sürdürüyor, öte yandan ülkemiz gençliğinin uluslararası gençlik hareketinin bir parçası olarak savaşım yürütmesini ve onun geleneklerini sürdürmesini sağlıyor.

★ DERSİM HAREKETİ

1927-1930'lardaki Ağrı hareketinin bastırılmasından sonra, Türkiye Kürdistan'ındaki direnişler yer yer sürdü ve bu bölgedeki büyük Kürt ayaklanmalarının sonuncusu 1937 yılında Dersim'de patlak verdi. Dersim'deki direnişin başında Seyit Rıza bulunuyordu. Askeri birlikler Dersim bölgesini tümüyle kuşatarak, dışarıyla bağlantısını kesti. Direniş bastırıldı. Seyit Rıza ve bir kısım arkadaşlara Elazığ'da kurulan İstiklal mahkemesinde idama mahkûm edildi. Bu büyük katliamın ardından Kürtler topraklarından sürüldü.

★ ATİNA POLİTEKNİK OKULU YIKIMI

17 Kasım 1973'te Politeknik okulu öğrencileri cuntayı protesto etmek için okullarında toplandılar. Jandarma ve polis, askeri tanklarla, panzerlerle okula girdi. Yurtseverleri kurşunladı. 30 yurtsever katletti. Ama cunta gitti, anti-faşist savaşım yükseliyor. Her yıl onbinlerce Yunan, 17 Kasım günü sokakları doldurur, Politeknik okuluna gider ve sessizce öldürülen yurtseverleri anar. 17 Kasım günü uluslararası öğrenciler günü ile Politeknik okulu kıyımı Yunanistan gençliğinin savaş geleneğinde yaşıyor.

HEFTA XORT Û XWENDİKAREN CİHANİ

Di navbera 10 ê gelaşezan (Roja xortên Cihani) û 17 ê gelaşezan (Roja Xwendikarên Cihani) pişgiriya xortên cihanyê dijemperyalistî, têkoşîna wan di rêya aşîti û pêşverûtiyê da yê bê pîrozkirin.

Bi salan, hêzên karbîdest, rê nadin pişgiriya xortên me bi yên cihanê ra. Lê belê bi xurtbûn û geşbûna tevgera demokratiyê û Komela Xortên Pêşverû (KXP) roj bi roj ev rêgirtiyên han tîn hurşandin. KXP (İGD), ya ku perçekî tevgera xortên Cihaniye li Tirkîyê ye, «Hefta Xort û Xwendikarên Cihani» li her derên welêt berz kir.

Hefta Xort û Xwendikarên Navnetewanî, gurbûn û xurtbûna yeketiya têkoşîna xortên welatê me, ya dijfaşistî û dijemperyalistî, pir baş diyar dike. Di roja sazûna wê da ta îro KXP, di yalîkî da têkoşîna xortên welatê me, ya dijfaşistî û dijemperyalistî dajo û di yalê din da jî bi tewra perçekî tevgera xortên cihani li welatê me micadela wan dajo û orfên wan didûmine.

1979 KASIM

74669

SERMAWEZ

Sikago işçi gösterisi liderlerinin idamı (1887) • Tayland KP'nin kurulması (1942) • Varlık Vergisi yasaının kabulü (1942) • Angola Halk Cumhuriyeti'nin kurulması (1975)

Avusturya'da cumhuriyet ilanı (1918) • Toprak-Su merkezinde ve 4'üncü Bölgesinde grev (1969) • İzmit'te Çelik Halat Fabrikasında işçilerin dayanışma direnişi (1969)

Bozkurt Mensucat işçilerinin direnişi (1963) • Adana'da 74 fırındaki işçilerin grevi ve yürüyüşü (1968) • Yarımcı Sümerbank fabrikasında oturma g. (1974)

Hegel'in ölümü (1831) • İzmir'de klima fabrikası işçilerinin grevi (1968)

Roma ayaklanması (1848) • Zonguldak maden işçilerinin grevi (1911) • İzmir'de beton direk fabrikası işçilerinin grevi (1964).

ÇOKULUSLU TEKELLERE KARŞI SAVAŞIM HAFTASI • Macar Sovyet Cumhuriyeti (1918) • Dünya Barış Konseyi'nin (DBK) kurulması (1950) • Komünist ve İşçi Partilerinin Moskova Danışma Toplantısı (1957)

ULUSLARARASI ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ GÜNÜ • Atina Teknik Üniversitesinde katliam (1973) • «İlerici Yurtsever Gençlik»in ilk sayısı (1975)

11 PAZAR

12 PAZARTESİ

13 SALI

14 ÇARŞAMBA

15 PERŞEMBE

16 CUMA

17 CUMARTESİ

LYON'DA DOĞAN KIZIL BAYRAK BUGÜN BEŞ KİTADA DALGALANIYOR!

Yıl 1831. Fransa'nın Lyon kentinde dokumacılık gelişmiş. Ücretler son derece düşük, çalışma koşulları çok ağır. Lyon dokuma işçileri bu durumu düzeltmek için işi bırakıyor. Beyaz çarşaflara sarınarak gösteri ve yürüyüşler düzenliyor. Sarındıkları çarşaflara, «Ya çalışarak yaşamak, ya savaşarak ölmek!» belgisini yazmışlar bileklerini keserek akıttıkları kanlarıyla. Ne var ki tam olarak örgütlü değiller. Paris'ten asker gönderiliyor. Lyon işçilerinin yığınsal grevi kanla bastırılıyor. Lyon dokuma işçilerinin sarındıkları beyaz çarşaflar tümüyle kana bulanıyor; bugün 5 kitada yüz milyonlarca işçinin elinde yükselen kızıl bayrak oluyor. Kızıl bayrak işte böyle doğuyor.

Kapitalist ülkelerde çalışma koşulları günümüzde de pek farklı değil. Kapitalist ekonominin dönemsel bunalımları git-gide süregelenleşmekte. Tekelci burjuvazi bunalımın yükünü işçi sınıfının, emekçi halkın sırtına yıkmak istiyor. Devletle bütünleşiyor. Mutlak erke sahip hale geliyor. Ulusun bütünü çıkarlarını ayaklar altına alıyor. Bu nedenle kapitalist ülkeler işçi sınıfı hareketi, yakın amacı olarak tekellerin erkine son vermeyi koyuyor. Bu yolda işçi sınıfının birliğini, işçi-köylü bağlaşıklığını, tüm ulusal demokratik güçlerin cephe ve eylem birliğini sağlamaya çalışıyor. Bu güçlerle birlikte, sosyalizme açılan ileri demokratik bir düzen kurma savaşımına giriyor.

Kapitalist ülkeler işçi sınıfı hareketi, dünya devrim sürecinin üç ana gücünden biridir. Savaşım zorlu. Başarıya ulaşması, ülkesindeki görevlerini yerine getirmenin yanısıra ve esas itibarıyla dünya komünist hareketiyle bağlarını gözbebeği gibi korumasına bağlı. Proletarya enternasyonalizmi ilkesine dört elle sarılmasına bağlı. Ve her soydan ve boydan oportünistine rağmen sarılıyor da, sarılacak da.

ALA SORE Lİ LYON'E BÜYE İRO Lİ PENC
QİTAYÊN CİHANÊ LÊP DİDE

Sal 1831. Li bajarê Lyon'ê, ê Fransayê, nexşkari geş bûye. Barê karkirinê pir giran, lê bihayê xebatkirinê pir nîmez e. Karkirê Lyonêye nexşkariyê, dixwezî, vê rewşê hinekî serast bikin. Çarşewên sîpi li xwe diwalînin, derdikevî rêyan û dimeşî. Li çarşewân bi xwîna xwe dinivîsin. «An bi karkirin jîyan, an jî bi micadele kirin mirin!» Lê bi daxawê bi sazbandî nîn bûn. Ji Parisê leşker te şandin. Bi xwînrijîn greva karkirên Lyoneyê komekî hat hincirandin. Çarşeva karkirên Lyoneyê nexşkariyê bi vî awayî bi xwîna wan tê sor-kirin û iro bûye ala sor li destê bi sedmîlvonan karkirên 5 perçên cihanê. A bi vê tewrê Ala Sor dibe. Tegera çîna karkir li welatên kapitalist, yek ji sê hêzên bingehiyê şorişvaniya cihanî ye iro. Têkoşerî dijwar e. Serfirazî, girêdayî ye bi têkoşîna dijî sermeya yekdestî û pêkanîna xweyê cebha fire li welat û bi parêztina pêwendiyên xwene bi tevgera komuniste cihanî ra. Girêdayî ye bi bendweriya prersîba enternasyonalizma proleterî ra. Karkirên, pêşberî mafêweparêztên her rengî û dengî ê her xwe pispêrîn vî prensîbê bingehi-

1979

KASIM

89977-44

SERMAWEZ

Şark Simendîfer işçilerinin grevi (1923) • Keban Barajı inşaat işçilerinin grevi (1966) • Ankara'da DISK'ın işsizliği protesto mitingi (1967) • TKP yöneticilerinden Z. Başkumâr'ın ölümü (1974).

ŞİRKET

18

PAZAR

19

PAZARTESİ

20

SALI

21

ÇARŞAMBA

22

PERŞEMBE

23

CUMA

24

CUMARTESİ

L. Tolstoy'un ölümü (1910) • Meksika'da burjuva demokratik devrim (1910) • Bereç işçilerinin oturma grevi (1970).

Lyon dokuma işçilerinin ayaklanması (1831) • Meclis-i Mebusan'ın feshi (1918) • Ali Fuat Paşa'nın ilk Türk elçisi olarak Moskova'ya gönderilmesi (1920) • EAS işçilerinin grevi (1969) • Elka işçilerinin grevi (1975)

Lübnan'ın bağımsızlığı (1943) • ABD Cumhurbaşkanı Kenndy'nin öldürülmesi (1963) • Bazı maddeleri Anayasaya aykırı yeni Dernekler Yasasının kabulü (1972) • Sevgi Soysal'ın ölümü (1976)

Babeuf'un doğumu (1760) • Menemen'de Derviş Mehmet'in gerici ayaklanması (1930) • Kırıkkale'de fırın işçilerinin grevi (1964) • AEG-ETİ'den 302 işçinin çıkarılması üzerine oturma grevi (1970).

Macaristan KP'nin -1956'da Sosyalist İşçi Partisi adını almıştır- kurulması (1918)

ULUSLARARASI DEMOKRATİK KADINLAR FEDERASYONU (UDKF)

İkinci Dünya Savaşından sonra yığinsal kadın hareketi önemli bir gelişme göstermiş, Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu 1945 yılı Aralık ayında, 41 memleketten ulusal kadın örgütleri temsilcilerinin katılımıyla Paris'te yapılan Uluslararası Kadınlar Kongresi'nde kurulmuştur. Bugün UDKF'nin çatısı altında, 109 ülkeden 119 kadın örgütüne bağlı 200 milyon kadın toplanmıştır. UDKF'nin ana hedefleri, kadınların hak eşitliği için, ana ve çocuk haklarının korunması için, bütün çocukların yaşama, sıkıntısız büyüme ve öğrenim hakkının savunulması için savaşımdır. Bugün Federasyon, barış, ulusal bağımsızlık ve demokratik özgürlükler hareketine aktif olarak katılmaktadır.

34 yıllık varlığı boyunca, Federasyonun eyleminde, emperyalizme, sömürgecilğe, yarı-sömürgecilğe ve ırkçılığa karşı savaş büyük bir yer tutuyor. 1964 yılında, Federasyonun girişimiyle, Uluslararası Vietnam Halkıyla Dayanışma Komitesi kuruldu. UDKF, Ortadoğu'da İsrail'in saldırgan politikasına karşı, Şili'de faşist cuntanın kıyıcı, keyfi hareketlerine karşı, uluslararası gerginliğin azaltılması sürecini durdurmaya ve anti-komünizmi körüklemeye yeltenen gericiğin manevralarına karşı aktif bir kampanya yürüttü ve yürütüyor.

Ülkemiz emekçi kadın hareketinin de UDKF'ye sıcak bağlarla bağlı olması, ülkemizde süren barış, demokrasi, ulusal bağımsızlık ve toplumsal ilerleme savaşımına güç veriyor.

★ F. ENGELS 159 YAŞINDA

Uluslararası işçi sınıfı hareketinin seçkin önderi, Marksçılığın kurucularından biri olan F. Engels 28 Kasım 1820'de Almanya'nın Barmen kentinde doğdu. Genç Engels şiiri seven, ince bir zekâyâ sahip, neşeli bir insandı. 20 yaşında felsefeye ilgilenmeye başladı. Ağustos 1844'te Paris'te, daha önce mektuplaştığı Marks'la karşılaştı. Bu karşılaşmadan sonra Marks ile Engelsengin bilgilerini işçi sınıfının utkusu için birleştirdiler. 5 Ağustos 1895'te bu büyük aydınlık kaynağı söndü. Adı ve yapıtları yaşıyor. Uluslararası işçi sınıfı hareketini esinlendiriyor.

★ TÜRKİYE'NİN ORTAK PAZAR'A GİRİŞİ (1964)

1950'lerden sonra Türkiye, emperyalizmin ekonomik, politik ve askersel örgütlerine bağlandı. Türkiye'nin 1 Aralık 1964'te Ankara'da yapılan anlaşmayla Ortak Pazar'a girmesi, bu çerçevede içinde yer alır. Emekçi yığınların yaşamını cehenneme çeviren korkunç yıkımların başta gelen nedenleri böylece örgütlenmelere bağlanmaktadır. Bu nedendir ki tüm ulusal demokratik güçler NATO'lardan, Ortak Pazar'lardan çıkılmasını, IMF'lerin güdümünden kurtulunması için savaşım yürütüyor.

FEDERASYONA JİNANE NAVNETE— WANIYE DEMOKRAT

Tevgera jinanê komekî, paş şerê cihanîye dîda geşbûneke giring nişan daye. Federasyona jinanê navnetewanîye Demokrat, li sala 1945 li Kongra jinanê Navnetewanî saz bû. Ev kongra li Parisê bû, û nonerên jinanê netewî jî 41 welatî lê beşdar bûn. Îro di bin baskên FJND (UDKF) da jî 119 saziyên jinan li 109 welatan 200 milyon jin civîne. Armancên FJND, yê bîngehî, xebatkîrîn bo wekheviya mafên jinan e, parêztina mafê dayîktîyê û zaroktîyê ye, jîyan, girbûn û bêzêmet xwendina zarokan e. Îro Federasyon di nav tevgera bo aşîtiyê, biserxwebûna netewî, û azadiyên demokrat da şûna xwe wergirtiye û aktiv dixebite. Bi hevragîrêdana tevgera jînên kedkîre welatê me, bi FJND ra, bê şik yê hêz bide xebata aşîtxwezî, demokrati, biserxwebûna netewî û pêşdaçûneke civakî li welatê me.

1979 KASIM ARALIK

74667

SERMAWEZ

BERFBARİNA PEŞİ

Haliç vapur işçilerinin grevi (1880) • Paul Lafargue'in ölümü (1911) • İzmir'de kamu işletmeleri işçilerinin, asgari ücretin yeniden ayarlanması istemiyle yürüyüşü (1951).

25

PAZAR

Moğolistan Halk Cumhuriyeti'nin ilanı (1924) • İzmir'de Mannesmann Boru Fabrikası işçilerinin direnişi (1965) • Sümerbank Beykoz Deri ve Kündura Fabrikası işçilerinin grevi (1975)

26

PAZARTESİ

3000 OSI işçisinin, sosyal haklarının artırılması için sakal grevi (1961) • Pirelli'de 5 işçinin işten çıkarılması üzerine 600 işçinin iş yavaşlatması (1969) • Atas Rafinerisi işçilerinin grevi (1970).

27

SALI

Engels'in doğumu (1820) • Tahran Konferansı (1943) • Moritanya'nın bağımsızlığı (1960) • Toprak-Su'nun 57 işyerinde 3500 işçinin grevi (1968)

28

ÇARŞAMBA

Ermenistan Sovyet Sosyalist Cumhuriyetinin kurulması (1920) • İzlanda KP'nin kurulması (1930) • Arnavutluğun faşist işgalden kurtuluşu (1944) • Yugoslavya Federal Halk Cumhuriyetinin kurulması (1945).

29

PERŞEMBE

Komünistler Birliği'nin kurulması (1847) • SSCB'nin, Milletler Cemiyeti'nde genel ve tam silahsızlanma önerisi (1927) • Bela Kun'un ölümü (1939) • Bayer Tarım İşçilerinin grevi (1970)

30

CUMA

UDKF'nin kurulması (1945) • Türkiye'nin Ortak Pazar'a resmen üye oluşu (1964)

1

CUMARTESİ

UZAYIN FETHİ

Günümüzde dünya emperyalist-kapitalist sistemi ile dünya sosyalist sistemi arasındaki savaşımın en önemli alanlarından biri de uzay araştırmalarıdır. Yaşadığımız dünyaya damgasını vuran bilimsel-teknik devrim, farklı toplumsal sistemlerde farklı sonuçlar doğurmaktadır; emperyalist-kapitalist sistem içinde, emek ile sermaye arasındaki çelişkiyi daha da keskinleştirirken, sosyalist dünyada yeni yeni olanakların halkın refah düzeyinin yükseltilmesi yolunda kullanılmasını sağlamaktadır. Bu ilerlemenin tüm dünya çapında en gözle görülür biçimi, uzay araştırmaları alanıdır. Bu çalışmaları, ABD bir güç gösterisi vesilesi, dünyayı tehdit amaçlarına dönük olarak yürütürken, SSCB uzayın barışçı amaçlarla incelenmesi ve bunun sonuçlarının halk ekonomisine uygulanması yönünde sürdürmektedir.

İki sistem arasındaki farkın önemli göstergelerinden biri de, 9 sosyalist ülkenin 1967'den beri uzayın incelenmesi ve barışçı amaçlarla kullanılması yönünde ortak «İnterkosmos» programını uygulamalarıdır. Son yıllarda, bu program çerçevesinde 5 temel alanda: Uzay fiziki, ulaştırma, meteoroloji, biyoloji-tıp ve dünyadaki doğal kaynakların uzaydan incelenmesi alanlarında geniş boyutlu araştırmalar ve denemeler sürdürülmektedir.

1978'de «Soyuz-28» uzay gemisinin uluslararası mürettebatla ilk kez uçuşu ve «Salyut-6» uzay istasyonunda çeşitli inceleme ve deneyler yapılmasıyla, «İnterkosmos» programının yeni bir aşamasına geçilmiştir.

İlk kozmonot Yuri Gagarin'in açtığı yolda, tüm insanlık uzay araştırmalarının barışçı amaçlarla ve insanların yararı gözetilerek sürdürülmesini ve bilimin bulgularının derinleştirilmesini sağlayacaktır.

★ İRAN GENÇLİK GÜNÜ: (7 ARALIK)

1953'te Ulusal Cephe Lideri Musaddık'a karşı Şah'ın giriştiği gerici darbenin hemen ardından 7 Aralık'ta ABD Cumhurbaşkanı yardımcısı Nixon, Tahran'ı ziyaret etti. Bu ziyarette protesto etmek üzere, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm İran halkı ve gençliği büyük bir gösteriye hazırlandı. Bu sırada Şah'ın askeri birlikleri Üniversiteyi işgal etti; öğrenciler direndi. Şahtan yana gerici güçler TUDEH Gençlik Örgütü üyesi Mehdi Şariate Rezvi'yi, Mustafa Bozorgniya'yi ve Ulusal Cephe yandaşı Ahmet Gendçi'yi katletti. Birçok genç yaralandı ve tutuklandı. Ertesi gün genel boykot ilan edildi ve yürüyüşler yapıldı. 1953'ten bu yana 7 Aralık, İran Gençlik Günü olarak anılmaktadır. Bugün İran'da Şah hâlâ yönetimde. Başta işçi sınıfı ve onun öncü gücü, tüm İran halkı, gençliği bugün de savaşıyor. Savaşacak, utkuya ulaşana, erki alana dek.

FETHA FEZAYÊ

İro wareki şerê navbera sazumana emperyalist-kapitalist û sazumana sosyalista cihani jî, lêgerên fezayî yîn. Şorîşa zaniyariye teknîke îro, an ku simbola sedsala me ye li her sazumaneke cîvaki bi rengêki din e û pêkanên wê jî mîna hev nînin. Li nav sazumana emperyalist-kapitalist da, pêşevbûna, bihevnekirina ked-sermayê tujîr dîke. Lê di nav cihana sosyalist da, geleki yarîkar e bo berzîkirina rêya jiyana gelêr. Di warê lêgara fezayê da ew pêşvîçûna, li hemû cihanê pak xuya ye, Li YDE (ABD) yê da ev karên wîha, di rêya xwenîşandane û çavtirsikirina cihanê da tîn kirin. Lê belê li YKSS (SSCB) da lêgerên fezayî, bi armancên aşîti û bona jêmafekirineke di rêya ekonomîya gelêr da tîn kirin.

Di rêya kozmonotê pêşîn, Yuri Gagarin, da hemû mirovayati yê bîmêşe, lêgerên xwe bi armancên aşîti û bo mafên mirovan bîdûmîne û yê dîtinên zaniyari her kûr bike.

1979 ARALIK

BERFBARÎNA PEŞÎ

Fransa'da Louis Bonaparte'nin darbesi (1851) • Ankara'da 200 ESO işçisinin protesto yürüyüşü (1961) • SSCB'nin Merih'e otomatik istasyon indirmesi (1971).

2

PAZAR

Seyh Bedreddin'in doğumu (1358) • İzmir'de fırın işçilerinin grevi (1965)

3

PAZARTESİ

İstanbul'da Tan Gazetesinin gerici tarafından tahribi (1945) • Antalya'da liman işçilerinin grevi (1972) • İçişlik ABD üssünde çalışanların direnişi (1975).

4

SALI

Defterdar Feshane işçilerinin grevi (1931) • Kadınlara genel seçimlerde seçme ve seçilme hakkının tanınması (1934) • SSCB Anayasası'nın kabulü (1936)

5

ÇARŞAMBA

Finlandiya'nın bağımsızlığı (1917) • Dünya Komünist ve İşçi Partileri Danışma Toplantısının ortak bildirisi (1960) •

6

PERŞEMBE

İRAN GENÇLİK GÜNÜ • Türkiye Halk İştirakiyun Fırkası'nın kurulması (1920) • İstanbul Hukuk Fakültesinde yapılan öğrenci forumuna grevci Magirus işçilerinin katılıp konuşma yapması (1968)

7

CUMA

Tanganika'nın bağımsızlığı (1961) • Berec işçilerinin grevi (1964) • Sinop'ta ABD radar üssünde çalışanların direnişi (1975).

8

CUMARTESİ

ORTA KATMANLARIN SAVAŞIMI

Ülkemizde emperyalizmin, ona bağlı burjuvazinin sömürüsü arttıkça, tekelleşme süreci hızlandıkça, emek ile sermaye arasındaki savaş sertleşiyor. Aynı anda geniş kent ve köy orta katmanları ile büyük sermaye ve toprak beyleri arasındaki çelişkiler keskinleşiyor. Sınıfsal ayrışma, uçlara ayrışma süreci, sınıf savaşı, köylerde de olanca hızıyla geliyor. Bir yanda büyük çiftlikçiler, diğer yanda tarım işçileri ve geniş emekçi köylü yığınları karşı karşıya geliyor. Eski yapılar kırılıyor. Köy emekçileri, orta katmanlar, küçük ve orta çiftçiler, bir yandan kapitalizmin, diğer yandan da derebeylik artığı ilişkilerin ezgisi altındadır.

Kent orta katmanları, küçük ve orta işletme sahipleri, zanaatkar ve esnaf, subay, memur ve aydınlar, emperyalizme bağımlılığın ve tekelci burjuvazinin yıkıcı sömürüsünden büyük zararlar görüyorlar. Bunlar arasında özellikle işçi sınıfıyla ekonomik ezgi bakımından sınırdas duruma gelen öğretmenler, dar gelirli memurlar, eski ayrıcalıklı durumlarını yitiren teknik elemanlar, avukat, doktor gibi meslek grupları genellikle aydınlar, öğrenciler, anti-faşist, anti-emperyalist konumlara geçmekte, bunların arasında sosyalizm ülküleri yesermekte; işçi sınıfının savaş yolu böyle güçlenmektedir.

Türkiye işçi sınıfının Ulusal Demokratik Cephe ve ileri demokratik devrim programı bu somut durumdan kaynaklanıyor.

Barış, ulusal bağımsızlık, ileri demokratik haklar, özgürlük ve sosyalizm savaşımında, yığınların örgütlülüğünün gelişmesi baş önemdedir. Tekellerin sömürüsüne ve baskısına karşı, bundan zarar gören yığınların demokratik örgütlenmelerinin gelişmesi, birlik ve dayanışmanın ana ilke olması, bu nedenle önemlidir. Orta katmanların örgütlülüklerinin gelişmesi hele işçi sınıfının öncülüğünde yürüttükleri savaşım, onların yeni yeni kazanımlar elde etmelerine ve topluca kurtuluşlarına önemli katkılarda bulunmaktadır.

★ VIRANŞEHİR KATLIAMI

Türkiye Kürdistanı'ndaki ulusal baskının biçimlerinden biri olan kaçakçı avı, 11 Aralık'ta 20 Kürt emekçisinin topluca kurşuna dizilmelerine varırdı. 1943'te Van'daki Özalp katliamına benzeyen bu vahşet, ilerici-yurtsever güçlerin sert tepkisiyle karşılaştı. İstanbul'da ve Viranşehir'de, ulusal baskıya son verilmesi, ulusların hak eşitliğinin sağlanması doğrultusunda mitingler yapıldı.

TEKOŞINA TEBEQÊN NAVİN

Li welatê me, bi zêdebûna kedxwerina emperyalizmê û burjuwaya hevkarê wê û zûtirbûna yekdestiya sermayê, şerê navbera kedê û sermayê ji gurtir dibe. Bi wê ra, bihevnekirina navbera tebeqên navine bajarî û gundi bi sermaye mezin û axayên xwedî erd ra ji tûjtir dibin. Di yalîki da, li gundan zawaxanevanên mezin û koma kedkîren gundiyan mezin tèn bêşberî hevdu.

Tebeqên navine gundi, xwedîye karxanên biçûk û navîn, esnaf, serleşker, memûr û rûnakbîr pir ziyane ji pêvagirêdayina emperyalizmê û kedxwerina burjuwaziyê werankir dikîşînin.

Programa çîna karkirê Tîrkiyeyê, li ser cebha Netewîye Demokratî û sorîşa demokratîke pêşva ji vê rewşa han bîngê û hêz digire.

Ew pir giring e, ku tebeqên navî di şerê bo aşîtiyê, biserxwebûna netewî, mafeyên demokratiyê pêşva, azadî û sosyalizmê da şûna xwe bigirin, sazibenditiyên xweye demokratîk bi geshînin. Ev pêwîst e bibe prensîba bîngêhiyê bona yekatiyê û pişgîriyê. Pêşvaciya sazîweritiya tepeqên navîn mafedar e, bo tekoşerîya wan bi pêşengîya çîna karkirê, qedandina daxwezên wane demokratî û bi tevayî rizgarbûna wan.

1979 ARALIK

74665

BERFBARÎNA PEŞÎ

Doğan Lastik Fabrikası işçilerinin grevi (1970) • Manisa'da fırın işçilerinin grevi (1971).

ULUSLARARASI İNSAN HAKLARI GÜNÜ • İstanbul Belediyesi'nin ücret alamayan 11.000 işçisinin Belediye Sayını işgali (1975) •

İzmir'de tütün işçilerinin grevi (1965) • 2'nci Erim Hükümetinin kurulması (1971) • Suriye sınırı yakınında Viranşehir'de 20 yoksul köylünün kurşuna dizilmesi (1974).

Sarıkamış yöresinde askerî hareketin başlatılması (1914) • Kenya'nın bağımsızlığı (1963) • İzmit Derince limanında 400 işçinin grevi (1966) • Sakarya Vagon Fabrikası işçilerinin istasyon işgali (1970).

Mareşal Frunze'nin Sovyetler Bıyusası'nı temsilen Ankara'ya gelmesi (1921) • Sosyalist ve komünistlerin kitle halinde tutuklanması (1946)

Genoto işvereninın fabrikayı kapatması üzerine 22 otomatik endüstri tesisinde 8000 işçinin bir günlük oturmalı protesto grevi (1970) • Ankara'da, Aksan fabrikası işçilerinin grevi (1975).

Fransa'da G. Péri'nin, Alman faşistlerince kurşuna dizilmesi (1941) • Öğretmenlerin tüm Türkiye'de 3 günlük boykota başlaması (1969) • İşletme vergisinin uygulanmaya başlaması (1970).

9

PAZAR

10

PAZARTESİ

11

SALI

12

ÇARŞAMBA

13

PERŞEMBE

14

CUMA

15

CUMARTESİ

★ BREJNEV'İN DOĞUMU (1906)

L. İ. Brejnev 19 Aralık 1906'da şimdiki Dneprodzerjinsk kasabasında bir işçi ailesinde dünyaya geldi. 15 yaşında çalışmaya başladı. 17 yaşında Komünist Gençlik Örgütü'ne girdi. Komsomol'da çok yönlü bir yaşam içinde sınıf savaşımı bilimini benimsedi. 25 yaşında, bugüne kadar sıralarında vargüçlülerle çalıştığı Komünist Partisi'ne üye oldu. 1935'te Dneprodzerjinsk'teki Metalürji Enstitüsü'nü bitirdi. Kollektifleştirme hareketine katıldı. Fabrika'da çalıştı. Dnepropetrovsk İl Parti Komitesi Sekreteri oldu. Büyük Anayurt Savaşı'nın başından sonuna kadar politik komiser olarak çeşitli cephelerde savaştı. 1943'te Tuğgeneral oldu. Savaştan sonra kalkınma, yaraları sarma, onarma işlerine aktif olarak katıldı. Zaporojka ve Dnepropetrovsk İl Parti Örgütlerini yönetti. 1950'de Moldavya Komünist Partisi'nin, 1955'te ise Kazakistan Komünist Partisi'nin Birinci Sekreteri oldu. 1956'da SBKP MK Sekreterliği'ne getirildi. 1960'da SSCB Yüksek Sovyeti Prezidyumu Başkanı oldu. 1964 yılı Ekim ayında SBKP MK Birinci Sekreteri seçildi. Son onbeş yılda SBKP'nin yönetmenliğinde Sovyetler Birliği'nin, Sovyet halkının ulaştığı tüm başarılar L. İ. Brejnev'in adıyla, çalışmalarıyla sıkı sıkıya bağlıdır.

SERHİLDANA BEDREDDİN

Têkoşera gundiye me bona erdê û azadiyê, dirokî ye û pir kewn e. Daxwaza bona bihevra rêşandina zewîyan, bitevayî jêmafegirtinê, jî sedşalan wêda ye û ta di destpêka sazûna Dewleta Osmanî da zinde bû. Şêx Bedreddin û dehhezar gundi, bo erde ser li ber Sultan hildan û xwestin bibin xweyî erd. Wê hingê zilmkar serdest hatin, û jî wan dehhezaran heyştêzar mirin.

Xwestinê gundiye me bona erdê û azadiyê, iro jî didûminin. Heta karbidestîya emperyalîzmê, bûrjîwazîya hevkarê yekdestî û axayê hevalên wan li piya be, hingê ev daxweza hanê jî yê berde-wam be. Lê gundiye me, daxwezên xwe bi sazibendîtir pêşber dîkin û li hebûn û tînebûnê meza nakin. Yalîkî da di koperatîfên demokrat û yalê din da jî komelên Gundi (Köy-Der) da xwe organize dîkin. Çîna karkîre Tirkîyeyê vê dilhesretîya gundiyanê heqî baş dizane. Rê dîde ber xebata gundiyanê bona reformên erdêye demokrat û wê organize dîke. Nîşanî gundiyan dîde, ku rêya rizgarbûnê her bi îtîfaqa çîna karkîr ra digihîne serfiraziye. Eşkere dîke, ku hesreta gundiyan bo erdê û ya erdê bo makînan her di Tirkîyeke pêşverûye demokrat da derman dibe. Û şerê vê dîde, Gava îtîfaqa karkîr û gundiyan pêk hat û hingê serfirazbûna vê têkoşeriyê jî nêzik dibe.

BEDREDDİN AYAKLANMASI

Aydının Türk köylüleri,

Sakızlı Rum gemiciler,

Yahudi esnafları,

on bin mülhid yoldaşı Börklüce Mustafanın
düşman ormanına on bin balta gibi daldı.

Bayrakları al, yeşil,

kalkanları kakma, tolgası tunç
saflar

pâre pâre edildi ama,

boşanan yağmur içinde gün inerken akşama
on binler iki bin kaldı.

Hep bir ağızdan türkü söyleyip

hep beraber sulardan çekmek ağı,

demiri oya gibi işleyip hep beraber,

hep beraber sürebilmek toprağı,

ballı incirleri hep beraber yiyebilmek,

yârin yanğından gayrı her şeyde

her yerde

hep beraber!

diyebilmek

için

on binler verdi sekiz binini..

.....

Ve hep beraber söylenen bir türkü gibi

hep beraber kardeş elleriyle işlenen toprak

Edirne sarayında damızlanmış atların

eşildi nallarıyla.

1979 ARALIK

74664

BERFBARİNA PEŞİ

Polonya KP'nin -1948'de Birleşik İşçi Partisi adını almıştır- kurulması (1918) • Türkiye Sosyalist Emekçi Köylü Partisi'nin ve Türkiye Sosyalist Partisi'nin sıkıyönetimce kapatılması (1946) •

Türk-Sovyet Dostluk ve Tarafsızlık Anlaşması (1925) • İlerici 15 sendikanın sıkıyönetimce kapatılması (1946) • Kocaelinde, 12 sendikadan 3000 işçinin sosyal ve işçi hakları için sessiz yürüyüşü (1961).

Sosyalist Kültür Derneği'nin kuruluşu (1962)

L. İlyiç Brejnev'in doğumu (1906) • Mehabat Bağımsız Kürt Cumhuriyeti'nin son bulması (1946) • Şii İli komünist lider L. Corvalan Pinoçet'in zindanlarından kurtarıldı (1976).

Şeyh Bedreddin'in Serez'de idamı (1416).

Stalin'in doğumu (1879) • İstanbul'da 3400 Petrol Ofis işçisinin grevi (1966) • Vi etnam İşçi Partisi'nin KP adını alması (1976).

Moskova'da işçi ayaklanması (1905) • Tapu Kanunu'nun kabulü (1934) • İstanbul'da çevresinde 7 yıldır süren sıkıyönetimin son bulması (1947) • Mersin'de rafineri işçilerinin direnişi (1963)

16

PAZAR

17

PAZARTESİ

18

SALI

19

ÇARŞAMBA

20

PERŞEMBE

21

CUMA

22

CUMARTESİ

MOSKOVA 80

Olimpiyatlar ilk kez sosyalist bir ülkede, Lenin'in ülkesi: Sovyetler Birliği'nde yapılıyor. Bu olay, olimpiyatların ruhuyla tamı tamına çıkıyor. Çünkü olimpiyatlar, hangi toplumsal sistem, hangi ulus ve ırktan olursa olsun, ayırım yapmadan insanları biraraya getirir; böylece halklar, uluslar arasında barış ve dostluk duygularını oluşturup geliştirir; uluslararası yumuşamaya katkıda bulunur. Ve Moskova, 1980 Olimpiyatlarının yapılacağı bu kent, kurulduğundan beri halklar arasında Leninci barış ve dostluk politikasını ardıcıl bir şekilde savunan Sovyetler Birliği'nin başkentidir.

Olimpiyat oyunları, tıpkı genelinde spor gibi, sınıfların üstünde, onlardan bağımsız bir toplumsal olay değil, tersine, sınıfların dünya görüşlerinin ve buna uygun davranışlarının bir dışavurma biçimidir. Bu nedenle olimpiyat oyunlarının sonuçları, sosyalist sistem ile emperyalist-kapitalist sistem arasında süregitmekte olan savaşıma ideolojik düzeyde bir etki yapar. Bu, Moskova olimpiyatlarının önemini bir kat daha artırmaktadır. İki açıdan: Sporcuların alacakları dereceler ve oyunların düzenlenişi.

Yarışma, farklı toplumsal düzenlere sahip ülkelerden gelen sporcular arasında yapılacak. Ama esas olarak iki spor anlayışı yarışacak: Kapitalist spor anlayışı ve sosyalist spor anlayışı. Kapitalist toplumda, diğer her şey gibi spor da mal haline getirilmiştir, kâr amacına hizmet eder. Bunun sonucu: Genel olarak bir insan gereksinimi olan sporun geliştirilmesi değil, özel olarak kâr sağlayan spor dallarında yıldız sporcuların yetiştirilmesidir. Sosyalist toplumda ise spor; insanların çökyönlü gelişimini sağlamak, yeteneklerini bulup, bireyin ve toplumun hizmetine sokmaktır. Bunun sonucu: Tüm toplum ölçeğinde sporu yaygınlaştırmak, geliştirmek; sporu kitleleş-tirmek. Olimpiyatların sonuçları iki sistem arasındaki anlayış farkını somut olarak gösterecektir.

İkinci nokta, olimpiyat oyunlarında organizasyonların önemidir. Organizasyon demek planlama demektir. Planlamayı, tüm toplum gereksinimlerinin en mükemmel şekilde giderilmesi, uyumlu ve düzenli gelişiminin sağlayıcısı olarak gören sosyalizm, hiç kuşku yok ki bunun güzel bir örneğini de Moskova Olimpiyatlarında somutlayacaktır.

Özcesi Moskova 80, olimpiyatlar tarihinde bir dönemeci belirleyecek. Sınıfsız topluma doğru ilerleyen Sovyetler Birliği'nin gerek spor anlayışının üstünlüğüne, gerekse organizasyon ve planlama gücüne tanıklık edecektir.

★ 200 BİN KİŞİLİK SARAÇHANE MİTINGİ (1961)

1961 yılının 31 Aralık günü, Türk-İş içindeki kimi ilerici sendikaların örgütlediği büyük bir işçi mitingi yapıldı. İstanbul'un Sarıcahane alanında yapılan bu büyük gösteriye, yurdun çeşitli yörelerinden gelen 200 bin işçi ve emekçi katıldı. Aralarında Kemal Türkler'in de bulunduğu konuşmacılar, grev hakkının yasalaşmasını istediler, işçi sınıfının çeşitli sorunlarını dile getirdiler. Sarıcahane Mitingi, o döneme dek yapılan mitinglerin en yığışalıydı.

★ SEYDİŞEHİR OLAYLARI (1975)

26.12.1975 günü, Türk Metal adlı sahte sendikanın faşist militanları, Seydişehir işçilerinin sınıf sendikalarında örgütlenmesini önlemek için başvurdukları baskı ve terörün yeni bir örneğini verdiler. DİSK'in belkemiği, savaşkan sendikası Maden-İş'e katılma kararının verileceği Özgür Alimünyum-İş'in Kongresini bastılar. Bir kısım polisin desteğiyle ilçede terör havası yarattılar. Birçok işçiyi yaraladılar. 3 yıl süren böylesi baskıları dağıtan Seydişehir işçileri, bugün Maden-İş'in bayrağını yüksekte tutuyorlar.

MOSKOVA 80

Olimpiyat cara peşin li welateki sosyalist, li welatê Lenin: Li Yekatiya Sovyet dibe. Ev bûyera, bi ruhê olimpiyatê va tewawî bihevê dikin. Lewra, olimpiyat bê ferqirin li ser sazûmana jê tîn, netewe û nijada bu ew jê nin, mirovan digihine hev. Bi vi curî, hisa aşitiyê û dostayê li nav gel û netewan sazdikeyê û digeshine; nermbûna navnetewanî peşva dajo. Moskova, bajarê ku lê sala 1980 olimpiyat bîn kirin, ji avabûna xwe virda paytexta Yeketiya Sovyet e, ga ku lê bi giringî siyaseta dostayî û aşitiya Lenini tê ajotin.

Listikên olimpiyatê, wek spor bi giştî, ne ku bi ser her çinên civakî ra ye; ew ji bûyereke civakî ye û ji bo vê bi birbawerên çinî va girêdayî ye û gori curên tewrên wan duxeyê. Lewra, ferqa sazûmana sosyalist û a emperyalist-kapitalist li warê têgihîştin û plankirina sporê ji yê xuya be.

Moskova 80, di dîroka olimpiyatê da yê rêçêke nû veke. Yê, bibe şahidê serdestiya têgihîştina sporî, zîrekiya organîzî û plankirina Yeketiya Sovyet, ya ku di rêya berbe civateke bêçinî dimeşe.

1979

ARALIK

74663

BERFBARİNA PEŞİ

İlk Osmanlı Anayasasının ilanı (1876) • Dimitroff'un Leipzig duruşmasında beraatı (1933) • Eskişehir DDY da 5000 işçinin sessiz yürüyüşü (1961) • 23 PAZAR	İskra gazetesinin yayına başlaması (1900) • Libya'nın bağımsızlığı (1951) • Ankara'da Dışkapi Hastahanesinde 1000 kadar Haş-İs üyesi işçinin, SSK'daki direnişle dayanışma direnişi (1975) 24 PAZARTESİ	1'inci Balkan Sosyalistler Konferansı (1909) • I. İnönü'nün ölümü (1973). 24 KASIM Macaristan KP'nin 1956'da Sosyalist İşçi Partisi adını almıştır- kurulması (1918) 25 SALI	Petersburg'ta "Dekabristler" ayaklanması (1825) • Seydişehir Alüminyum tesislerinde sendikacı işçilere komandoların saldırısı: 1 ölü, 15 yaralı (1975) 26 ÇARŞAMBA	Lunaçarski'nin ölümü (1933) • Uşak'ta hamam işçilerinin grevi (1969) • DİSK'in Seydişehir'deki faşist saldırıyı protestosu (1975) 27 PERŞEMBE	Mustafa Suphi ve arkadaşlarının Kars'a ulaşması (1920) • İstanbul Kartal'da kontrol plak fab. işçilerinin grevi (1971) • 2'nci MC hükümetine karşı gensorunun 424 oyla gündeme alınması (1977). 28 CUMA	Fransız KP'nin kurulması (1920) • İstanbul'da Gamak Elektrik Motorları fabrikasında 124 işçinin çıkarılmasını protesto amacıyla fabrika işgaline giden işçilerle polisin silahlı çatışması. 1 işçinin ölümü (1969). 29 CUMARTESİ
--	---	---	--	---	---	--

«Biz,
adımlarını tarihin akışına uyduran
temelleri çöken emperyalizme vuran
yarını kuran
larız.»

«Bizden sonra gelenler
demir parmaklıklardan değil
asma bahçelerinden seyredecek
bahar akşamlarını, yaz akşamlarını...»
«Hani şimdi bize
cumaları, pazarları çiçekli bahçeler vardır,
yalnız cumaları
yalnız pazarları...»

Hani şimdi biz
bir peri masalı dinler gibi seyrederiz
ışık caddelerde mağazaları,
hani bunlar
77 katlı yekpare camdan mağazalardır.
Hani şimdi biz haykırırız
Cevap:
açılır kara kaplı kitap:
zindan.

Kayıp kapar kolumuzu
kurulan kemik
kan.
Hani şimdi bizim soframıza
haftada bir et gelir.
Ve çocuklarımız işten eve
sapsarı iskelet gelir.

Hani şimdi biz...
İnanın:
güzel günler göreceğiz çocuklar
güneşli günler
göre-
-ceğiz.
Motorları maviliklere süreceğiz çocuklar
ışıklı maviliklere
süre-
-ceğiz.»

Nazım HİKMET

1979

ARALIK

BERFBARİNA PEŞİ

Alman KP'nin kurulması
(1918) • Romain Rolland'ın
ölümü (1944) • Romanya
Halk Cumhuriyetinin kurul-
ması (1947).

2'nci MC hükümetinin düşü-
sü (1977).
TKP'nin İstanbul Akaretler
de 3'üncü Kongresi (1924)
• Sarayhan'de 200.000 ki-
şilik işçi mitingi (1961) •

30

PAZAR

31

PAZARTESİ

74662

DESENLER: ORHAN TAYLAN
FİLM: ÜMİT FOTO-GRAFİK
BASKI: GÖZLEM MATBAASI

FİATİ 100 TL.